

Najprej razčistiti dolgove

Predsednik slovenske gospodarske zbornice inž. Marko Bulcjev Trebnjem govori o nujni finančni utrditvi gospodarstva in bančništva

TREBNJE — Cilji jugoslovanskega gospodarstva so več ali manj znani, naloge, ki jih s tem v zvezi sprejemamo vsi skupaj, pa so vse prej kot lahke. Tudi pot do uresničitve je znana, potrebno pa bo več delati, iskati rezerve tam, kjer doslej niso bile izkoriščene, spoštovati dogovore. Tak bi bil lahko povzetek že tradicionalnega novoletnega pogovora Marka Bulca, predsednika Gospodarske zbornice Slovenije in častnega občana občine Trebnje, s trebanjskimi gospodarstveniki pretekli teden v Trebnjem.

Ena izmed prvih in najbolj pomembnih nalog pa je finančna utrditev. Medtem ko bomo v Sloveniji potrebovali za plačilo obveznosti iz preteklih let okoli petino družbenega proizvoda, v Vojvodini pa celo nekoliko manj, so Črna gora, Makedonija in SAP Kosovo domala bankrotirale. Ves družbeni proizvod v teh dveh republikah in avtonomni pokrajini bo premalo za plačilo dolgov. V podobnem težkem položaju so tudi banke. Brez sanacije bank ne bo mogoče uvesti trga kapitala in deviz. Banke pa so sedaj pred finančnim zlomom. Zdjaj teče akcija, da bi sprejeli zakon o plačilu tečajnih razlik. Veliko vprašanje so tudi krediti, ki so jih delovne organizacije sprejemale iz emisije. Te kredite naj bi spremenili v dolgoročne.

Drugo pomembno vprašanje so cene. V skladu z resolucijo naj bi se cene vsak mesec povečale za tri

odstotke, če ne bo povečanjem prištevamo še 26 odst. inflacije iz preteklega leta, potem bo letošnje inflacija enaka lanski. Dejstvo je, da je sedaj 72 odstotkov cen pod kontrolno. Zvezni izvršni svet, ki dol-

Bulc je poudaril zlasti, da je treba spoštovati zakonitost. Zakone je treba spoštovati, čeprav so nekateri tudi slabi. V nasprotnem primeru velja zakon močnejšega, to pa je anarhija. Dogovoriti se bo treba tudi, kaj je solidarnost, in zmanjšati prelivanje tega denarja, če ne bo proizvodnih in poslovnih učinkov. Marsikje bi tudi morali ločiti vodenje podjetja od upravljanja. Direktor mora biti odgovoren za proizvodne in poslovne cilje delovne organizacije, delavci pa seveda upravljajo z družbenimi sredstvi. Po Bulčevem mnenju bi bilo treba spet uveljaviti reelekcijo, ki naj bi veljala za uspešne direktorje.

oča cene energije in kruhu, ima v svoji pristojnosti nekaj več kot 12 odst. cen. 44 odstotkov cen pa se lahko

spremeni po prijavi novi zveznem zavodu za cene.

Ekonomski odnosi s tujino so slej ko prej pomemben sestavni del jugoslovanskega gospodarstva. Sistem, ki je v veljavi sedaj, bo vpeljal več administriranja, manj bo poslovne svobode, manj bo spodbujal izvoznike na konvertibilni trg. Vendar je treba na tem trgu vztrajati, je poudaril Bulc, in se ne pustiti izriniti z njega. Hkrati je treba del blaga zavestno usmeriti na trge, kjer so dohodki tudi za četrtno večji.

J. SIMČIČ

NOV SEKRETAR

SEVNICA — Na zadnji skupščini občinskega sindikalnega sveta so za novega poklicnega sekretarja izvolili Zdravka Baloga, diplomiranega pravnika iz Stillese. Novi predsednik je dosedanji sekretar Janez Levstik, ki se vrača v »Lisco«.

PRIZMA OPTIMIZMA V ŽIVO

DOLENJSKE TOPLICE — V sredo, 12. februarja ob 17. uri, bo v Zdraviliškem domu snemanje popularne radijske oddaje »Prizma optimizma« v živo. Prireditev, za katero bo prost vstop, je omogočila Ljubljanska banka — Temeljna doljenjska banka Novo mesto.

Povsod praznični dnevi kulture

Dolenjci, Belokranjci in Posavci pripravili vrsto prireditev za 8. februar

Na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju so se že zvrstile prve prireditve v počastitev bližnjega praznika slovenske kulture. Še več različnejših manifestacij bo ob koncu tega tedna in še kasneje, saj so malone v vseh občinah sklenili praznovati kar ves februar, ne samo 8. februarja.

Na kulturni strani je omenjeno le nekaj tega, kar so pripravili v nekaterih občinskih središčih pa tudi v manjših krajih. To so likovne razstave, koncerti, pevski nastopi, recitali, literarni večeri in še kaj, da ne naštevamo vsega. Nezanimivih in okostenelih proslav z govori bo malo, zato pa čimveč prireditev, na katerih bodo nastopajoči pokazali svoje ustvarjalne in poudarjale dosežke. Omenimo naj tudi, da bodo šole drugo polletje začele s kulturnimi dnevi. V goste so povabile več domačih ustvarjalcev.

Kot vselej, bo eden od vrhov praznovanja v Sloveniji podelitev tradicionalnih Prešernovih nagrad v Cankarjevem domu. Že dolgo tega visokega priznanja ni dobil nihče od Dolenjcev, Belokranjcev in Posavcev. Bo letos drugače? I. Z.

Darujte v sklad za drage medicinske instrumente pri OO RKS Novo mesto, žiro račun: 52100-678-80144

GIP Pionir proslavilo 40-letnico

Nova poslovna stavba

NOVO MESTO — Ped 40 leti, natanko 29. januarja 1946, je Okrožni ljudski odbor v Novem mestu ustanovil Orožno gradbeno podjetje, ki je v štirih desetletjih zraslo v današnje Gradbeno industrijsko podjetje Pionir. Prav na rojstni dan je bila v veliki rdeči dvorani Doma JLA slavnostna seja, združena s proslavo, ki so se je udeležili mnogi Pionirjevi poslovni partnerji in sodelavci iz vse domovine, predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine in drugi gostje.

O razvoju enega od najstarejših delovnih kolektivov v svobodni domovini je najprej spregovoril predsednik poslovnega odbora Slavko Guštin. Čestitke ob Pionirjevem prazniku sta izrekla še Janko Smole in predstavnik izvršnega sveta Slovenije Saša Škulj. Slovesen je bil trenutke, ko je predsednik skupščine občine Novo mesto Uroš Dular pionirjevem podelil Veliko plaketo občine, zatem pa je predsednik centralnega delavskega sveta DO Pionir Miha Duh skupaj s Slavkom Guštinom podelil najvišja Pionirjeva priznanja ob 40-letnici. Pejeli so jih: mr. ph. Boris Andrijanič, Janko Smole, delovna organizacija SMELT iz Ljubljane, tovarna papirja »Djuro Salaj« iz Krškega, tovarna zdravil »Krka«, Novoles, »Plava laguna« Poreč, VP 7250/27 Zagreb in Živilski kombinat Žito Ljubljana.

Nekaj pesmi je na proslavi zapel Pionirjev mešani pevski zbor, ki ga vodi Franci Možna, nastopila sta tudi folklorna skupina »Ivan Navratil« iz Metlike in Ribniški oktet ob spremljavi Vitala Ahačiča. Na koncu so si gostje ogledali še najnovejši film o Pionirjevih gradbiščih. J. P.

VLOMILI V POŠTNO BLAGAJNO

STARI TRG PRI ČRNOMLJU — Neznani vlomilci so v noči na 1. februar vlomili na pošti v Starem trgu v Črnomlju. Tam so se polotili še blagajne, ki očitno ni bila prazna. Delavci pošte so namreč prijavili, da jim je zmanjkalo kar 6 milijonov dinarjev.

DOBRO SODELOVANJE S CERKVIJO

BREŽICE — Na letošnjem novoletnem sprejemu, ki ga je komisija za odnose z verskimi skupnostmi pri občinski skupščini priredila njihovim predstavnikom, so z zadovoljstvom ugotovili, da so bili odnosi v minulemu letu dobri, da ni bilo nesporazumov in da se komisija zato sploh ni sestala. Željo po dobrem sodelovanju vnaprej sta izrazila oba govornika, tajnik komisije Ivan Glas in brežiški župnik Milan Kšela. Ta je omenil, da so združeni narodi leto 1986 proglasili za leto miru in dejal, da se Cerkev pridružuje vsem, ki so za mir na svetu. Posamezniki so nato v pogovoru opozorili na težave v nekaterih KS. Komisija bo posredovala, da bi jih čimprej rešili prek svetov staršev ali v dogovorih s krajevno skupnostjo. S problemi, ki niso v pristojnosti občine, bo komisija seznanila republiške organe.

KOČEVSKI INTERNAT DOGRAJEN

KOČEVJE — Novi internat oz. Dom Dušana Remiha v Kočevju je dograjen. V triposteljni sobah je skupaj 72 ležišč, gojencev pa imajo okoli 40. Proste zmogljivosti bodo ponudili delovnim organizacijam za nastanitev samskih delavcev, nekaj sob pa bodo nudili tudi za potrebe turizma, saj so tako počeli tudi že doslej. Kuhinja bo usposobljena šele do konca marca in takrat bodo lahko kuhali hrano tudi zunanji interesentom, razen tega bosta njihova kuhinja in jedilnica na razpoložbo še za prirejanje raznih praznovanj, sindikalnih srečanj, občinskih zborov pa tudi za ohceti. Gradnja internata je veljala preko 100 milijonov dinarjev, od tega so prejeli 72 milijonov kot nepovratna sredstva iz sklada za izgradnjo dijaških domov Republiške izobraževalne skupnosti, 30 milijonov din pa s prodajo starega doma. Tako je gradnja v celoti »krita«.

ZA SODOBNEJŠE POSLOVANJE

NOVO MESTO — Na pobudo Medobčinske gospodarske zbornice in v sodelovanju s priznanimi strokovnjaki bo v Novem mestu organiziran seminar o integralnem transportu in sodobni skladiščni tehnologiji. Namenjen je dopolnilnemu usposabljanju skladiščnikov, vodij skladišč, ekspeditorjev, prometnikov, vodjem avtoparkov itd. Seminar bo štiri popoldneve v dveh tednih, organizirala ga Zavod za izobraževanje in produktivnost dela, cena za posameznega udeleženca pa znaša 5.000 dinarjev. Na željo udeležencev se bo seminar lahko odvijal tudi v dopoldanskih urah, prijave pa zbirajo do 15. februarja.

BERITE DANES!

na 4. strani:

● Skupščina posega po ukrepih

na 5. strani:

● So bile liste prezgodaj zaprte

na 6. strani:

● Velikim serijam odzvonilo

na 8. strani:

● V Rožnem dolu je prekipelo

na 9. strani:

● Trebanjci se vračajo v leto 1977

na 10. strani:

● Skrivnostni gigant od blizu

na 11. do 14. strani:

● Dolenjski razgledi

na 15. strani:

● Od žalosti se zares umira

na 16. strani:

● Priprli sodnika za prekrške

na 24. strani:

● Kočevska jelka že izumira

NOVA STAVBA OB JUBILEJU — Ob 40-letnici GIP Pionir so gostje in poslovni prijatelji prisostvovali otvoritvi nove stavbe Pionirjevega tozda inženiring v Bršljinu (na sliki). Stavbo so v celoti projektirali domači strokovnjaki, ki do njene otvoritve pa je od zamisli preteklo le devet mesecev. Celotna investicija je Pionirja veljala 250 milijonov din in pomeni šele prvo fazo pri izgradnji Pionirjevih stavb v Bršljinu. Za poslovne partnerje bo v stavbi še posebej zanimiva večnamenska dvorana v prvem nadstropju, ki je opremljena z multivizijo, sistemom televizijskih ekranov, ki bodo, domiselno povezani med seboj, kazali celostno podobo in zmogljivosti tega podjetja. (Foto: J. Pavlin)

»Črno gledamo v leto 1986«

Novoles nima zalog, vse več izvažajo, položaj pa se kljub temu slabša

NOVO MESTO — Vsa lesna industrija je v precejšnjih težavah, ponekod že močno zmanjšujejo proizvodnjo, imajo polna skladišča izdelkov, medtem pa ima tovarna Novoles toliko naročil, da jih sama ne zmore. Kljub temu se ekonomski položaj naglo slabša in v tovarni si od letošnjega leta ne obetajo nič dobrega. Črnogledost je utemeljil Vili Pavlič, podpredsednik kolektivnega poslovnega organa v Novolesu.

»Med 15 našimi proizvodnimi tozdi delajo vsi s polno zmogljivostjo razen tozda Sigmata, kjer razvijamo nove programe v sodelovanju z znano švicarsko tovarno. Povsem niso zasedene tudi zmogljivosti v najmlajši tovarni v Radatovičih, kjer proizvajamo kuhinjska korita. Naročil zanje pa je vse več, celo za izvoz, na kar v začetku sploh nismo računali. V splošnem ima Novoles naročil več, kot jih zmore, tako da smo prisiljeni iskati dodatne zmogljivosti zunaj tovarne. V letu 1985 smo izvozili za 17 milijonov dolarjev na konvertibilno tržišče in za 3 milijone dolarjev izdelkov na klirinški trg. Letos izvoz močno povečujemo, saj imamo v gospodarskem načrtu za 24 milijonov dolarjev izvoza, od tega samo 2,5 milijona dolarjev na klirinška tržišča. Čeprav smo razvili programe, ki so v tujini lepo sprejeti, čeprav izvoz nenehno povečujemo, vse resneje razmišljamo o tem, če se nam še izplača izvažati.«

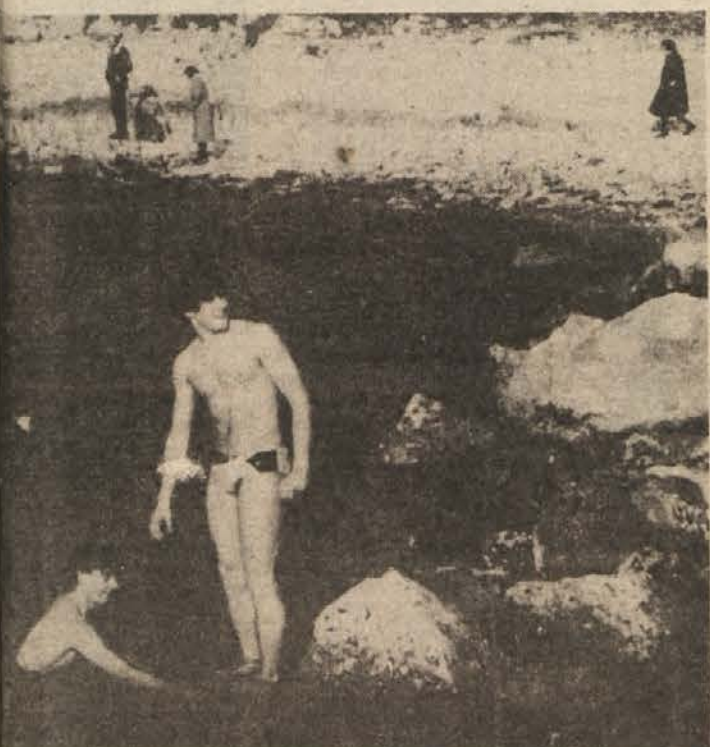
Kateri so glavne težave pri blagovni menjavi s tujino in kako ste zadovoljni z novo devizno zakonodajo?

»V enem letu se je dolar v primerjavi z dinarjem podražil za 45 odstotkov, vsi vhodni stroški v proizvodnji so šli za 80 do 100 odst. navzgor, takih gibanj pa ne prenese nobena proizvodnja. Vrh vsega so tudi sistemski ukrepi izvoznikom v škodo. Navajam nekatere argumente:«

VIŠJE STANARINE

TREBNJE — Na seji zbora uporabnikov skupščine stanovanjske skupnosti Trebnje je bil sprejet sklep, da se v skladu z družbenim dogovorom v letu 1986 povečajo stanarine. Prvič se povečajo 1. februarja, insicer linearno za 43 odstotkov, drugič pa predvidoma 1. julija. Delegati so hkrati sprejeli sklep o pristopu k samoupravnemu sporazumu za združevanje sredstev za uresničitev projekta doma Dva topola v Izoli. Dom Dva topola bo nudil stroho Društvo mišično in živčno mišično obolelim.

VREME
 V drugi polovici tedna bo oblačno vreme, občasno bo rahlo snežilo.

ZIMSKA KOPEL — Novomeški atleti so teden dni preživeli na zimskih pripravah v Medulinu in v Poreču, kjer so do dobra izkoristili precej toplejše vreme za popešen trening. V Poreču pa so najbolj vroči mladi atleti konec januarja odprli kopalno sezono in večkrat zaplavali v morju, ki ima okoli 10 Celzijaja. (Foto: A. Bartelj)

»Črno gledamo v leto 1986«

(Nadaljevanje s 1. strani)

Razen tega so tovrstni krediti zelo dragi.

Novi devizni zakon pa je za zdaj prinesel vrsto motenj v zunanjetrgo-

odst. gotovih izdelkov v izvoz; in to znanemu kupcu, tako da izdelke sproti odpošiljamo iz tovarne.

● Vse, kar ste navedli, prav za prav kaže na to, da bi si lahko meli roke, pa vendar poudarjate črnogledost. Zakaj?

»V letu 1985 je Novolet ustvaril okrog 500 milijonov dinarjev ostanka čistega dohodka, kar je zelo malo, če upoštevamo, da je celoten prihodek znašal 200 milijard dinarjev. Položaj Novoleta se v

ekonomskem pogledu nenehno slabša. Z osebnimi dohodki zaostajamo v regiji in v dejavnosti. Po rezultatih smo v primeri z ostalimi lesarji prav dobri, osebni dohodki pa temu niso ustrezni. Decembra lani je znašal povprečen zaslužek 54.908 dinarjev, letno poprečje pa je še slabše. Ljudem v Novoletu lahko za leto 1986 obljublamo le več dela, poudarjamo pa, da si ne obetamo dobrih poslovnih rezultatov.«

RIA BAČER

O delu v blatu in vodi

Novomeško Vodnogospodarsko podjetje upravlja z vodami v dveh regijah — Melloracijska desetletka

NOVO MESTO — Vodnogospodarsko podjetje ima sicer sedež v Novem mestu, je pa verjetno najbolj značilna medobčinska firma, saj deluje v vseh občinah dolenske in posavske regije pa tudi v delu občine Laško, Grosuplje in morda še katere. Območje območne vodne skupnosti Dolenjske, na katerem Vodnogospodarsko podjetje upravlja z vodami, meri več kot 3.000 km², na njem je pet večjih rek: Sava, Sotla, Krka, Mirna in Kolpa v skupni dolžini 293 km; potokov, daljših od 3 km, je 958 km, tako da je skupna dolžina vodotokov, daljših od 3 km, 1.251 km.

Glavna dejavnost VGP je vzdrževanje vodnogospodarskih objektov v splošni rabi. Tu gre za regulacije, obrambne napise in druge hidrotehnične objekte, obrambo pred poplavi in melioracijo zemljišč, pomembna pa je tudi njihova študijsko-programska dejavnost. Pomemben del rečnonadzorne službe so naše intervencijske enote za obrambo pred poplavi na območju savskih nasipov in pri havarijah, ko pride do razlivanja vodi nevarnih in škodljivih snovi, je povedal direktor VGP Roman Rajer. Vsako leto se na tem območju pripetijo vsaj dve ali tri hujše tovrstne zadeve. Najhujša na tem območju in ena najhujših v zadnjem času v Sloveniji sploh se

je pripetila lani, ko se je pri vodovodnem črpališču za Krško v Belem bregu prevrnila cisterna in so se razlile večje količine naftnih derivatov. Zaradi hitre intervencije in ker se je nesreča pripetila na takem mestu, da je bila intervencija možna, nevarne snovi niso prišle do zajetja. Celoten poseg je stal okoli 3 milijarde starih dinarjev.

»Večino del — gre za blizu 80 odst. naše realizacije — opravimo za območno vodno skupnost, ostalo pa za druge naročnike,« pravi Rajer, »in to izključno s področja hidrotehničnih del, tu gre za melioracije, gradnjo kanalizacij, večjih vodovodnih sistemov in manjših čistilnih naprav.«

VGP šteje danes 152 ljudi; uprava je, kot rečeno, v Novem mestu, vse delo pa poteka zgolj na terenu. Na voljo ima devet delovnih skupin, ki štejejo od 7 do 10 ljudi, in ustrezno število strojev, se pravi kombinirk, bagrov ali buldozerjev. V glavnem opravljajo dela z lastno mehanizacijo, v sezoni pa si pomagajo tudi s kooperanti. »Naše delo poteka izključno v blatu in vodi,« pravi. Zadnja leta, zlasti od leta 1980, v okviru tako imenovanega zelenega

Roman Rajer: »Večino del opravi Vodnogospodarsko podjetje za območno vodno skupnost.«

plana opravljajo veliko hidro- in agromelioracij. Prve melioracije je to podjetje izvedlo v letih 1953, 1954 v metliškem Mestnem logu in na območju Kalce-Naklo in od takrat izvaja skoraj vse melioracije na območju, ki ga pokriva. Kaže, da gre za nekakšno melioracijsko desetletko in da se bo ta val usel do leta 1990. »Do takrat bo večina melioracijskih del na našem območju opravljena, potem pa pričakujemo več del pri izvedbi namakalnih sistemov,« pravi na VGP.

A. BARTEJ

V Vinici načrten turizem

V Vinici ustanovili turistično društvo, edino v črnomaljski občini — Bogat program — 50 članov

VINICA — V Vinici je pred časom že delovalo turistično društvo, ki pa je, predvsem zaradi materialnih težav, zamrlo. Na pobudo občanov, ki jih je bodlo v oči, da imajo veliko znamenitosti, ki pa jih ne znajo na pravi način ponuditi in »prodati«, so pretekli teden društvo znova oživili. Da delo ne bo usahnilo tako kot pred leti, je dal slutiti že ustanovni občni zbor, bogat in dobro zastavljen

Jože Stegne

Nova žaga za prečni razrez lesa

V tovarni »Djuro Salaj« z novo žago in obnovljenim sekirostrojem povečujejo storilnost

KRŠKO — Čez približno mesec dni se bo v temeljni organizaciji Predelava lesa krške tovarne »Djuro Salaj« začela redna proizvodnja na žagi za prečni razrez lesa. Priprave za to pomembno naložbo, vredno več kot 220 milijonov dinarjev, so pričeli že pred leti, a ker nikoli ni bilo dovolj denarja, se je zares začelo šele julija lani.

Zdaj že poteka poskusno obratovanje, uspešen zagon pa daje prav takim obetavnim napovedim. Nova prečna žaga je plod dobrega timskega dela razvojne službe tovarne in strokovnega vodstva tozda, izdelali pa so jo v Kovinarski Krško. Ker gre za domače znanje in materiale, ni bojazni za nadomestne dele in kakovostno vzdrževanje stroja, ki bo z večjo storilnostjo in zanesljivostjo bistveno prispeval do prihrankov. Manipulativni stroški bodo namreč bistveno manjši, hitrost

Anton Vodišek

razkladanja lesa je zdaj veliko večja, saj ga z vagonov razkladajo takoj na žago.

Doslej so morali nerazrezan les skladiščiti tudi izza tovarniške ograje, po okoliških njivah, vse do nuklearke. V goleh je bil les lahko naložen le 4 do 5 metrov visoko, zdaj pa ga bodo sprosti predelali v sekanice, katerih kupi se

● Nova žaga za prečni razrez lesa sežaga na uro 100 do 200 kubikov lesa, medtem ko ga je delavec z ročno motorko sežagal v enem shtu — le okoli 55 kubikov. Kaj to pomeni za večjo storilnost in prihranke, dovolj potrjuje že ta podatek in da gre skozi to linijo preko 530.000 kubikov lesa na leto.

gajo tudi do 32 m visoko! Odkar so oktobra lani obnovili sekirostroj in z zamenjavo diska povečali premer od 45 do 65 cm, se je proizvodna zmogljivost stroja povečala za približno 30 odst. Ta naložba z nekaj tujimi domače opreme vred je veljala 100 milijonov dinarjev.

»Za uspešno delovanje žage se bomo morali dogovoriti še z gozdarji, da nam bodo dobavili ustrezen nerazrezan les.

Ne gre za vrstelesa, ampak za primerno obdelavo in dolžino lesa, saj nam zdaj podtaknejo tudi kaj takega, česar marsikdo še za drva ne bi mogel prodati,« se hudeje direktor tozda Predelava lesa Anton Vodišek.

NAŠA ANKETA

Marsikaj smo že uničili

Lahko bi zapisali, da se v zadnjem času slovenska ekološka zavest vendar krepi, seveda predvsem po zaslugi pravih ekoloških katastrof, med katerimi je najbolj kričeč primer belokranjska Krupa. Rezultat te krepitve ekološke zavesti so verjetno borbe za Muro, »ne« Grosupelčanov za čiščenje Fenolitov odpadnih voda z visokimi koncentracijami fenolov v svoji čistilni napravi in še kaj. Je pa še toliko stvari, ki dokazujejo naš vseh prejkot kulturne odnos do okolja, da je komaj mogoče govoriti celo o prvih lastovkah. Vse stvari res niso tako grozne kot katastrofalna zastupitev Krupe, a povsod se začanja z majhnim...

NIKO BORŠTNAR, sekretar občinske konference ZSMS Trebnje: »Naš odnos do okolja je vse prej kot kulturn. V preteklih letih smo zidali tovarne na najboljši kmetijski zemlji, zdaj pa dajemo milijarde za to, da izsušujemo močvirja in ruvamo kamenje v kraških predelih. Gospodarski rezultati niso kdove kako bleščeči, naša industrija pa krepko onesnažuje zemljo, vode in zrak. Jaz ne bi nikoli streljal divjadi in tudi rib ne lovil, rad pa bi videl, da bi bile naše reke še naprej polne rib in gozdovi divjadi. Če pa bomo še naprej tako brezvestno ravnali z naravo, se nam ne piše nič dobrega.«

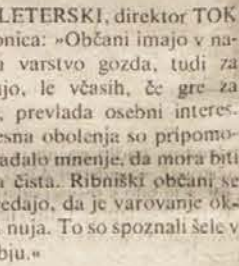

DARINKA STRITAR, prodajalka v Nakupovalnem centru M-Prekrbe v Krškem: »Nič kaj prida kulturno ni to naše okolje, kar pa je največ odvisno od nas samih. Mislim, da niti ni velikih razlik med posameznimi kraji po kulturi okolja v najožjem smislu, ko gre za čistočo, red, urejenost. Kako malomaren je odnos do našega okolja, sem se lahko prepričala ravno danes, ko sem ob cesti pri Kalcah-Naklem videla dva zavržena štedilnika. To daje slutiti, da se v naših glavah in srcu do okolja ni nič spremenilo.«

JANEZ POVŠE, prevajalec v novomeškem Novoteksu: »Mnogi mislijo, da okolje še ni tako ogroženo, in se temu primerno tudi obnašajo. Ne vprašajo se, kaj bomo pustili zanamcem, če bodo sploh še imeli pogoje za življenje. Na Dolenjskem se je z velikimi ekološkimi katastrofami že začelo, drobnemu onesnaževanju pa smo priča vsak dan. Tudi v mojem podjetju niso največ naredili, da ne bi spuščali barv v Krško, ki jo zastupljajo tudi druge tovarne in mi vsi. Kaj vse spuščamo v odtok v stanovanjih! Ne zadnje nas nič ne prizadeva resnica, da bo naša občina kmalu brez pitne vode, da je že vsa hrana zastupljena s škropivi, itd.

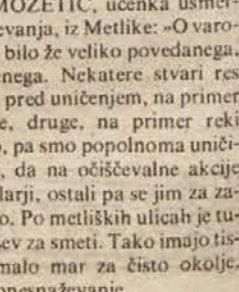
STANKO PLETERSKI, direktor TOK gozdarstva Ribnica: »Občani imajo v načelu smisel za varstvo gozda, tudi za primerno sečnjo, le včasih, če gre za osebne koristi, prevlada osebni interes. Nekatera črevesna obolenja so pripomogla, da je prevladalo mnenje, da mora biti vsa pitna voda čista. Ribniški občani se vedno bolj zavedajo, da je varovanje okolja življenjska nuja. To so spoznali šele v zadnjem obdobju.«

VIKTOR ŠVAJGER, sodni izvršitelj iz Butoraja: »Veliko hodim po Beli krajini in moti me prav odlaganje smeti. S črnomaljskega odlagališča smeti pri Vranovcih se širi smrad, zato smo v Butoraju skupaj z Dragutščici proti deponiji odpadkov pri Kvasici. Čudim se, da v krajevni skupnosti Loka ni nobenega odziva. V črnomaljski občini se je tako ob Krupi kot ob dragutščkem primeru pokazalo, da ljudje, žal, dvignejo glas proti nekulturnemu odnosu do okolja le, ko so neposredno prizadeti.«

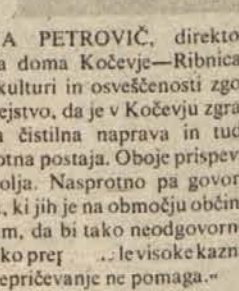
ALENKA MOZETIČ, učenka usmerjenega izobraževanja, iz Metlike: »O varovanju okolja je bilo že veliko povedanega, a malo narejenega. Nekatere stvari res dobro čuvamo pred uničenjem, na primer narodne parke, druge, na primer reki Reka in Krupa, pa smo popolnoma uničili. Žalostno je, da na očiščevalne akcije prihajajo le šolarji, ostali pa se jim za zahvalo še smeji. Po metliških ulicah je tudi premalo košev za smeti. Tako imajo tisti, ki jim je malo mar za čisto okolje, razlog več za onesnaževanje.«

NADA NOVŠAK, kreatorka v sevniški Lisci: »Onesnaženo okolje nista le zrak in voda. V tujini lahko človek vidi čudovite izložbe, ki človeka pritegnejo, četudi ne namerava ničesar kupiti. Pi nas pa dostikrat nameravamo v enem oknu vse, od kristala in pralnega praška do kozmetike in žeblice. Podobno je z modo. Ni vse lepo, kar je drago, neprimerno letom in priložnosti.«

DR. MIHA PETROVIČ, direktor Zdravstvenega doma Kočevje—Ribnica: »O ekološki kulturi in osveščenosti zgovorno priča dejstvo, da je v Kočevju zgrajena osrednja čistilna naprava in tudi osrednja toplotna postaja. Oboje prispeva k varstvu okolja. Nasprotno pa govore divja smetišča, ki jih je na območju občine neteto. Menim, da bi tako neodgovorno obnašanje lahko prejel ... le visoke kazni, saj nobeno prepričevanje ne pomaga.«

VLADO MARKOVIČ, delavec Postaje milice iz Brežice: »Ljudje imajo zelo različen odnos do družbene lastnine in do tistega, kar je njihovo. Ta nasprotja so najbolj opazna tam, kjer živijo. Poznam nekaj stanovanjskih blokov, kjer so stanovanja brezhibno urejena, hodniki, stopnišča in drugi skupni prostori pa zane-marjeni, umazani, kot da bi prestopil v drug svet. Čudim se, da stanovalcey to ne moti in da jim ni nerodno?«

B. M

I ljubljansko pismo

Inflacija kot posledica velikih napak

Dolga bo pot odprave

LJUBLJANA — Nikomur ni treba več posebej praviti, da je naše gospodarstvo v resni krizi. Skupni izraz te krize je silovito naraščanje cen, ki jih nismo mogli zaustaviti niti s strogim administrativnim ukrepom — z njihovo zamrznitvijo. Zaradi obveznosti do mednarodnega monetarnega sklada smo morali cene odmrzniti, ker jih je spet poglavo v nove vrto-glave višine. Samo po sebi se tako vsiljuje vprašanje: kaj vse je krivo za tolikšno inflacijo, ki nas vse bolj straši? Virov in vzrokov inflacije je nedvomno več. Nekatere med njimi si velja še posebej ogledati.

Narodni dohodek ne narašča, prebivalstvo pa se povečuje in se mora zato poraba zmanjševati — to pa dosežemo s povečevanjem cen. Precejšen del našega narodnega dohodka moramo nameniti tudi za poravnavanje obveznosti do tujih upnikov. V obdobju od leta 1984 do leta 1990 moramo tako vrniti okrog 30 milijard dolarjev, kar pomeni povprečno letno 8 — 10 odstotkov našega narodnega dohodka, in spet nam ga toliko manj ostane za porabo.

Zaradi izvajanja vsega in česar-koli ter še po vsej sili izgubljammo na svetovnem trgu spet pomemben del našega narodnega dohodka, kar ponovno siromaši trg in omejuje porabo hkrati z naraščanjem cen.

Vse večjega dela izgub prav tako ne moremo poravnati iz rezervnih skladov — takšni izgubarji pa ne gredo v stečaj — zato je nujno naraščanje cen njihovega blaga in storitev. Pritisk negospodarstva — sisov, države, in še drugih — na dohodek gospodarstva je vse hušji, zato se mora gospodarstvo pred tem spet braniti z dvigovanjem cen.

Naše gospodarstvo ima malo lastnih obratnih sredstev in je prisiljeno uporabljati bančne kredite, pri čemer naraščanje obrestnih mer nujno vodi v strokovno inflacijo. Naše gospodarstvo je zelo odvisno od uvoza surovin iz tujine (ki pomeni okrog 80 odstotkov skupnega uvoza), dražitev konvertibilnega valuta pa vse bolj draži ta uvoz, iz česar prav tako sledi strokovna inflacija.

Lahko bi našli še številne druge vire inflacije, vendar to naj-

brž ni potrebno. Skratka: naglo napredujoča inflacija je izraz vrste škodljivih procesov v našem gospodarstvu in družbenem življenju, zlasti še v zadnjih letih.

Pri pripravi dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, sprejete julija 1983, so proučili vse te negativne procese in predlagali ukrepe, da bi jih izkoreninili. Samo tako, to je z vplivanjem na vzroke, lahko naša družba obrzda inflacijo. Vplivanje na posledice ne prinaša nič dobrega, s tem razmere samo poslabšujemo.

Po ekonomski logiki je docela nemogoče primerjati našo inflacijo z inflacijo v državah razvitejše Evrope. Treba pa je ob tem vedeti, da je njihovo gospodarstvo doseglo stabilnost na podlagi gospo-

● Inflacije ne povzročajo sistem socialističnega samoupravljanja, marveč jo povzročajo pomanjkljivosti v sistemu — odmiki od temeljnega ustavnega načela o razpolaganju z dohodkom in družbenimi sredstvi. Pravice delavca do razpolaganja z družbenimi sredstvi nismo uveljavljali v skladu z obveznostjo, da je treba družbena sredstva uporabljati tako, da se nenehno povečujejo, in da morajo biti subjekti, ki jih uporablajo, sposobni, da jih tudi redno vračajo. In zato je tako, kot je.

darjenja po logiki profita, po strogih ekonomskih merilih, da tam ni možno, da bi kdo ne poravnal svojih obveznosti in da bi delil sredstva, ki jih ni. V teh državah nerentabilnim podjetjem in bankam pomagajo, ko zaidejo v izgube, z realnimi sredstvi ali pa jih po kratkem postopku zapro, delavci pa ostajajo na cesti.

Pri nas mnogi, ki površno poenostavljajo vse pojave, poudarjajo, da je domala edini vzrok velike inflacije sprostitve cen, in kajpada ponujajo tudi najbolj preprost recept za odpravo inflacije — administrativno uravnavanje cen. Zagovorniki administrativnega uravnavanja cen pa pozabljajo, da ima inflacija tudi drugo plat. Če ne odpravijo njenih vzrokov, jo bodo administrativno določene cene le prikrije, z vsjo silo pa se bo uveljavila v obliki osiromašenja trga. »Sivih« cen, izigravanja predpisov, rasti izgub, pa tudi, kar je še hušje, v obnavljanju takšne sestave gospodarstva, ki se bo bežalo bolj ravnalo po administrativnih rešitvah, in ne po zahtevah svetovnega in domačega trga.

Naša inflacija ima globoke korenine v dolgoletnem še neodpravljenem inflacijskem načinu gospodarjenja in inflacijskem načinu uresničevanja celotne ekonomske politike.

VINKO BLATNIK

kmetijstvo

Močno pretiravajo z medvedi

V novomeški občini je znatno manj divjadi, kot je v evidenci

NOVO MESTO — Da so v lovskih družinah na območju novomeške občine pretiravali pri ocenjenem številu vseh vrst divjadi v loviščih, je uradno ugotovljeno. Odstrlel je bil v preteklih letih daleč pod planiranim, ta podatek pa je o resničnem staležu divjadi najboljše kazalec.

Komite za družbeni razvoj je v sodelovanju z Zvezo lovskih družen pripravil poročilo o uresničevanju lovsko-gojitvenih načrtov v iztekačem se srednjeročnem obdobju.

Na območju novomeške občine povzročajo divjadi vsako leto veliko škodo na kmetijskih pridelkih, zlasti v suhokrajinskem predelu. Povračilo škode so z občinskim odlokom uredili do leta 1984, ko je bil med lovskimi organizacijami, kmetijskozemljiškimi skupnostmi ter kmetijskimi in gozdarskimi delovnimi organizacijami sklenjen samoupravni sporazum, ki naj bi škodo ocenjeval na ustrezen način. Kmetje, ki so bili z načinom ocenjevanja po občinskem odloku hudo nezadovoljni, se v zadnjem času veliko pritožujejo, še vedno pa trdijo, da dobijo mnogo manj povračila, kot znaša resnična škoda.

katerem je ugotovljeno, da so v 11 lovskih družinah planirali odstrlel kar 45 medvedov, padlo pa jih je samo pet. Načrtovali so odstrlel 438 kosov jetrnjaki, a je bilo v resnici odstrlel jih 176. In tako naprej. Edino lisice so lovci pokončali 9 odstotkov nad planom, to pa predvsem zaradi stekline.

Sejmišča

NOVO MESTO — V ponedeljek je bil spet sejmen na tukajšnjem sejmišču. Kmetje so pripeljali naprodaj 200 pujskov, starih 7 do 10 tednov, in 353 pujskov, starih 10 do 12 tednov. Skupaj so prodali 365 živali. Mlajše so stale 18.000 do 20.000 din, starejše pa 20.000 do 25.000 din. Kmetje so prignali tudi 17 glav goveje živine. Prodali so jih 12. Kilogram žive teže vola je stal 300 do 320 din, krave 270 do 300 din in telet 340 do 380 din.

Kmetijski nasveti

Donosnejše sorte trav

Nazaj k naravi! Nazaj k naravnim, ceneni, doma pridelani voluminozni krmni, bogati z beljakovinami, to je sedanje geslo živinorejce. Daleč največje rezerve so v našem travnatem svetu. S pravnim delom in izdatnim gnojenjem je mogoče pridelati v pašno-kosni rabi na hektarju travnika oz. parniška 4000 do 5500 KŠE, kar po škrobnem učinku odtehta 35 do 45 odstotov koruznega ali pšeničnega zrnja (Gvido Fajdiga: Kako bom gospodaril na travnatem svetu).

Navedena primerjava pove zelo veliko. Še večjo prednost pa pokaže gospodarski račun. Spособnost travnate ruše je skoraj neverjetna, zlasti je odporna proti ekološkim in vremenskim skrajnostim, neprimerno bolj kot žita ali druge poljščine, ki so deležne mnogo večje kmetovalčeve pozornosti. Žal je taisti travnati svet še vedno podcenjevan, čeprav ne več tako, kot je bil v preteklosti, ko je vedno redil njivo, ne da bi dobil povračilo (gnoj!).

Tudi slovenska kmetijska stroka že dolgo opozarja na vse to, in ne le opozarja, temveč si tudi prizadeva, da bi travniki in pašniki dajali boljše rezultate. Sem šteje tudi vzgoja novih sort trav, ki so pojava v zadnjem času in ki so v poskusih dale zelo velike pridelke, v dosegle večjo prebavljivost, trpežnost in izenačenost v rasti, kar vse od odlike dobre trave.

Predlanskim so se na trgu pojavile, oz. bile vpisane v uradno jugoslovansko sortno listo naslednje sorte, ki jih je vzgojil dr. Korošec s sodelavci: sorta sora pri visoki pahovki, draga pri mnogocvetni ljuljki, jasna pri rdeči bilnici in bela pri beli šopulji. Večletni poskusi so pokazali, da dosejajo te nove srote znatno boljše uspehe kot doslej znane sorte, ki jih je prodajala semenska trgovina. Priporočajo jih sejati tudi v naših krajih, zlasti pri obnovi travnate ruše.

Naj ob tej priložnosti šekrat ponovimo prednosti paše kot najboljše načina prehrane goveda. Njena korist ni le v prihranku dela, kot na splošno mislimo, temveč je paša edina pot do največjega možnega pridelka s travnatega sveta, ki ima še to odliko, da je najbolj poceni. To je eno temeljnih sporočil že omenjene Fajdigove knjige.

Inž. M. L.

Kmetu gre, če ni drobnjakar

Janko Badovinac z Radovice prvi v metliški občini začel s pašo bikov na višinskih pašnikih — Načrti: 15 tisoč trt in 30 glav živine

RADOVICA — Janko Badovinac z Radovice je eden tistih redkih kmetov, ki so prerasli miselnost, da mora kmet pridelovati vsakega po malem, in to za vsako ceno. Pravi, da se od tega ne da živeti, saj lahko stroške kmetovanja povrne le količina, ne pa raznovrstnost pridelkov. Zato so se pri Badovincevih usmerili le v vinogradništvo, ki ima pri hiši že tradicijo, in živinorejo.

«Morda se bo komu zdelo čudno, mladane smešno, da smo veliki kmeti, a mleko in moko kupujemo. Za nas bi bila pšenica dražja, če bi jo pridelovali doma, tudi za molžo ni dovolj delovnih rok, zato smo ubrali pot, ki se nam je zdela v teh hribovitih krajih najracionalnejša.» pripoveduje Janko, ki je čisti kmet šele poltretje leto, od takrat, ko je oče po

smrti zapustil dobro vpeljano kmetijo. Janku se je zdelo, da bi bil greh, če bi začelo propadati vse, kar so starši s trudim spravili skupaj, zato se je z družino preselil iz Zagreba v rojstno Radovico, kajti že od nekdaj je bil, kljub temu da je bil na Hrvaškem avtoprevoznik, v srcu kmet. «V kmetijstvu lahko uspeva le tisti, kdor obdeluje zemljo z ljubeznijo, kajti razumljivo je, da s kmetovanjem ne bo nihče postal bogataš. Lani smo pri nas samo za obdelavo vinogradov, ne da bi pri tem vsteli

toliko, kolikor ga potrebujejo za lastne potrebe, ostalo pa prodajo v kmetijsko zadrugo v Metliki, saj so pri njihovi hiši med najstarejšimi kooperanti. «Kmetje sicer jadicujejo nad dragimi zaščitnimi sredstvi, gorivom, rezervnimi deli ter sla-

bimi odkupnimi cenami, vendar menim, da bi kmetje morali razumeti kmetijsko zadrugo, zadruga pa seveda nas. Če bo šel vsak svojo pot, ne bo nikoli napredka. Za razvoj kmetijstva, predvsem vinogradništva, pa gre za slaba prav zadrugi, če preprečijo.

Ker Badovincevi potrebujejo za vinograde po 4 tovrnjake gnoja na leto in ker je v okolici veliko zapuščene zemlje, so začeli razmišljati tudi o živinoreji. Lani so zgradili tri kolometre in pol od doma, na hrvaški strani, hlev za 40 glav živine. Vendar so prvih 10 bikov, ki so jih dobili lanskega junija, zapeljali naravnost na pašo na prostem. «Na našem območju sem začel prvi s pašo bikov na višinskih pašnikih — imajo namreč nad 700 metrov nadmorske višine — in priznati moram, da se je dobro obnesla, čeprav zaradi suše na 4 hektarjih ograjenih pašnikov ni zraslo dovolj trave in sem moral dodajati krmo,» je zadovoljen.

Svojo pravilno usmeritev Badovinac utemeljuje tudi s tem, da za 7 mesecev, kar je živina v hlevu, potrebuje 4 tone hrane na glavo. Če bi bila v hlevu celo leto, ne bi zmogli pripraviti dovolj hrane, čeprav za zemljo ni problem, saj je še mnogo zapuščene, neobdelane. «Drobnjakar pa nočem biti in ne bi hotel imeti le nekaj glav živine, če prosta paša ne bi bila mogoča,» je odločen Janko, ki pravi, da bo popolnoma zadovoljen s kmetijo šele, ko bo imel 15 tisoč trt ter v hlevu 30 repov.

M. BEZEK

Janko Badovinac

ženino, mamino in moje delo, odštel 700 do 800 tisočakov, kako borna je bila letina,» pa je znano,» niza Badovinac.

Pri Badovincevih imajo 11 tisoč trt, pol belih, pol črnih sort, ob povprečni letini pa natrgajo okrog 30 ton grozdja. Doma ga pustijo le

Zapolnjena knjižna vrzel

Med petimi novimi strokovnimi knjigami založbe Kmečki glas tudi »Soja« dr. Nenadiča in »Kozjereja«

Piškvah 2.400 dinarjev stane novih pet knjig, ki jih je v okviru zbirke Knjižnica za pospeševanje kmetijstva za leto 1986 izdal Kmečki glas. Piškvah pravimo zato, ker je naložba v znanje najcenejša investicija. To velja nasploh, za kmetijstvo pa še posebej. Kaj je nakup knjige v primerjavi s ceno traktorja ali hleva?

Najobsežnejša novost je izpod peresa dr. Jožeta Korošca knjiga Pridelovanje krme na travinju. Že pregled uporabljene literature pove, da je v njej združeno tako rekoč vse znanje s tega pomembnega kmetijskega področja. Travinje je in ostane prva kmetijska možnost:

zaradi obsega, ki ga zajema, in zaradi največjih notranjih rezerv, ki jih še ima. Njemu je namenjen tudi levji delež Kmetijskega priročnika 1986, ki je druga najobsežnejša knjiga iz zbirke.

Strokovna javnost bo še posebej vesela dveh del, ki zapolnjujeta vrzel v slovenski kmetijski literaturi. Prva je knjiga Kozjereja, delo dr. Iva Franiča, ki nas prepriča, da reja koz ni nujno znak revščine, kot se pri nas še vedno misli. Z revščino se Francozi in Švicarji, ki dosegajo največje rejske uspehe, ravno ne otepajo, zato si upamo trditi, da bi kljub zakonski prepovedi paše, stari že 21 let, tudi pri nas lahko kaj več naredili. Za mnoge bo zanimiva tudi knjiga dr. Nedeljka Nenadiča Soja, o kateri pa je ob veliki popularizaciji te poljšine v zadnjem času na tem mestu skoraj škoda izgubljati besede.

Preostane še pet knjig več avtorjev Zdravstveno varstvo drobnice, ki naj bi po svoje pripomogla, da bi obujeno rejo ovc spet postavili na trdnje noge. Slovenski ovčerejski program predvideva, da bomo v tem srednjeročnem obdobju izdatno zvečali čredo. Po nekih ocenah bi lahko redili 207.000 ovc, pa bi s to številko dosegli šele povprečje drugih dežel. Sedanja čreda je mnogo skromnejša, se pa povečuje, kar je vendarle dober znak.

In še to: knjige so napisane jasno in razumljivo, vendar zahtevajo nekaj predhodnega strokovnega znanja. Opremljene so s fotografijami, tabelami in skicami ter tiskane z malo večjimi črkami, dovolj preglednimi tudi za vedno ne najbolj zbrano kmetovo oko.

M. LEGAN

Konec varstva, začetek novega

V suhokrajinskem zadrugništvu ni več družbenega varstva — Novi direktor Janko Skube — Izločili kooperante, ki so bili to le na papirju

ŽUŽEMBERK — V nekaj mesecih sanacije so se razmere v suhokrajinskem zadrugništvu močno spremenile na boljše, niso pa še urejeni odnosi s kmeti,» meni dipl. agronom Slobodan Drakulić, ki mu je bila poverjena dolžnost sanatorija.

Ukrep družbenega varstva je bil predčasno ukinit, kolektivni zadruga pa je dobil novega direktorja, Janka Skubeta. Zadrugni svet je šele v drugem razpisu za to dolžnost dobil človeka, ki ga štejejo za sposobnega obvladovati razmere. Že ob tridesetletju 1985 se je zadruga izklopala iz

izgube in ustvarila 2,5 milijona dinarjev za sklade. Zmanjšali so število zaposlenih od 59 na 50, predvsem v upravi, še vseeno pa je nekaj preveč zaposlenih v trgovinah, ki ne ustvarjajo dovolj prometa, da bi lahko krile tolikšno zaposlenost.

Po besedah inž. Drakulića so se odnosi v kolektivu in z delovno organizacijo KZ Krka Novo mesto izboljšali, niso pa povsem urejeni odnosi s kmeti. V suhokrajinskem zadrugništvu imeli vpisanih kar 400 kooperantov, čeprav so bili mnogi pogodbeniki večinoma le na papirju. Kajpada so

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tif Doberšek

Trta na škarjah rodi!

Ta stari vinogradniški rek je treba imeti pred očmi zlasti ob letošnji rezi vinske trte. Lanska pozeba je povzročila na večini trt spremenjeno obliko in rast mladik. To pa vinogradnike vzmernirja. Vendar vinogradnikom ne morejo veliko pomagati splošni nasveti, ki jih dobijo na zadnjih posvetih, saj skoraj vsaka trta zahteva posebno obravnavo, zato ni mogoče svetovati rezi trte na splošno.

Glavnovidilo naj bo pridelek!

Pri rezi moramo imeti pred očmi edini cilj, ki ga želimo doseči z obdelavo vinograda, to je pridelek grozdja oziroma vina. Vinograd ni razstavni prostor, kjer naj se bohotijo trte lopotice. In ravno tu mnogi vinogradniki lepo obliko trte, premalo pa to, da trte gojimo zato, da nam rodijo.

Zaradi pozebe bomo letos imeli pri rezi opraviti zlasti z mladikami — enoletnimi rozgami, ki so poglne spodaj iz starega lesa. Te mladike so najlepše, močno razvite, močne, medtem ko so mladice, ki so poglne višje iz dvoletnega lesa, letos slabše rasti. Vemo sicer, da mladike, rastoče iz starega lesa, poženejo močne zelene poganjke, ki pa imajo slab nastavek grozdja ali pa nastavka na tem mladju sploh ni. Le mladice, ki so zrastle iz dvoletnega lesa, poženejo zelene mladike, ki normalno zaradijo.

Če nas bodo pri letošnji rezi trte zapeljale močne rozge iz

starega lesa in bomo te mladike puščali kot rodni les, bomo pridelali mnogo lesa, pa malo grozdja. Zato moramo vso skrb posvetiti tistim, čeprav slabšim rozgam, ki so poglne višje iz dvoletnega lesa, in iz teh narezati potrebni rodni les, če hočemo v vinogradu pridelati grozdje in ne lesa.

Pri priporočenih rezi oblika trte sicer marsikje skažena, toda to napako bomo lahko popravili pri rezi v prihodnjem letu, saj je znano, da trto lahko bolj poljubno oblikujemo.

Kako bomo trto obrezovali?

Iz mladik, ki so zrastle iz starega lesa, bomo ob rezi narezali le potreben vzgojni les, iz katerega bomo v prihodnje trto na novo vzgojili in oblikovali, dala nam bo potreben les za prihodnje leto. Pri tem ne smemo računati na pridelek in zato puščati nepotrebne šparone ali celo več rozg, kot jih za vzgojo potrebujemo. Odvečne rozge iz starega lesa bomo ali popolnoma odrezali ali pa obrezali na kratko. Tudi kot vzgojni les naj te mladike, pa čeprav so močne, ne dosežejo več kot 1 m dolžine.

Vso pažnjo moramo pri letošnji rezi posvetiti, čeprav po kljub slabšim mladikam, ki so kljub pozebi zrastle iz dvoletnega lesa, in to povsod tam, kjer te mladice sploh imamo. Na teh mladikah bomo narezali rodni les in le od teh pričakujemo pridelek grozdja. Razumljivo, da bo to skoraj pri vsaki trti drugače, kar bo moral vinogradnik upoštevati, da ne bo pridelal le lesa, ampak tudi grozdje. Delo bo torej letos bolj zamudno, toda zamudno nam bo trta poplačala, kajti res je, »da trta na škarjah rodi«.

T. DOBERŠEK

ŠE JE ČAS ZA PRIJAVO

ŠENTJERNEJ — Člane društva vinogradnikov Dolenjske, podružnica Šentjerneje, obveščamo, da smo čas za prijavo za ekurzijo vinogradnikov v letu 1986 podaljšali do vključno 9. februarja. Vabljeni! Podružnica Šentjerneje

KVIZ »MLADI IN KMETIJSTVO«

MIRNA PEČ — Tu bo v soboto, 8. februarja, ob 18. uri kviz »Mladi in kmetijstvo«, novomeško občinsko tekmovalno v znanju mladih zadrugnikov in hkrati izbirno tekmovalno za izbor ekipe, ki se bo udeležila regijskega tekmovalja. Sodelovale bodo ekipe TZO Šentjerneje, Škocjan, Mirna peč, Novo mesto, Stara in Žužemberk. Kviz organizira aktiv Mladih zadrugnikov Mirna peč, pokrovitelj pa je Zadruga HKS.

Recept: več trsov, več pridelka

Inž. Alojz Pirc o obnovi vinogradov

KRŠKO — Skupinska obnova vinogradov v Posavju ne poteka tako, kot bi radi, in pri tem vinogradniki v krški občini ne morejo biti nič bolj zadovoljni kot v brežiški in sevnški občini. Od 1.080 ha vinogradov jih je kar okoli tisoč hektarov v rokah zasebnikov. Mnoge strme površine zelo otežujejo intenzivno strojno obdelavo, kljub temu pa bi lahko povsod z večjim številom trsov na enoto površine bistveno povečali pridelek.

Tehnolog za sadjarstvo in vinogradništvo pri temeljni organizaciji kooperantov krškega M — Agrokombinata inž. Alojz Pirc je izračunal, da je lani obnova hektarja sadovnjaka stala 3,30 milijona, vinograda pa 2,34 milijona dinarjev. Letos se bodo investicijski stroški povečali za približno 80 odst. Inž. Pirc je ugotovil, da znaša glavnic 11 milijonov, ko se začne sadovnjak 4. leto odplačevati, pri vinogradu pa znaša glavnic 14 do 16 milijonov, ko začne vinograd dajati.

Alojz Pirc

«V svetu dajejo tudi do 60 odst. subvencije za obnovo vinogradov. Pri nas kooperanti pridelajo povprečno 106 stotov grozdja na hektar, okoli 70 odst. pridelka oddajo, veliko pa zadržijo zase. Z večjim številom trsov je mogoče precej povečati pridelek, zlasti, če je vinograd slab obdelan in oskrbovan, razlaga inž. Pirc.

Še zmeraj ni dovolj ustrezne mehanizacije za vinogradništvo, medtem ko je dosti boljše pri sadjarstvu. Zdej si vinogradniki pač pomagajo, kakor vedo in znajo, veliko pa uporabljajo mehanizacijo za poljedelstvo. P. PERC

Skupščina posega po ukrepih

Delegati občinske skupščine razpravljali o družbenem varstvu v treh delovnih organizacijah: IMV, TZO Žužemberk in Zavodu za požarno varnost

NOVO MESTO — Za tovarno IMV novo družbeno varstvo, v suhokranjski Kmetijski zadrugi je družbeno varstvo predčasno ukinjeno, predlagani ukrep družbenega varstva za Zavod za požarno varnost Novo mesto pa je odložen. Tak bi bil telegramski prikaz pomembnejših odločitev na skupnem zasedanju zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti novomeške skupščine z dne 30. januarja.

Novi ukrep družbenega varstva za delovno organizacijo IMV in njeno delovno skupnost (ne pa za tozde!) je bil izglasovan z veliko večino, saj je bil zoper med 78 delegati obeh zborov en sam. K tako uskladenemu odločanju so pripomogli številna gradiva z obrazložitvami in dodatna pojasnila na seji, zlasti pa izjava Jožeta Piletiča, ki je govoril v imenu delavcev IMV. Povedal je, da so družbenopolitične organizacije v IMV in delavci o ponovno predlaganem ukrepu družbenega varstva do konca leta 1986 temeljito in kritično razpravljali in da se z njim strinjajo. »Delavci ocenjujemo, da je začasni kolegijski poslovodni organ pravilno zastavil delo, mu zaupamo in menimo, da bo svoje naloge izpeljal, kot je predvideno. Z novim ukrepom se ne čutimo prikrajšane.«

V IMV tudi po uvedbi novih ukrepov (tako rešitev so našli skupno z najodgovornejšimi republiški inštitucijami) ostaja na čelu ista časovna poslovodna ekipa pod vodstvom Marjana Anžurja. V po-

sameznih tozidih IMV pa morajo še v februarju izpeljati volitve v samoupravne organe in razpisati mesta direktorjev, da bo zadeva s pravne plati urejena. Prav tako je s sklepom, ki govori o ponovnem družbenem varstvu v IMV, določeno, da se morajo najkasneje do 15. septembra letos izreči za novo organiziranost.

Delegati so se prav tako na osnovi dobrih obrazložitve odločili predčasno ukiniti družbeno varstvo v suhokranjski Kmetijski zadrugi (TZO), kjer so zadeve že uredili, imenovali pa tudi novega direktorja, Janka Skubeta, doslej zaposlenega kot vodja AOP pri Pionirju.

Zapletlo pa se je ob predlogu za uvedbo ukrepa družbenega varstva v Zavodu za požarno varnost. V obrazložitvi predloga je navedenih več razlogov za tak družbeni ukrep, predvsem pa je razvidno, da direktor Iztok Hrovat problematiki ni kos in da je potrebno novo vodstvo. Družbeno varstvo je bilo v tem kolektivu že uvedeno pred tremi leti, a kot kaže, zadeve še niso urejene. Na seji pa je direktor Hrovat delegate prepričeval, da so razlogi za uvedbo ukrepa neutemeljeni, izpodbijal je ugotovitve posebne strokovne komisije, ki je s poročilom o kaosu v zavodu dala povod za predlagane ukrepe itd.

Delegati niso vedeli, komu naj bi verjeli, zato so odložili sklepanje o tej zadevi. Komisiji za družbeni nadzor so poverili, naj ponovno razišče argumente z obeh strani in poroča na naslednjem skupščinskem zasedanju.

RIA BAČER

Marca višje stanarine

Zvišale se bodo za 43 odst., 1. julija pa še za 13 odst.

NOVO MESTO — Skupščina novomeške stanovanjske skupnosti je že decembra sprejela družbeni dogovor o skupnih izhodiščih za oblikovanje stanarin in najemnin v letu 1986, s katerim bodo občinske stanovanjske skupnosti v Sloveniji letos enotno urejale politiko stanarin.

Po tem dogovoru se bodo stanarine v vsej Sloveniji letos dvakrat zvišale. Prvi jih bodo v vseh slovenskih občinah dvignili enotno za 43 odstotkov, in sicer naj bi se to zgodilo že s februarjem, drugi pa s 1. julijem. Takrat bo zvišanje stanarin po občinah različno, tako da bi povsod dosegli, da bodo stanarine ob koncu leta predstavljale 1,52 odst. revalorizirane vrednosti stanovanjskega sklada.

ZAENKRAT PODPISUJEJO

NOVO MESTO — Ko je pred kratkim predsedstvo občinske konference SZDL obravnavalo predložitve postopke in se seznanilo z začetkom kroga opravil, v katerem o evidentiranih zahtevajo pristane na kandidature in ne odklanjajo podpisa z najrazličnejšimi izjavami. Vse kaže, da so priprave na spomladanske splošne volitve v novomeški občini boljše kot na prvem zagonu, ki ni dal pričakovanih rezultatov. Potrebno število evidentiranih je bilo dosegeno domala že po uradnem roku, zelo aktivni pa so bili na terenu in v združenem delu v zadnjem času, ko so še kar naprej pošiljali predloge za možne nosilce vidnejših funkcij v občini.

VELIKA OTROŠKA MAŠKARADA

NOVO MESTO — Občinska Zveza prijateljev mladine na sam pustni tork spet pripravlja tradicionalni sprevod otroških maskar in rajanje v Športni dvorani. Letošnja tema mask je robotika in vesoljska tehnika, zato si organizator želi, da bi se čimveč otrok skrilo za takšno masko. Sprevod, v katerem pričakujejo nekaj tisoč osnovnošolskih in vrtčevskih maskiranih otrok, bo ob zvokih pihalne godbe in plesu mičnih mažoret ob 16. uri krenil izpred osnovne šole na Grmu. Nekaj minut pustnega dirandaja bodo potem maskare uprizorile na zaprtjem Glavnem trgu, višek norenja pa bo v Športni dvorani, kjer bo v drugem delu programa za maskare zaigrala tudi popularna skupina AGROPOP iz Ljubljane. Pokrovitelj letošnje otroške maskarade je tovarna Novoteks.

J. P.

TEČAJI TUJIH JEZIKOV IN ŠIVANJA

NOVO MESTO — Zavod za izobraževanje kadrov v Novem mestu sprejema do 15. februarja vpis za jezikovne tečaje angleščine in nemščine za otroke ter v tečaje tujih jezikov za odrasle. Nepretrgoma pa vpisuje in organizira tečaje šivanja za začetnike in nadaljevalne tečaje šivanja in krojenja, če je zbranih vsaj 20 interesentov. Vsa pojasnila s cenami vred posredujejo v omenjenem zavodu.

B. M.

Kot mestni vrtci

Stopiška varstvena enota je že prebrodila začetne težave

STOPIČA — Več let so se v Stopičah potegovali za vrtce, kajti nekdanji izrazito kmetijsko območje skorodna nima več čistih kmetov. Tudi ženske so skoro vse zaposlene, za to so bile težave z varstvom otrok vsako leto hujše. Pedagogi in dvema mesecema so v preurejeni stari šoli odprli enoto vzgojnovarstvene ustanove, v njej pa je dobilo mesto 49 otrok. Vodja enote vrtca Verica Tisov, vzgojiteljica domačinka, je počutje otrok in vzgojiteljice takole opisala:

»Sprva smo imeli nemalo težav, predvsem zaradi premestitev otrok, ki so jih starši vozili v mestne vrtce. Zdej je vse urejeno, pritožb staršev ni. Otroci so se povsem prilagodili, obe vzgojiteljici in varuhinja pa z veseljem delamo. Prostori so lepo urejeni in opremljeni, enako kot v vseh mestnih vrtcih, hrano dobivamo iz domače šolske kuhinje, za sprehode in igro na prostem pa imamo tu celo boljše možnosti. Na pomlad bo urejeno še posebno otroško igrišče za vrtce z igrali, ki so že nabavljena. Obolenosti otrok doslej ni bilo.«

Verica Tisov: »V našem vrtcu je 25 otrok v mali šoli, ostali pa v skupini od 3. do 5. leta.

Vzgojiteljica Verica, ki je petletno službeno dobo prebila v novomeških vrtcih na Ragovski, na Ljubljanski cesti, v Ločni, je vodila tudi malo šolo po podružničnih enotah. »Tu sem zadovoljna bolj kot kjerkoli prej. Osebnih dohodkov so enaki. Čeprav za služček ni tak kot bi si želeli, se ne pritožujemo. Z veseljem opravljam poklic, najbolj pa me veseli, da smo začetne težave lepo prebrodili.«

Stopiški vrtci je med vsemi vrtci v novomeški občini izjema po tem, da ima najdaljši obratovalni čas: odprti je od 4.45 do 16. ure.

R. B.

Zaman so apetiti

Kdo dobi prostore pedagoške akademije?

NOVO MESTO — Odkar je pedagoška akademija prenehala delati v Novem mestu in je izpraznila prostore v nekdanjem šmihelskem internatu, mnogi razmišljajo, kako bi se vselili. Prav verjetno pa delajo račun brez krčmarja, kajti uradno je ugotovljeno, da ima uporabno pravico do izpraznjenih prostorov osnovna šola Milka—Šobar Nataša v Šmihelu. Ta šola dela v hudi prostorski stiski, saj se njen okoliščini zaradi širitve naselja Drska naglo večja. Določeno je, da bo šmihelska osnovna šola že jeseni lahko uporabljala prostore bivše akademije.

Apetiti pa se ne pojavljajo le do izpraznjenih prostorov, ampak tudi do opreme v njih. Celotna oprema je bila nabavljena iz sredstev občinske izobraževalne skupnosti, zato mora ostati v občini Novo mesto, neglede na to, da je vpisana v evidenco Pedagoške akademije v Ljubljani. Tako je stališče Novomeščanov in ustreznih organov, ki imajo pri tem besedo.

Papirnato obilje

Strah, da bodo razprave vse prej kot temeljite

NOVO MESTO — Prvi meseci v letu so običajno odločilni, kako bo v tovarnah in v združenem delu sploh steklo uresničevanje letnih načrtov. Poleti so dopusti, potem trgatve in šele na jesen delo spet zaživi v polno paro. Takrat pa zamujenega navadno ni več mogoče nadomestiti. Prozi v prvi polovici letošnjega leta družba nalaga zaposlenim toliko sestankovanja kot še nikoli.

V teh tednih dobivajo v združenem delu kopice kilogramskih gradiv v temeljito obravnavo. Sindikat, partija, mladina ponujajo kongresna gradiva v obravnavo in poudarjajo, da pri tem ne bi smeli biti površni. Naj bi jih obravnavali ob analizi domačih razmer. Občina in interesne skupnosti zastopajo zaposlene s pomembnimi gradivi, od planskih dokumentov do sprejemanja sporazumov, ki za občane v resnici pomenijo važne odločitve za prostor, v katerem živijo. Gre tudi za sredstva, ki jih ustvarjajo in namenjujejo drugim.

V razpravi je še kritična analiza političnega sistema, k tej pa je potrebno pristeti še sprotne naloge vseh organizacij in samoupravnih organov. Ne nazadnje so s pomembnostjo pred delavci zaključni računi, pri katerih sindikati tudi vsako leto podčrtavajo, da morajo seči pod površje golih števil. In če samo omenimo še bližnje volitve, s katerimi imajo v združenem delu, v vseh družbenopolitičnih organizacijah in v krajevnih skupnostih tudi čez glavo dela in vrsto sestankov, je menda jasno, da vsega tega temeljito ne bo mogoče opraviti.

Ekonomsko vse resnejši časi z naraščajočo draginjo so že sami po sebi ne ustvarjajo ugodnega vzdušja za razprave in sestankovanje. Če pa ob tem v hišo vsak dan prihaja s pošto kup gradiv, se ne smemo čuditi, če se bo zgodilo prav to, kar poudarjamo, da se ne bi smelo zgoditi. Brez škode za proizvodnjo vse to sestankovanje ne bo moglo miniti ali pa bo potekalo zgolj formalno.

RIA BAČER

Novomeška kronika

NAPOVEDOVALCI — Slišali smo, da zadolženi za novomeški radio po vsej Sloveniji vneto iščejo napovedovalca ali napovedovalko. Morda bi lahko povprašali v GIP Pionir, kjer poleg zidarjev, inženirjev in strojnikov premorejo tudi možaka, ki je s svojim glasom držal v napetosti celotno poslušalstvo proslave ob Pionirjevi 40-letnici.

BANKA — Po zavilih kanalih so nam dali vedeti, da Ljubljanska banka—Temeljna dolenska banka ni najbolj zadovoljna s položajem, ki ga ima v tej rubriki, ter da pripravlja obsežnejše pisanje na naš račun. Ko se bomo že spravili k papirju, naj razjasnijo tudi, zakaj v poslopyu v Kettejevem drevoredu v soboto, 1. februarja, niso bili sposobni podaljševati vezanji dinarskih vlog, mimogrede pa ni delal tudi terminal za devizne obresti.

HENČEK — Henčekov dom na Dobravi je vzel v najem Brane Štubljar. Obiljubila solidno postrežbo, veliko izbiro dobrot, ob koncu tedna pa tudi ples. Upajamo, da bo tudi Henček kdaj pa kdaj raztegnil svoj meh — in upravičil ime gostišča.

Ena gospa je slišala, da bi Japonci začeli sanacijo IMV s čiščenjem oken. Nekoliko zaradi splošnega vtisa, še bolj pa zato, da bi lahko po tovarni podnevi pogasili luči in privarčevali marsikakšen milijon.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 23. do 29. januarja so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Smolič iz Dolenje Nemške vasi — Tomaža, Silva Vrhovec iz Lokev — Damjana, Zdenka Umek iz Kamenice — Marka, Martina Majhan iz Jurovskega Broda — Maria, Dušana Zupan iz Leskovca — Liljana, Ljubica Kužnik z Vrhoveca — Renato, Edita Metelko iz Rovišča — Mateja, Ana Travnik iz Mačkoveca — Boštjana, Marija Černe iz Pekla — Amdreja, Tončka Zemljak iz Soteske — Mirjana, Irena Seničar s Krke — dečka, Marija Kocjan iz Regeče vasi — deklico, Ivanka Mrak s Sela pri Ratežu — deklico, Magdalen Simončič s Senovega — dečka, Marija Turk z Gornjega Mokrega polja — deklico, Silva Per z Velikega Slatnika — Jožeta in Ljubica Kužnik z Vrhoveca — Renato.

IZ NOVEGA MESTA: Slavica Savic s Ceste herojev 52 — Aleksandro, Milenka Marojevič iz Šegove 4 — Sanjo, Nada Mihalič iz Kristanove 28 — Ireno, Mojca Balant iz Ulice Mirana Jarca 19 — Mateja, Bojana Kinčič z Drska 46 — deklico in Marija Usenik, Pod Tsko goro 90 — Petro. Čestitamo!

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

NOVO MESTO — V ponedeljek, 3. februarja, so na novomeški tržnici prodajali solato po 300 din kilogram, karfiolo po 250 din, ohrovt in zelje po 180 din. Največ je bilo jagic, za katere so kmetice zahtevale 400 din, najbolj vztrajni kupci pa so s pregovarjanjem dosegli tudi za 5 din nižjo ceno. Še vedno je tržnica bogato založena z jabolki in drugim sadjem, le banan že tri tedne ni naprodaj. V obrtniškem delu tržnice se izdelki očitno slabo prodajajo, kajti v ponedeljek je več prodajalcev vabilo k stojnicam z besedami: »Dajem pod pravo ceno, da se znebim zaloga.«

Sprehod po Metliki

PREBIVALCI ŠESTOVE ULICE so me že večkrat prosili, naj napišem v Dolenjski list, kako so veseli, ker je njihova ulica asfaltirana. V isti sapi pa so pripomnili, da ob večerih in ponoči tavajo v temi, ker na njihovi cesti ni javne razsvetljave. Tema je tako globoka, da v njej ni videti niti prometnih znakov, ki preprečujejo parkiranje tam, kjer se je to počenjalo. Poznavalci ulice trdijo, da teh znakov ni videti niti pri sončni svetlobi, ker jih enostavno ni. Se pa zato obračunavajo kazni za napačno parkiranje.

TUDI OBRITNIKI BODO PUSTOVALI

METLIKA — Tukajšnje obrtno združenje bo imelo v soboto, 8. februarja, v gostilni pri Veselcu v Podzemlju že osmič zapored tradicionalni pustni ples za obrtnike, njihove delavce, družinske člane in poslovne partnerje. Za maske in šaljiv program bodo obrtniki sami poskrbeli, ko pa jih bodo zraslele pete, bo zaigral ansambel Franca Potočarja.

Proračun bodo še »česali«

V občinskem proračunu ne bo več prakse: vsem porabnikom za en odstotek povečati sredstva

NOVO MESTO — Porabniki novomeškega občinskega proračuna želijo za »najnujnejše« 130 milijonov dinarjev več, kot bo na voljo. Osnutek proračuna je sestavljen po načelu: doseči enak položaj porabnikov. Zato bodo več dobili tisti, ki so v preteklosti najbolj zaostajali. Tako je stališče izvršnega sveta, ki je osnutek proračuna obravnaval 28. januarja.

Že ob obravnavi osnutka so ugotovili, da geodetska služba ne bo dobila dovolj za kritje dodatnih del, ki jih zahteva zlasti nova prostorska zakonodaja. Tudi dejavnost SLO in družbene samozaište ima zaradi pomanjkanja denarja aše veliko neuresničenihih zadev iz preteklosti. Ne bo dovolj za financiranje 18 prostorskih izvedbenih aktov, ne bo dovolj za zahteve borčevske organizacije in še vrste drugih porabnikov.

Verjetno pa bodo najbolj potrebni, med katerimi so tudi naštet, med letom ob rebalansih dobili »dodatke«, tako da bodo osnovne dejavnosti lahko nemoteno opravljali.

Ko pa so v izvršnem svetu razpravljali o potrebnih sredstvih za financiranje zazidalnih načrtov, so menili, da je občinski proračun predvsem pokličen zagotoviti denar za izvedbene prostorske dokumente za romska naselja in za mestno jedro, medtem ko naj bi zazidalne načrte za posamezne kraje sofinancirale tudi delovne organizacije, ki so najbolj zainteresirane za te dokumente.

Osnutek proračuna bodo še prečesavali, na februarjem zasedanju občinske skupščine pa se bodo o njem izrekli delegati.

R. B.

Liste še vedno niso zaključene

Na občinski konferenci pričakujejo, da bodo na temeljnih kandidacijskih konferencah dali še tehtne predloge za kandidature za najodgovornejše funkcije

METLIKA — V 13 krajevnih skupnostih v metliški občini te dni potekajo temeljne kandidacijske konference, ki se bodo končale 10. februarja in na katerih razpravljajo o evidentiranih možnih kandidatih za nosilce delegatskih in družbenih funkcij v občini ter kandidatih za družbenopolitični zbor. Na občinski konferenci SZDL zelo veliko pričakujejo od teh konferenc, kajti liste še niso zaključene in nadejajo se, da bodo predvsem za tiste, ki bodo opravljali najodgovornejše funkcije v družbenopolitični skupnosti, ljudje dali še dodatne predloge.

V ožji izbor možnih kandidatov za nosilce funkcij v metliški občini so evidentirani: za predsednika skupščine Stane Bajuk, Ivan Malešič in Jože Mozetič, za podpredsednika pa Jože Došen in Jože Jankovič. Za predsednika izvršnega sveta so predlagani Jože Matekovič, Martin Štubljar in Anton Tome, za predsednika družbenopolitičnega zbora Stane Jelenič, Tone Kočvar in Marija Vukmanič, za predsednika zbora združenega dela Gabre Predovič in Danica Puljak, za predsed-

nika zbora krajevnih skupnosti pa Jože Nemanič in Janez Videtič.

Za predsednike samoupravnih interesnih skupnosti so evidentirani: Aton Omerzel in Viktor Kozjan (sis za izobraževanje), Andreja Bracej in Vladimir Škof (sis za kulturo), Martin Črnugelj in Vekoslav Prevalšek (sis za zdravstvo), Marjan Pavlovič in Matjaž Rus (sis za telesno kulturo), Stanislava Jankovič in Branko Matkovič (sis za socialno skrbstvo), Milica Janže-

kovič in Ivan Škof (sis za socialno varstvo), Vinko Kepic in Ivan Zele (sis za invalidsko-pokojniško zavarovanje), Stane Brodarič in Janez Kremesec (sis za zaposlovanje), Jože Gosencin in Jože Kočvar (sis za raziskovanje) ter Jožica Cigič in Albina Tošeska (sis za otroško varstvo).

Za družbenopolitični zbor skupščine občine Metlika pa so evidentirani naslednji možni kandidati: Jože Došen, Jože Gerkšič, Milena Pavlovič, Marija Vukmanič, Milena Hočvar, Stane Jelenič, Ilija Šajatovič, Boža Šuklje, Stane Bajuk, Ivan Malešič, Jože Nemanič, Atcn Zupančič, Branko Ivčič, Tone Kočvar, Danilo Orlič, Matjaž Rus, Jože Govednik, Jože Jankovič, Jože Mihelčič in Franc Vrviščar.

B. M.

Prazni tudi žepi zagnancev

Črnomaljska Zveza organizacij za tehnično kulturo praznuje 10-letnico — V osmih društvih več kot 500 članov — Sisi prispevali denar po novem

ČRNOMELJ — Pred desetimi leti je bila na pobudo pešice zagnancev v Črnomlju ustanovljena Zveza organizacij za tehnično kulturo, ki je povezala številne klube in društva, ki so do takrat bolj ali manj uspešno delali samostojno. Začetek je bil zredno težak, saj je preteklo več let, preden so premagali miselnost, da je tehnična kultura pastorka telesne kulture.

Te miselnosti sedaj na srečo ni več, organizacije za tehnično kulturo pa so predvsem s svojim lastnim delom prispevale k pomenu in

cijsko dejavnost, raziskovanje in sodelovanje. Organiziranih je bilo več kot 100 tečajev, predavanj in seminarjev, več kot 60 tekmovalj, celo zveznih, se je udeležilo na ducate ekip, ki so dosegle tudi prva mesta. Člani so izdelali na desetine zahtevnih naprav in tehničnih pripomočkov, med drugim tudi radioodajni in sprejemni postaji na Mirni gori in Križu. Člani belokranjskega jamarskega kluba so v deželi ob Kolpi odkrili številne vodne vire in druge objekte, ki so za tukajšnje ljudi življenjskega pomena. Prav jamarji so bili prvi, ki so opozorili, da je voda v Krupi oporečna.

Vse to bi bilo zagotovo težko urediti, če v tehnični kulturi ne bi posvečali pozornosti množičnosti. Ta zveza je namreč ena najbolj množičnih v črnomaljski občini, saj v radioklubih »Iskra« Semič in »Miran Jarc« Črnomelj, črnomaljskem in semiškem fotokino klubu, filatelističnem društvu »Oton Župančič« iz Črnomlja, združenju šoferjev in avtomehaničev Črnomelj-Metlika, belokranjskem jamarskem klubu in modelarskem krožku iz Semiča deluje več kot 500 članov. Od njega je vsaj tretjina osnovnošolcev, ki pa po končanem obveznem šolanju žal množično zapuščajo tehnično kulturo, saj jih v srednjih šolah nihče več ne spodbuja k tej dejavnosti.

Ne le kar se tiče dela, klubi in društva so se v preteklih letih morali znajti sami tudi pri financiranju, kajti le tretjino potrebnih sredstev so dobivali od sisov, ostalo pa so si prislužili s prodajo dela in izdelkov. Veliko je pri tem pomagala tudi semiška Iskra. Vendar vse to odslej ne bo več zadostovalo, zlasti ne, ker želijo svoje delo razširiti tudi na druga večja krajevna središča v občini. Zato so izdelali nov predlog samoupravnega sporazuma, po katerem bi sisi nakazovali denar glede na vrsto dela v zvezi.

M. BEZEK

Otroci slabo skrbijo za zobe

Pomembno vlogo bi morali odigrati starši

ČRNOMELJ — Pred nekaj leti je v prostorih tukajšnje srednje šole začela obratovati šolska zobna ambulanta, kamor prihajajo danes vrtilčkarji in osnovnošolci iz Loke ter srednješolci. »Krepko čez tisoč jih je, vendar bi bil za toliko otrok skoraj dovolj en zobozdravnik če bi primerno skrbeli za svoje zobe. Glede na to, kako zanemarjeno je zobovje teh otrok, pa z asistentko Vlasto Štricelj težko zmoreva delo,« pove zobozdravnik Anica Car-Marjanovič, ki dela v ambulanti dve leti.

Ankica Car-Marjanovič

»Lani so bili na sistematskem pregledu vsi otroci, rezultati pa so bili porazni, predvsem zaradi tega, ker si redno ne umivajo zob. V veliki meri je odvisno od staršev, kakšne zobe imajo otroci, zato z njimi redno sodelujemo, pošiljamo jim obvestila o zdravstvenem stanju zob njihovega naraščanja,« pravi Marjanovičeva. V šolski ambulanti se zavedajo, da je zelo pomembna in cenejša preventiva, zato ji posvečajo veliko pozornost.

Čprav opravlja Marjanovičeva delo, kjer uspehi niso vidni takoj, se je lahko pohvali, da njen trud ni bil zaman. K temu je pripomoglo to, da zadnje leto ves teden dela v Črnomlju (prej je dvakrat na teden hodila v Semič), pa tudi vestnost tistih učencev, ki ne zanemarjajo obiska pri zobozdravniku.

B. M.

Denarcev ni

Pletenina nima denarja za investicijo v Sodražici

SODRAŽICA — Pletenina Ljubljana nima denarja, da bi že letos začela graditi novo proizvodno halo v Sodražici, v kateri bi dobilo nova delovna mesta poleg sedanjih 127 zaposlenih še 40 žensk. To smo zvedeli pri Žiži Stojakovič, obratovodnji obrata Pletenine v Sodražici.

Gradnja nove proizvodne dvorane, ki bi merila okoli 500 kv. metrov, bi po lanskih cenah veljala 120 do 150 milijonov dinarjev. Sedanje prostore obrata, ki sicer dobro gospodarja pa nameravajo preurediti v skladišča, menzo in garderobe. Investicija je v srednjeročnem načrtu občine Ribnica in tudi Pletenine Ljubljana. Vendar bo imela prednost nova barvarna Pletenine v Ljubljani, ki bo veljala okoli 1,2 milijarde dinarjev. Če barvarne ne bo, potem tudi sodražski obrat ne bi imel kaj delati.

»Če nič drugega, bomo morali v Sodražici letos preurediti vsaj menzo, ker to zahteva sanitarna inspekcija. Bolje in ceneje pa bi bilo, če bi vsa investicijska dela opravljali hkrati,« pravi obratovodinja Z. Stojakovičeva.

Edino možnost za gradnjo nove proizvodne dvorane vidijo v združevanju denarja znotraj občine. V Pletenine denarja za to že ni. Tudi na tuja posojila ne kaže računati, ker so ta dobili že za ureditev nove barvarne.

J. P.

Mladih ni več moč utišati

Črnomaljski mladinci nočejo biti več le izvrševalci manifestativnih akcij — Skrb za okolje

ČRNOMELJ — Čeprav mlade Črnomeljce že od nekdaj marsikaj tišči, so na programskih konferencah občinske konference ZSMS navadno ostali tiho in svoje probleme odnesli s seboj domov, ne da bi jih povedali. Na konferenci pretekli teden pa ni bilo tako, mladi so bili glasni, opozorili so na številne težave.

Mladi v združenem delu so končno začeli tudi reševati prečeta družbena vprašanja, kot je stanovanjska problematika, pripravništvo. Vendar so največkrat premalo uspešni, ker nimajo dovolj volje, ne poznajo funkcioniranja delegatskega sistema ter vloge osnovnih organizacij ZSMS, a tudi zaradi nerazumevanja starejših generacij. Predvsem v manjših organizacijah mladine je delo omejeno le na manifestativne akcije, kot so praznovanja, štafeta, in v glavnem le živovarjanje. V skoraj vseh osnovnih organizacijah v krajevnih skupnostih se zaradi slabe usposobljenosti za vodenje ne morejo izogniti neprestanim nadomestnim

volitvam, v krajevni samoupravi pa v večini primerov mladi sodelujejo zgolj formalno.

V razpravi pa so posebej opozorili na mlade iz Srednje šole Edvarda Kardelja, med katerimi je v zadnjem času zavladala apatija. Čeprav so bili izzvani, srednješolci niso pojasnili, zakaj je tako, odgovor pa je poskušal najti nekdanji predsednik OK ZSMS Zvone Butala, ki je dejal, da so srednješolci spoznali, kako je, če hočejo rešiti kakšen problem. Izpostavljeni so nožu, ki ima rezilo na obeh straneh. Na proslavah sicer sodelujejo, ne pa pri samoupravljanju, saj se boje sankcij.

Jože Artnak, predsednik centra za prosti čas pri republiški konferenci

● Črnomaljska občinska konferenca mladine je v preteklem obdobju naredila prve korake na področju ekologije. Poskušali so ustanoviti tudi ekološko skupino. Žal je v zadnjem času delo obstalo, ker so tisti, ki so bili gonilna sila, odšli, a tudi iz republiške konference niso dobili potrebne podpore. Glede na to, so menili mladinci, da je v zadnjem času na tem področju veliko problemov, bi morali ekologiji posvetiti posebno pozornost.

ZSMS, pa je bil prepričan, da je vse v redu do takrat, ko mladi izvršujejo le manifestativne akcije. Ko pa želijo prebiti tla zid, naltijo na odpor vseh tistih, ki jim ni prav, da bi se mladi »vtikali« tudi kam drugam. Vendar so po njegovih besedah črnomaljski mladinci dokazali, da jih več ne more utišati kdorsibodi.

Črnomaljši so se spotaknili tudi ob kongresne dokumente, ki so sicer revolucionarni, vendar so v njih pozabili na mlade v kmetijstvu, preživljanje prostega časa, obregnili pa so tudi ob uporabo jedrske energije.

M. BEZEK

V Zmagi 75.000 parov čevljev

Mokronog: dobro poslovanje kljub stiski

MOKRONOG — »Zelo smo uspešni v sedanjih prostorih. V takih razmerah je zelo težko dobro organizirati proizvodnjo, še težje je dosegati dobro kvaliteto. Zato seveda komaj čakamo, da bomo končno dobili nove proizvodne prostore. Žal se zaradi pomanjkanja denarja to ne bo zgodilo pred koncem tega srednjeročnega obdobja,« je povedal Milan Borštnar, vodja obrata Zmage v Mokronogu.

Še do lani je bilo v tem obratu zaposlenih 32 delavcev, zdaj pa jih je že 45. Medtem ko so doslej delali le ortopedske čevlje, delajo sedaj salonarje, gležnarje, sandale in ženske škornje. Prej so izdelali vsak dan 600 do 700 parov ortopedskih čevljev. Modne obutve, ki je precej bolj zahtevna za izdelavo, pa bodo izdelali vsak dan po 240 parov. Letos namera-

Milan Borštnar: Glede na okoliščine dosegamo dobre proizvodne in poslovne rezultate.

vajo izdelati vsega skupaj 75 tisoč parov modne obutve.

»Glede na prostorsko omejenost in na razmere v gospodarstvu kar dobro poslujejo. Lani smo pridelali za 220 milijonov prihodka, letos načrtujemo 370 milijonov dinarjev prihodka. To priča, da znamo delati in si zaslužimo nove proizvodne prostore. Vendar je naložba 700 milijonov dinarjev za sedaj še prevelik zalogaj za našo malo delovno organizacijo. Gradnja novega objekta je predvidena okoli leta 1990. V novi tovarni bomo zaposlili še nove delavce in seveda tudi precej povečali proizvodnjo. Posodobiti pa bo treba strojni park in še marsikaj spremeni. Kakor kaže, naj bi denar za poslovali kot temeljna organizacija združenega dela,« je dejal Borštnar in dodal, da tudi kot delavci v obratu nimajo okrnjenih samoupravnih pravic.

J. S.

Zdrava voda le še v globini

SODRAŽICA, RIBNICA, KOČEVJE — Voda na kraškem svetu, se pravi tudi na območju občine Ribnica in Kočevje, brez kloriranja ni primer-na za pitje. Očistili bi jo lahko tudi s pomočjo čistilnih naprav, a je za sedanje razmere to predrago, saj bi veljala vsaka čistilna naprava okoli 300 milijonov, na območju Hydrovoda Kočevje—Ribnica pa bi bile potrebne tri tih črpališčih.

»Do dobre vode skušamo priti z vrtanjem. Geologi so ugotovili, da je na območju Sodražice dovolj zdrave pitne vode za Ribnico. Določili so tudi dve mesti za vrtanje. Z obema vrtinama smo prišli do zdrave pitne vode,« je povedal direktor Hydrovoda Cveto Obravnič.

Pri prvi vrtini so našli pitno vodo, in sicer 9 litrov na sekundo, v globini med 160 in 190 m. Vrtali so še do globine 250 m, vendar tam vode ni bilo, zato so prenehali. Pri drugi vrtini so vrtali do 189 m in ta

črpanje. Letos bodo opravili še eno tako vrtanje na Obrhu.

Zdrava pitna voda je zdaj samo še v globinah. Na območju Podsten, Gore, Travnice in Loškega potoka, odkoder, dobivajo vodo sedanja zajetja, iz katerih dobivata vodo tudi Ribnica in Kočevje, je zaradi greznice, gnojenja zemlje, v podzemni svet speljane kanalizacije itd. voda onesnažena in jo je potrebno klorirati. Razen tega je ob deževju zelo kalna in še močnejše onesnažena in jo je potrebno pred uporabo prekuhavati.

J. PRIMC

So bile liste prezgodaj zaprte?

Kritična razprava o volilnih postopkih na zboru trebanjskih komunistov

TREBNJE — Zbora komunistov krajevnih skupnosti Trebnje bi se morali udeležiti vsi komunisti iz osnovnih organizacij v krajevni skupnosti, delovnih organizacij, delovnih skupnosti. Oglasiti bi se morali tudi tisti, ki so organizirani izven občine. Vse to je na vabilu pisalo nedvoumno, na zbor pa je prišla komaj tretjina vabljenih. Zlasti je bilo opaziti, da so manjkali komunisti, ki zasedajo vodilne položaje.

Ker je bilo to pretekli teden v dvorani trebanjskega doma kulture več kot očitno, se je precej razpravljalec dotaknilo te odsotnosti. Zlasti tedaj, ko so govorili o dose-danem poteku priprav na volitve ter nalogah komunistov pri tem. Že na referendumu o samoprispevku so manjkali odgovorni ljudje, funkcionarji, ki bi morali biti za zgled. O tem bi morali spregovoriti v osnovnih organizacijah, a se to že ni zgodilo. Zato se zastavlja vprašanje, kako mobilizirati ljudi, ko je že med komunisti opaziti takšno nede-

javnost. Kot je dejal eden izmed razpravljalcev, bi morali komunisti najprej mobilizirati sebe. To pa bo težko, če pride na zbor komunistov samo tretjina članov. Zato bo potrebna konfrontacija med komunisti.

V razpravi so opozorili tudi na to, da ljudje vedno težje sprejemajo funkcije. Ai je to delo razvednoteno ali pa se ljudje zavedajo, da ne morejo nič narediti. Prav bleščede tudi predvolilni postopki niso bili izpeljani. Za nekatere funkcije se že ve, kdo jih bo prevzel, to pa seveda

J. SIMČIČ

Trebanjske iveri

DOBRNIČANI SO SE PREBUDILI — Niti najstarejši Dobrničani se ne spominjajo, kdaj so imeli svoje kulturno-umetniško društvo. Zdjaj pa se je skupina mladih zagnancev odločila, da ustanovi novo društvo, ki pa se bo prvič predstavilo 8. marca, za dan žena.

KUD-u v Dobrniču pomaga Stane Peček, ki pripravlja pevce na prvi javni nastop. Sicer pa ustanovitelji vabijo v društvo vse ljudi, ki znajo igrati, recitari, peti, muzicirati, slikati, pisati, telovaditi, čarati itd.

PREDSTAVILA SE JE NEVA PEVEC — Članica KUD Pavel Golja Neva Pevec se ukvarja že nekaj let s slikarstvom. Prvič se je na razstavi predstavila v Novem mestu, kjer se je šolala na srednji gradbeni šoli. Zdjaj pa svoje oljne pasteje razstavlja v avli trebanjskega kulturnega doma. Razstava bo odprta do srede tega meseca ob sobotah in nedeljah.

KRČ ZA KULTURNI PRAZNIK — Krč, film Boža Šrajca, katerega dogajanje je potekalo v Mokronogu, bodo zavrteli Trebanjci v počastitev kulturnega praznika.

PUST PRIHAJA — Prva pustna prireditev bo v trebanjski občini v soboto, 8. februarja. Pripravili jo bodo v mirenem TVD Partizan. Začela pa se bo ob 19. uri in končala predvidoma okoli 2. ure zjutraj. Pustni sprevod pa pripravljajo tudi šentlovenski mladinci, ki bodo svoje maske pokazali na pustni tork. Sprevod se bo začel ob 13. uri in bo šel po cesti do Račjega sela, Trebnjega in nazaj.

Velikim serijam je odzvonilo

Tujci cenijo izvirnost in kakovost in tudi za brežiško Tovarno pohištva je izhod v novih, zahtevnejših programih

BREŽICE — V Tovarni pohištva so vajeni sami premagovati težave, saj jih kot izdelovalci finalnih izdelkov prej in močnejše občutijo kot druga industrija. Zaradi tega poudarjajo, da niso nikoli čakali na sklepe najvišjih republiških partijskih in drugih forumov, ampak so s sprotnimi ukrepi iskali najboljše rešitve iz zagat, ki jih še ni in jih tudi ne bo kmalu konec.

Po osebnih dohodkih so trenutno med zadnjimi v panogi. Trdijo, da zato, ker so morali v zadnjih dveh letih za več kot polovico zmanjšati poslovanje z domačim tržiščem. Izvozu namenijo 60 odst. proizvodnje, ki jo v celoti prodajo preko izvoznih organizacij. Od tega pokupijo v ZDA tri petine, dve pa v zahodni Evropi. Na tujem jim veliko škodi neljalna konkurenca jugoslovanskih proizvajalcev iz drugih republik, ki pokrivajo razliko s cenejšo surovino. Pritožujejo se tudi nad nerealnim tečajem dinarja, češ da kar za 30 odst. zmanjšuje njihovo izvozno stimulacijo. Ker je v izdelku komaj 18 odst. dela, se morajo še kako truditi, da kot izvozniki zadržijo svoj položaj.

To seveda ni izhod, zato so za srednjeročne obdobje in naprej do leta 2000 spremenili dosedanje usmeritve. Iz velikoserijske proizvodnje se bodo prelevili v maloserijskega proizvajalca zahtevnejših izdelkov. Iskali bodo možnosti za dodatno proizvodnjo, ki se bo sama preživljala in sčasoma zasedla polovico proizvodnih zmogljivosti.

Kvaliteti bodo dali prednost tudi v programih za domače tržišče, zato izboljšujejo nadzor. Ta se začneja pri vhodnih materialih in konča pri končnih izdelkih. V investicijskem programu tovarne ima pomembno mesto informatika. Nanjo navezujejo izobraževanje kadrov. Tako

bodo do l. 1990 precej zmanjšali število ne kvalificiranih delavcev in sedanjim kadrovsko sestavo prilagodili programom z več znanja. Odpravili bodo dvojni odločanja (načelnega in izvedbenega), okrepijo odgovornost za strokovnost in izboljšali obveščanje, da bo na kratak in jednat način povedano vse bistveno.

Vztrajali bodo, da letošnja delitev dohodka ne bo slabša od lanske, in zadržali 40 odst. prodaje doma. Za zahtevnejše izvozne izdelke bodo izboljšali tehnologijo, ker jim novi sistem deviznega poslovanja to omogoča. Vsako tako odločitev bodo seveda dvakrat premislili, da se dobra zamisel ne bo sprevrgla v škodo, če stroji ne bi bili dovolj izkoriščeni.

J. TEPPEY

Komunist naj se izkaže v delu in morali

Miha Ravnik v Posavju

KRŠKO — Objektivna ocena razmer, realnost se naj pokaže, ne toliko v indeksih in številkah, ampak v tem, koliko je Zvezi komunistov uspelo pri spreminjanju odnosov. Nekaterih problemov se ne da razrešiti niti v štiri letnem obdobju, spreminjanje družbe torej terja stalno, globljo aktivnost in politično akcijo.

S temi besedami je sekretar predsedstva CK ZKS Miha Ravnik na

● **BREŽICE** — V pogovoru s komunisti v tovarni pohištva je Miha Ravnik dejal, da samoupravljanje ni prekrivanje odgovornosti strokovnih služb. Če bodo strokovne službe izboljšale svoje delo, se bodo izboljšale tudi odločitve. Pri ocenjevanju samoupravljanja se komunisti po njegovem mnenju preveč ustavljajo pri odločanju v delovni organizaciji, premalo ali nič pa pri odločanju v občinski skupščini in silih, zato tam nimajo vpliva. Ne večje se dovolj na svobodno menjavo dela.

Kolektiv tovarne se je po mnenju Ravnika dovolj zgodaj oprl na lastne moči in si je izbral dolgoročne usmeritve, v katerih ima izvoz pomembno mesto.

govoril posavske komuniste 28. januarja v krškem Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardašja in poudaril, da pavšalne ocene niso sprejemljive. Ni sprejemljivo, da bi samo govorili, češ da ni pogojev. Vedno bolj se uveljavlja prepričanje, da kaže združiti samoupravni in družbenoekonomski odnos. Prostorski, ekološki elementi ni samo stvar prostorcev, ekologov in mladih, ampak se mora kazati tudi v odnosu vseh do sleherne naložbe.

Po odnosu do dela in vseh moralnih vrednot mora komunist najbolj izstopati. Delavcem, ki ne upravljajo dobro z družbeno lastnino, jo je treba vzeti in jo dati dobri upravljalci. Naši dogovori, seje, resolucije so sprejemljivi tudi za nekommuniste, medtem ko praksa ni sprejemljiva niti za — komuniste, je menil Miha Ravnik. P. P.

ULIČNI ODBOR OŽIVLJA

SEVNICA — Minuli teden je bil zbor občanov Kvedrove in Savske ulice. Za shod so pripravili kar gasilsko dvoranjo, udeležba pa je bila žal bolj pičila. Kljub temu so evidentirali nekaj delegatov, okrepijo nameravajo tudi ulični odbor SZDL. Zavedajo se, da morajo z delom opozoriti nase, saj jih teži dosti problemov.

VIS V HELENIZMU

LJUBLJANA — V razstavišču Arkade (na Trgu osvoboditve) je od večerj na ogled arheološka razstava Otok Vis v helenizmu, ki jo je skupaj z Arheološkim muzejem v Splitu pripravil Narodni muzej v Ljubljani. Zanimiva razstava bo kasneje bržčas potovala po Sloveniji, saj je med tistimi, ki so jo omogočili, naveden tudi Zavod za kulturo in prosveto v Sevnici.

UREDNIŠTVO V GOSTEH

Novinarji Dolenjskega lista bomo v torek, 11. februarja, ob 17. uri obiskali vas Gazice v KS Cerklje. S krajanji se bomo srečali pri Darku Udoviču in se pomenili, kako živijo in delajo. Vabljeni!

ODKRITO IN KRITIČNO — Sekretar P CK ZKS Miha Ravnik in izvršna sekretarka P CK ZKS Valerija Škerbec sta posavskim komunistom govorila o nekaterih nalogah pred kongresi in v luči kritične analize našega političnega sistema. Ravnik je poudaril boj za proizvodnjo in za izvoz, Škerbec pa, da analiza ni namenjena pozabi. (Na sliki: med pogovorom s posavskimi komunisti v odmoru.)

Zakon oviral svobodno menjavo

Srednja šola Krško in Dom učencev Milke Kerin kmalu pod isto streho? — Uspešna prenova doma, a kdaj tudi šole? Sklad za opremo šole

KRŠKO — Srednja šola v Krškem s 650 učenci na kovinarski, elektrotehniški, papirniški in rudarski usmeritvi bi se rada še bolj povežala z združenim delom v Posavju, zato so na šolo pripravljene po potrebi dodati še nove usmeritve. Seveda bi bila to pa hip zelo zahtevna naloga, zlasti še, če jim do novega šolskega leta ne bi uspelo odpraviti kroničnih gmotnih težav.

Šola dobi od posebnih izobraževalnih skupnosti komaj za razmero-ma slabe osebne dohodka in za nekatere nujne stroške. Tanke mesečne kuverte so največ prispevale, da odhajanja strokovnjakov v tovarne še niso povsem zajezili. Denarja pa ni niti za opremo delavnic, laboratorijev in kabinetov, ki je pri sodobnem pouku ne morejo pogrešati. Novembra lani so predstavniki šole na srečanju, ki ga je pripravil občinski komite za gospodarstvo, seznanili gospodarstvenike s težavami pri zagotavljanju materialne osnove. Če bi v občini zaživel sklad, v katerega bi združeno delo prispevalo denar za opremo šole, računajo, da bi v nekaj letih pregnali temne oblake, ki se zgrinjajo nad šolo.

Zaenkrat mošnjička še ni odvezal noben kolektiv, pričakujejo, da se bodo denarji začeli stekati v prazno šolsko blagajno namensko za opremo, ko bodo akcijo celovito predstavili združenemu delu. Obilo dobre volje je pokazalo 18 kolektivov, ki so prispevali skupaj šolo 13 milijonov za prenavo Dijaškega doma (zdaj Doma učencev) Milke Kerin (zdaj Doma učencev) Milke Kerin.

● **Srednja šola in dom učencev Milke Kerin Krško** sta doslej delovala vsak zase, kot enoviti delovni organizaciji. Ker se je občutno zmanjšalo število gojencev v domu in s tem tudi število zaposlenih, a tudi zavoljo vsebinske povezave se je 85 delavcev na referendumu odločilo za združitev v enovito OZD. Dom naj bi postal enota šole, usklajevanje samoupravnih listin pa naj bi končali najpozneje do 1. aprila.

rin, kamor so preselili nekaj učilnic in tako omogočili enozimski pouk. »Tako imenovano neposredno svobodno menjavo dela je treba legalizirati, zlasti če gre za skupni interes združenega dela in šole. Pi zbiranju sredstev smo namreč nalleteli predvsem na eno težavo — kako naj združeno delo prispeva denar. Na poti so bile zakonske ovire, preko katerih nismo mogli. Največ sta prispevala kolektiva Celuloze in nuklearke, ki smo jima učitelji in učenci resnično hvaležni, saj sta nam pomagala bistveno izboljšati delovne razmere,« pravi ravnatelj srednje šole Krško Lojze Štih.

Slej ko prej je sedanja rešitev lahko le začasna. Ze v naslednjem petletnem obdobju nameravajo odkupiti tri zgradbe pri sedanji šoli, izdelati vse načrte, skratka, pripraviti se na gradnjo novega centra in prenavo sedanje šole. Izgradnja novega doma učencev s 180 ležišči med Stadionom Matije Gubca in Novolesovim tozdom Bor v Krškem se je spričo drugačne mreže šol in s tem zmanjšane šolskega okoliša doma zrušila kot hiša iz kart. Vpelo pa je republiška izobraževalna skupnost zagotovila za prenavo in

Lojze Štih: »Trdno smo prepričani, da bodo najpozneje do leta 1995 zgradili novo šolo!«

Prvi premog iz Globokega čez dve leti

Enajst milijonov ton zalog lignita

GLOBOKO — Na območju tukajšnjega rudnika so že 1981. začeli vrtati prve vrtnice za geološke raziskave, čez tri leta pa so stekle rudarske raziskave premogovih nahajališč. Proti lignitnemu sloju so takrat začeli kopati poševni rov vpadnik. Do zdaj so v okviru rudarskih raziskav napravili 550 metrov jamskih gradbenih objektov, ki jih bodo pozneje uporabljali pri odkopavanju lignita.

Poskusno obratovanje rudnika napovedujejo v dobrih dveh letih. Začetek se lahko zavleče le, če bi se pojavila nepredvidene geološke ovire in če bi usahnilo linanciranje. V prvih letih bodo nakopali do 100 tisoč ton lignita letno, nakar bodo te količine postopoma povečevali do 200 tisoč ton.

Po predvidevanjih Rudarskega inštituta iz Ljubljane je v Globokem enajst milijonov ton geoloških zalog premoga. Računajo, da ga je od tega nekaj nad sedem milijonov ton za izkop. Toplotna vrednost kilograma globoškega lignita je deset do enajst megajulov. To je podobno kot pri velenjskem premogu.

Strokovnjaki s projektiranjem raziskovalnih del še nadaljujejo in hkrati pripravljajo idejne študije za odpiranje nahajališča. Na terenu se srečujejo tudi z nepredvidenimi težavami. Geomehanski pogoji so bili slabši, kot so se nadejali. Probleme povzročata talna voda pa tudi nenosilna hrubina, v kateri gradijo jamske objekte. To so zlasti peščeni meli in glin, zaradi katerih imajo težave pri izkopu in podgrajevanju.

Medtem je zmanjkalo tudi denarja. Dotok sredstev je usahnil. Za minulo leto odobrena sredstva so namreč porabili, za letos pa še nimajo zagotovljenih. Izvajalci so v zadregi, ker imajo na gradbišču precej opreme.

J. T

VODA, KANALŠČINA, SMETARINA SPET DRAŽJE?

BREŽICE — Komunalno in obrtno podjetje letos ne bi rado znova imelo izgubo v svojih enotah, zato bo letos pri vodarini upoštevalo stroške za vse zaposlene, ki delajo izključno pri vodovodu. Zahtevano po povišani kanalščini utemeljuje KOP s povečanimi stroški in zahtevnim investicijskim vzdrževanjem ter z večjo porabo elektrike pri čistilni napravi, ki bo letos obratovala vseh dvanajst mesecev (lani je delala samo dva meseca).

BREŽIŠKI MLADINCI NA KONGRES V KRŠKO

BREŽICE — Udeležba na 12. kongresu Zveze socialistične mladine Slovenije v Krškem mladinske organizacije ne bo bremenila z izdatki, saj bodo lahko stanovali doma. Zaradi tega jih bo sodelovalo več, ne samo štirje. Delegati so Marjan Kalanj, predsednik OK ZSMS, Željko Nikezić, sekretar, Drago Ivanšek iz Osnovne šole v Cerkljah, Miran Bogovič iz osnovne organizacije v Artičah, Dean Starčević iz osnovne organizacije Jesenice na Dolenjskem in Zdenka Pribožič, iz Dečnega sela, članica predsedstva občinske konferenec ZSMS.

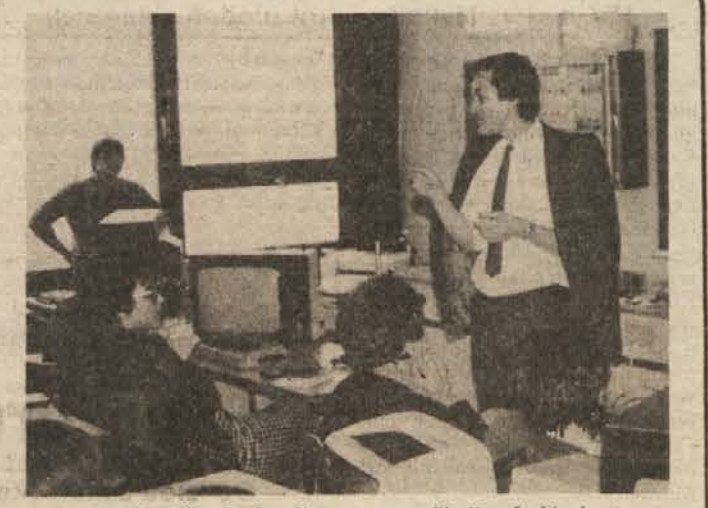
Več kandidatov

Izbora za samoupravne interesne skupnosti

SEVNICA — V zadnji številki smo navedli imena možnih kandidatov za funkcije v občinski skupščini, tokrat pa navajamo imena za izvajalce in uporabnike.

OBČINSKA ZDRAVSTVENA SKUPNOST: predsednik: Mihael Keršič, inž. Jože Kolar, uporabniki: Marjan Vrtačnik, Režika Predanič in Boris Slapšek, izvajalci: dr. Jurij Pesjak, mr. pharm. Breda Drenek—Sotošek in Polona Flisek. **RAZISKOVALNA SKUPNOST:** inž. Marko Borštnar, Franc Rupret. **KULTURNA SKUPNOST:** Jože Bavec, Alojz Konec, uporabniki: Nada Novšak, Jelka Gnstek, Miloš Dernovšek, Tatjana Goršek, izvajalci: Peter Žuraj. **TELESNOKULTURNA SKUPNOST:** Branko Busar, Branko Ogorevc, uporabniki: Dušan Močnik, inž. Jože Šimec, izvajalci — Andrej Stričelj, Tone Seško. **SOCIALNO SKRBSTVO:** Dragica Novak, Silva Gregorčič, Ivanka Vilčnik, uporabniki — Estera Savič—Bizjak, izvajalci — Franc Kos, Mojca Tuhtar. **OTROŠKO VARSTVO:** Andreja Janežič—Koščak, Alenka Žuraj, Sonja Špan, uporabniki — Andreja Križnik—Novšak, Majda Jerič, izvajalci — Marjana Štojs, Ivanka Rupret. **IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST:** Franc Lipovšek, Dago Perc, Ivo Pirc, uporabniki — Tanja Povalej, Ivo Pirc, Marta Kez, izvajalci — Romana Ivačič, Branko Šušter, Alojzija Božič. **ZAPOSLVANJE:** Danica Kozamernik, Franc Rupret. **STANOVANJSKA:** Janez Debelak, Pavel Zemljak, inž. Anton Polutnik, uporabniki — Joško Kovač, Alojz Završnik ml., Franc Ernest, izvajalci — Rajko Androjna, Miro Dobovšek, Andreja Ogrevc. **POKOJNINSKO-INVALIDSKO ZAVAROVANJE:** Franc Ororovec, Franc Lipovšek.

PAVEL PERC

Mag. Ivan Gerlič: »Zadovoljen z vncmo učiteljev. Lahko boste vzgajali dobre računalniške strokovnjake.«

Učitelje učili

Uvajalni računalniški tečaj za 120 učiteljev

SEVNICA — Konec minulega tedna se je na osnovni šoli Sava Kladnika kemijska učilnica spremenila v računalniško. Skupnost šol je zbrala vseh 15 računalnikov commodore s pripadajočo opremo vseh šol v občini. Magister Ivan Gerlič s sodelavcem z mariborske pedagoške akademije sta opravila uvajalni tečaj, kateremu bo, kot so se dogovorili, kmalu sle-

dil tudi nadaljevalni. Vseh 120 učiteljev se je minuli četrtek zbralo v gasilskem domu, kjer sta gosta pokazala zmogljivosti teh presenetljivih naprav tudi za pouk.

Mag. Grič meni, da se bodo prizadevni učitelji lahko po tem tečaju usposabljali dalje tudi po razpoložljivi literaturi. Računalnik je, kot so učitelji lahko videli praktično, nezamenljivo učilo, ki učencem lahko mnogo nazorneje, predvsem pa domala na pritisk s tipko dočara poskuse, ki jih drugače ni lahko ponazoriti. Pri tem pa lahko sami sodelujejo.

A. ŽI

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 17. do 25. januarja so v brežiški porodnišnici rodile: Ksenija Lupšina iz Krškega — Aleša, Irena Simončič z Vrbovega — Anjo, Darja Germovšek iz Stare vasi — Tanjo, Višnja Francetič iz Strmca — Ivno, Munira Amatovič iz Krškega — Mirelo, Metka Godler iz Kškega — Petra, Durda Horvat iz Otoka — Valentino, Cvetka Kuzem iz Orehovega — Roka, Anica Divjak iz Dol. Leskovca — Martina, Dubravka Zbukvič iz Laduča — Darka, Ljiljana Ivanovska iz Brežic — Eleno, Berta Omahen s Senogve — Simona, Marija Remih z Vel. Kamna — Borisa, Marija Kožar iz Poštene vasi — Jureta, Mihaela Kanalaš z Blance — Simona, Sonja Vračun iz Brežic — Majo, Slavica Gavrilovič iz Brežic — Snežana, Marjana Jurič iz Krškega — Ivana, Branika Račič iz Cerine — Matijo, Marija Hotko iz Rigone — Anamarijo in Vesna Mišič iz Dubrave — deklico. Cestitamo!

ob Krške novice

OBNOVA — Delavci krškega Pionirja so kljub slabemu vremenu pohiteli z dozidavo osnovne šole dr. Mihajla Rostoharja, da bi čim bolj izkoristili zimске poititne učence. Poznavalci menijo, da bi Pionirju še bolj zrasla cena, če bi hotel tudi tedaj, ko mu ne gre za nohte...

PRIHRANKI — Pri Elektru so lani obdali poslovno stavbo še z demitno fasado. Zdjaj že računajo, koliko elektrike bodo prihranili, in številke so spodbudne...

KRITIKA — Znani krški kantavtor Bojan Rabzel je piscu tele kronike malce počital, češ: če se župan pelje s »pejčkom«, to napišeš, kaj šele, če bi na avtobus vstal kakšni ženi. S tem je Bojan karikiriral, češ da imamo tudi novinarji dvojna merila za mlade in starejše. Ker je tudi Bojan med voznjaji v belo Ljubljane in iz naše prestolnice pridno odstopal sedež starejšim in ženskam, tega plemenitega početja (za zgodovino ravno ne!) nikakor ne gre zamočlati...

PUST — Pustne novice Krčani letos ne bodo ugledali, razen če se ne bo zgodil čudež. Marljivo tajnik turističnega društva, Miha Pogačar, je namreč zbolel in ker je Miha vsaj pol Pustnih novic, ki imajo od vseh podobnih publikacij najdaljšo tradicijo (vsaj v Posavju!), upamo, da bo brez čudežev okreval. Prihodnje leto pa spet v nove zmage.

Sevniški paberki

ODLOŽILI PODRAŽITEV — Minuli teden je bil eden izmed sisov spet nesklepečen. Šio je za skupščino komunalne skupnosti. Na dnevnem redu so bile tudi nekatere podražitve. Izvajalci, torej cestarji, pravijo, da bo toliko muzike — berimo lukenj na cestah — kolikor manjka denarja. To so pred novim letom nazorno pokazali s prvimi skalami na cesti proti Blanci.

ČUDEŽI BODO — Odbor za smeh iz Florjanske je v soboto že imel svoj peti uradni in neuradni sestanek. Karneval je že vse leto, pokop pusta in vseh grehov pa bo nepreklicno na pepelnico sredo. Začne se po sevniških gostilnah od prve malice dalje pri Krageljnu. Vmes bodo obiskali tudi občino, osrednja komemoracija pa bo prej okrog 14. ure, pred Elektrotrhno. Bojda bo prišel celo Richard Chamberlain.

VESNA DANES IN JUTRI — Zavod za kulturo je pripravil šolarjem med počitnicami zanimive predstave slovenskih filmov z eno dopoldansko in eno popoldansko predstavo. Danes in jutri bodo v gasilskem domu prikazovali starejšim gledalcem dobro znano Vesno. Predstave so ob 10. in 15. uri.

Godba združuje vse

Glasbena in plesna dejavnost združeni pri delavski godbi — Prihodnje leto 60-letnica godbe

KOČEVJE — Delavska godba Kočevje bo praznovala prihodnje leto 60-letnico obstoja. Od leta 1979 jo vodi njen dirigent in kulturni animator Slavko Rančigaj. O delu in načrtih godbe je povedal:

»Kočevska delavska godba — včasih smo jo imenovali godba na pihala ali rudarska godba — je leta 1980 dobila prostore za svoje delo v stavbi nekdanje gimnazije, tudi zato smo leta 1983 lahko razširili njeno dejavnost. Zdaj imamo poleg godbe, ki ima okoli 75 članov, še dve skupini mažoret s skupno 70 članicami, plesni skupini KO-RA in ELIPSA, orkester zabavne in narodnozabavne glasbe ter ansambel TROPICAL. Skupno nas je okoli 170, nekateri so člani dveh skupin.«

Že leto in pol prizadevno urejajo prostore, dela pa bodo nadaljevali letos, za kar so porabili dobro polovico s članarino zbrane denarja (2,8 milijonov) pa še zadolžili so se za 4,8 milijonov dinarjev. Pomagala je tudi kulturna skupnost, od delovnih organizacij pa največ Snežnik, Melamin in ZKGP.

Delavska godba, ki združuje plesno in glasbeno dejavnost v občini Kočevje, je imela lani 96 glasbenih nastopov in 10 plesnih. V vse svoje skupine vabijo nove člane, posebno v mešani pevski zbor in folklorno skupino, ki ju bodo ustanovili v kratkem. V načrtu imajo še ustanovitev tamburaškega in harmonikarskega orkestra. Radi bi

tudi dopolnili uniforme in instrumente.

Po zastoju zaradi prenove prostorov je začela godba decembra spet redno vaditi. Zelo dobro sodelujejo z glasbeno šolo, iz katere dobivajo podmaček, za kar velja zahvala direktorju šole Adiju Škorjancu. Kar okoli 70 odst. glasbenikov v godbi je končalo glasbeno šolo ali pa jo še obiskuje.

Slavko Rančigaj

»Iščemo tudi porkovitelje za posamezne skupine godbe, ker potrebujemo finančno pomoč. Vse skupine namreč financiramo iz sredstev godbe, zaradi česar ostaja za samo godbo premalo denarja. Največ denarja je potrebna za mažoretke, saj samo oblačila z vključno obvezno palico veljajo okoli 50.000 din za eno mažoretko. Je pa seveda zato ta skupina tudi najbolj atraktivna.« je pristavil Slavko Rančigaj.

Zahtevki presegajo možnosti

Izvajalci prijavi pri novomeški kulturni skupnosti nad 215 milijonov dinarjev vredne programe, računajo pa lahko največ na 202 milijona

NOVO MESTO — V novomeški občini kultura ni bila še nikoli v celoti denarno zadovoljena, in kakor vse kaže, tudi letos, v prvem letu novega srednjeročnega obdobja, ne bo. Z načrti izkazane potrebe so namreč spet precej večje od možnosti in bo uspeh že, če razlika med pričakovanimi in dobljenimi zneski ne bo prevelika.

Skupna vrednost na podlagi lanskih cen izračunanih in v obliki zahtevkov občinski kulturni skupnosti predloženih programov poklicnih kulturnih ustanov in drugih izvajalcev presega 215 milijonov di-

narjev. Povečana s faktorji, ki jih predvidevajo resolucijska izhodišča, bi ta vsota narasla na več kot 273 milijonov dinarjev. Če bi pri tem ostalo, bi se kultura lahko ko-

● Povedati je še treba, da je v znesku 202 milijona dinarjev upoštevana vsota, ki jo je kulturna skupnost dobila dodatno, vendar kot namenska sredstva za novomeški radio, pretvorni center na Gorjancih in za vzdrževanje spomenikov v občini. To pa je tudi vse, za kar bi lahko rekli, da je vnaprej razporejeno oziroma zagotovljeno, medtem ko bo beseda o sredstvih za kritje prijavljenih programov kulturnih ustanov in drugih izvajalcev tekla na skupščini kulturne skupnosti, predvideni v drugi polovici februarja.

pala v denarju, ker pa za kaj takega ni nikarkršnega upanja, lahko govorimo le o zanimivem izračunu brez praktične vrednosti in uporabnosti.

Prešernovi »vojaki«

Nagrade uspešnim poverjenikom Prešernove družbe

LJUBLJANA — Prejšnji četrtek, 30. januarja, je bila v poslovni stavbi Lesnine v Ljubljani slovesnost, na kateri je Prešernova družba predstavila tri svoje knjižne novosti in podelila nagrade najbolj zaslužnim in uspešnim poverjenikom. 1. nagrado sta prejela zakonca Marija in Peter Sitar iz Most, med dobitniki 3. nagrade pa sta tudi Vesna Lavrič iz Ribnice in Matija Belavič iz Novega mesta. Prav poverjenikom gre, poleg seveda dobro izbranega založniškega programa, zahvala, da se Prešernova družba bira iz nižin, kamor je padla pred leti. Članstvo se je podvojilo in še raste, naklade njenih knjig so vse višje. Tako ponovno izpolnjuje plemenito poslanstvo odpiranja slovenskih domov domači knjigi, tudi po zaslugi kulturnih vojakov — poverjenikov v njenih vrstah.

Impresionist Sternen

V Dolenjski galeriji odprta razstava slik enega od utemeljiteljev sodobne slovenske umetnosti

NOVO MESTO — V Dolenjski galeriji je od minulega petka na ogled petindvajset slik Mateja Sterne, enega od velike četverice naših impresionistov, ki so postavili temelje slovenski moderni umetnosti in po besedah dr. Anice Ceve, ravnateljice Narodne galerije v Ljubljani, ki je na otvoritvi razstave govorila o življenju in delu tega umetnika, kot prvi slovenski slikarji vidno zaznamovali tudi skupno »drevo« evropske umetnosti.

Razstava, ki bo odprta do 26. februarja, je izbor iz Sterneve likovne zapuščine, shranjene v Narodni galeriji. In čeprav obsega

So pa v strokovnih službah izračunali, da more kultura letos računati največ na 202 milijona dinarjev, kar pomeni, da je v tej vsoti upoštevano tudi z resolucijo predvideno povečanje. Preprost račun pokaže, da bo za denarno pokritje programov zmanjkalo 13 milijonov dinarjev, oziroma se bo treba odrediti toliko vrednim programom. Že zdaj je torej na dlani, da brez omejitvenih posegov v dejavnosti ne bo šlo.

Ob dejstvu, da je vsota, s katero bo smela kulturna skupnost razpolagati letos, manjša od skupne vrednosti programov, je pričakovati burno razpravo. Kot rečeno, denarja ne bo dovolj za vse, in čeprav so vsi programi utemeljeni, bo treba skrbno pretehtati, čemu bi se kljub temu lahko odrekli, kaj bi pomenilo večjo in kaj manjšo škodo. Ali izbrati založniški program ali akcije varstva naravne in kulturne dediščine ali program Doma kulture ali kaj drugega, so vprašanja, ki se zastavljajo že zdaj in bodo prav gotovo tudi na skupščini med tistimi, ki bodo najbolj dvigala temperaturo.

I. Z.

kultura in izobraževanje

Visok jubilej knjižnice

Študijska knjižnica Mirana Jarca praznuje 40-letnico delovanja

NOVO MESTO — V soboto, 8. februarja, bo natanko štirideset let, kar je tu začela delovati študijska knjižnica Mirana Jarca, ena prvih kulturnih ustanov v kratkem novomeškem okrožju. Iz tistih časov ohranjena beležka pravi, da je otvoritev široko odjeknila v javnosti in da je dogodek še posebej razveselil srednješolce, študente in izobražence. Kronist tudi ni pozabil pripomniti, da so knjižnico izročili namenu na Prešernov dan, do takrat že nekajkrat praznovan kot slovenski kulturni praznik, kar je dalo otvoritvi še poseben pomen.

Štiridesetletnico ustanovitve oziroma začetka delovanja bodo v študijski knjižnici Mirana Jarca počastili z več prireditvami. Prva bo že v soboto, na kulturni praznik. To bo knjižna razstava, posvečena 60-letnici pesnika Lojzeta Kakarja, belokranjskega rojaka iz Semiča. Posebne otvoritve ne bo, razstava pa bo na ogled več tednov.

Razstavo knjižnih dragocenosti s predavanjem prof. Jara Dolarja o Primožu Trubarju in pomenu slovenskega protestantizma za slovensko kulturo v najširšem pomenu, kar je bilo predvideno za četrtek, 13. februarja, so morali iz objektivnih razlogov prestaviti na kasnejši čas. (Kdaj bo ta pomembna prireditev, bomo pravočasno objavili.)

V torek, 18. februarja, bodo slovesno odprli preurejeno, povečano in novorojeno Pionirsko knjižnico. Za ta dan pripravljajo kulturni program in presenečenje za mlade bralce in člane te knjižnice: v goste bosta prišla mladinska pisateljica Ela Peroci in pesnik (domačin) Severin Šali.

V knjižničnem jubilejnim letu se bo zgodilo še več pomembnih reči. Od vseh je bržkone najbolj pričakovana novi bibliobus, ki ga za novomeško Potujočo knjižnico dokončujejo v mariborski tovarni TAM. Bibliobus bo prava sodobna knjižnica na kolesih, v kateri delati ne bo moka, marveč veselje. Pričakujejo, da bo začel voziti po novomeški občini še v prvem polletju.

Jeseni naj bi izšla brošura, posvečena štiridesetletnici novomeške študijske knjižnice. V prvem delu bo oris zgodovine te ustanove od začetka do danes z navedbo problematike, ki spremlja knjižničarstvo v novomeški občini. Drugi del bo posvečen pesniku, pisatelju in dramatik Miranu Jarcu, po katerem se knjižnica imenuje. Izbor neobjavljenih Jarčevih pesmi in razpravo o poetiki Mirana Jarca bo pripravil literarni zgodovinar Igor Gedrih. S tem bo dobila brošura tudi literarnozgodovinski pomen in vrednost. I. Z.

Klavirski večer učitelja in učenca

V soboto bosta v Sevnici nastopila Aci Bertonec in Bojan Gorišek iz Loke

SEVNICA — V soboto zvečer bo vsaj z eno prireditvijo to mesto ujele utrip vrhunskih reproduktivnih umetnikov. V gasilskem domu bosta koncertirala prof. Aci Bertonec iz

Ljubljane in njegov učenec Bojan Gorišek, domače gore list, doma iz Loke pri Zidanem mostu.

Bojan Gorišek, študent 4. letnika klavirja na ljubljanski Glasbeni akademiji, prav pri prof. Aciju Bertonecu, bo marca zopet samostojno koncertiral v Cankarjevem domu. Mladi pianist se kar dobro uveljavlja doma in v svetu. Kot solist je Gorišek že igral z orkestrom Slovenske filharmonije, razen v Cankarjevem domu je solistično nastopil v Križankah, igral pa je tudi na biennialu sodobne glasbe v Zagrebu. Izpopolnjeval se je v Darmstadtu pri prof. Herbertu Hencku.

Prof. Aci Bertonec koncertira po Evropi, v Sovjetski zvezi, ZDA in Kanadi. Je stalen sodelavec znamenitega avstrijskega čelista Heinricha Schiffa in Adreasa Reinerja. Skratka, Sevnicanom se obeta umetniški

užitek, vreden kulturnega praznika. Pianista bosta nastopila z Brahmsom, Debussyjem, Milhaudom in Gershwinom (tudi s skladbama za dva klavirja) ter Messiaenom. A. Ž.

KRST POD TRIGLAVOM

LJUBLJANA — Drevo ob 21. uri bo na velikem odru Cankarjevega doma premiera Krsta pod Triglavom v izvedbi Gledališča sester Scipion Nasice. Zanimiva gledališka uprizoritev je idejno zasnovana na znamenitem Prešernovem epu Krst pri Savici in istoimenski drami Dominika Smoleta. Samo izvedbo vnaprej imenujejo retrogardistični dogodek in to je zgodba o prekrščenju naroda, prikazana skozi optiko umetnosti. Glede na vnaprejšnje zanimanje, so že v februarju predvideli šest ponovitev (od 9. do 11. in od 15. do 17. februarja).

Z »Glasbo in besedo« skoraj 300 nastopov

Igralec Boris Kralj in glasbenik Silvester Mihelič se uveljavljata tudi kot ploden skladatelj

BELA KRAJINA — V ponedeljek, 10. februarja, bosta na osnovnih šolah v Dragatušu in Starem trgu ob Kolpi nastopila igravec Boris Kralj in glasbenik Silvester Mihelič, naslov njune prireditve pa je »Glasba in beseda.« S tem se bo število njihovih skupnih nastopov približalo številu 300. Boris Kralj bo prišel v Belo krajino neposredno iz Rima, kjer je bil na filmskem snemanju.

Nazadnje sta Kralj in Mihelič nastopila pred letom v črnomaljskem kulturnem domu, in sicer ob predstavitvi pesniške zbirke Evgena Cestnika in dveh zvezkov priredb za harmoniko »Bela krajina« Silvestra Miheliča.

Pred dvema mesecema je izšel zvezek dvanajstih izvornih Miheličevih skladb »Te otožne, rjave oči«, pred izidom pa je tretji zvezek etnografskih glasbenih zapisov z naslovom »Prekmurje«. Silvester Mihelič trenutno ureja nove izvorne skladbe za harmoniko »Nekoč v decembru« (kaseta je pred časom že izšla), v rokopisu pa ima četrti »etnografski« zvezek »Stajerska — od Solčave do Podčetrtega«. Ugoden odmev ima tudi njegovih deset pesmic za otroški zbor s spremljavo, od katerih sta bili dve izvedeni na nedavnem Veselem toboganu v Črnomlju.

Letos januarja je ljubljanski radio v svoji prvi program vključil kar 21 Miheličevih skladb, posnetih v Gorštevem studiu v Črnomlju.

Število njegovih skladb v radijskem arhivu se je tako povečalo na 49, vse skupaj pa so dolge 180 minut. Miheličeva radijska oddaja, ki jo je imel lani decembra, še vedno odmeva, že za ta mesec pa pripravljajo novo radijsko oddajo (20. februarja), nakaž bo spomladi ljubljanska televizija pripravila posebno oddajo o njegovem delu.

I. Z.

V NOVEM MESTU TUDI KIPARSKA DELAVNICA

NOVO MESTO — Tu se je minuli petek začela izobraževalna kiparska kolonija, na katero je Združenje likovnih skupin Slovenije kot prireditelj povabilo mlade likovnike iz vse Slovenije. Kolonija, ki jo imenujejo tudi kiparska delavnica, poteka v dveh delih. Dopoldne udeleženci delajo v Pionirjevem tozdu Keramika v Bršljinu, popoldne pa se v hotelu Metropol ukvarjajo z risbo. Pod mentorskim vodstvom spoznavajo predvsem osnove oblikovanja v glini (od študijskega pristopa in svobodne kreativnosti do oblikovanja uporabne keramike — pečnic). Kiparska kolonija se bo končala v nedeljo, 9. februarja.

NOVA RAZSTAVA V NOVOMEŠKI KRKI

NOVO MESTO — V počastitev slovenskega kulturnega praznika so v novomeški Krki pripravili in v torek, 4. februarja, v avli poslovnih prostorov v Ločni pripravili razstavo slik akademskega slikarja Janca Kneza iz Trbovelj, udeleženca jezenske Krkine slikarske kolonije v Novem mestu. Razstava bo odprta do 5. marca.

Pod drobnogledom etnologa

Ob izidu Etnološke topografije občine Črnomelj avtorja Andreja Dularja, kustosa Belokranjskega muzeja v Metliki — Tudi dve razstavi

ČRNOMELJ — V začetku preteklega tedna je zagledala luč sveta Etnološka topografija občine Črnomelj, knjiga, ki jo je izdal Znanstveni inštitut Filozofske fakultete v Ljubljani in je sedma od na desetine tovrstnih del, ki bodo v prihodnjih letih še izšla in bodo obravnavala etnološko topografsko problematiko slovenskega etničnega ozemlja v zadnjem stoletju. Čeprav so se v preteklosti s kulturno podobo Bele krajine ali samo črnomaljske občine ukvarjali številni ljubiteljski zapisovalci in raziskovalci, pa še vedno nista sintetično etnološko proučeni, zagotovo pa je, da pomeni velik

prispevek k temu prav pričujoče delo.

Knjiga je plod štiriletne delavnice etnologa Andreja Dularja, kustosa v Belokranjskem muzeju v Metliki, ki je skrbno in z veliko natančnostjo zbiral podatke o načinu življenja prebivalcev na sedanjem območju črnomaljske občine v tem stoletju, večkrat pa za primerjavo »skočil« v preteklo stoletje ali še bolj nazaj. Še posebej natančno pa je predstavljal vasi Krupa, Adlešiči in Semič. Na podlagi že zapisanih podatkov in pomoči ter izjav kar 41 informatorjev je tako na enem mestu zbral zajetno »osebno izkaznico«

črnomaljske občine, ki je za tukajšnje ljudi neprecenljive vrednosti. Prav gotovo mu je na ta način uspelo rešiti tudi vrsto podatkov, ki jih morda čez nekaj let ne bi bilo moč več izbrskati. Seveda bo zvezek dobil svojo polno vrednost šele, ko bo končana podobna obravnava metliške občine ter s tem zaokrožen pregled kulturnega razvoja Bele krajine kot celote. Zamek raziskave v metliški občini so že narejeni, dobro pa bi bilo, če bi bila — že zaradi primerljivosti podatkov — zaključena čimprej.

Ob izidu dela, ki sta ga finančno omogočili kulturna in raziskoval-

ANDREJ DULAR — Zvest in natančen raziskovalec in zapisovalec belokranjske etnologije.

na skupnost občine Črnomelj, velja omeniti, da sta nastanek knjige pospremili še dve posebni razstavi, ki ju je avtor Andrej Dular prvi med muzealci postavil na isto temo.

B. M.

ZAHVALA
DOBROTNIKU

Lepo se zahvaljujem, da ste me izbrali za letošnje brezplačno prejetje Dolenjskega lista, zahvaljujem se tudi dobrotniku iz Ljubljane. Res sem bila dolgoletna naročnica vašega tednika, sedaj pa tega stroška ne bi zmogla več. Pokojnica je premlajna. Pred osmimi meseci sem hudo zbolela, za mano so tudi tri operacije. Pred boleznijo sem kakšen dinar zaslužila kot šivilja, sedaj pa se moram preživljati les pokojnino. Želim vam veliko uspehov v letu 1986!

KAROLINA ZAGRAJŠEK
Boštanj 50

ZA DRAGE
MEDICINSKE
INSTRUMENTE

NOVO MESTO — V sklad za drage medicinske instrumente pri OORK Novo mesto so prispevali: osnovna organizacija sindikata ŽITO — Tozd Pekarna Novo mesto — namesto venca na grob pokojnega Franca Rotarja 6.000 din, stanovalci Ragovske 21 — ostanek od venca za pokojnega Franca Silca 2.500 din, Jože Gliha iz Šukljeve 11 v Novem mestu namesto cvetja na grob pokojnega Alojza Prešerna 3.000 din, sodelavke iz VVE Ločna 1, namesto venca na grob pokojne mame Marjete Štampfelj 3.650 din, občinski odbor Rdečega križa Novo mesto namesto venca pokojnemu možu Irene Gostiša 3.000 din, Društvo prijateljev mladine Novo mesto — Center namesto venca na grob očetu članice društva Milice Gostiša 5.000 din, družina Saneta Kapela s Sel pri Otovcu 1, Črnomelj, namesto venca na grob pokojne Marije Zupančič 10.000 din. Vsem darovalcem iskrena hvala!

V Rožnem dolu je prekipelo

Ostro protestno pismo krajanov, ki trdijo, da so vseskozi zastopani

Vsa leta po osvoboditvi so krajanje Rožnega dola, Pibišja, Prelog, Potokov, Hriba, Brezja in Gor. Lazov potrepljivo in z razumevanjem čakali na rekonstrukcijo ceste Gaber-Rožni dol-Pesek, telefon, obnovu žel. postaje Rožni dol in še kaj. Na zadnjem zboru občanov, ki je bil sklican na pobudo krajevne organizacije SZDL in vaškega odbora SZDL Rožni dol v nedeljo, 12. januarja, jim je pa prekipelo. Najbolj jih je razburila novica, da je rekonstrukcija ceste Gaber-Rožni dol — Pesek zopet izpadla iz srednjoročnega načrta občine Črnomelj. Novomeščani so napravili asfalt že do Dol. Laz in do Peska, v Črnomlju pa je ostalo le pri obljubah.

Rožni dol so že pred vojno zapostavljale vse oblasti in v ta kraj so kazensko premeščali učitelje in železniške uslužbence. Kljub odrezanosti Rožnega dola od sveta in kljub zapostavljenosti je bila večina občanov naklonjena naprednim idejam. Že pred vojno je učitelj Dolenc organiziral v Rožnem dolu Društvo kmečkih fan-

tov in deklet. Leta 1941 so dobili prvi partizani Belokranjske čete zatočišče v Gor. Lazih in tu 2. nov. 1941 doživeli tragedijo. V Rožnem dolu so bili zaposleni napredni železničar J. Bizjak, prometnik Polič, Pipan in številni drugi. V Gor. Lazih je bila rojena in živela do vstopa v partizane herojinja Milka Sobar-Nataša, prav tako Tončka in Micka. Vse tri so padle kot partizanke.

Tudi v Rožnem dolu so pričakali osvoboditev z velikim veseljem in upanjem na boljše čase, toda ostala so samo razočaranja. Železnico so dobili še za časa Avstro-Ogrske, imela pa je 4 premikalne tise in stalno zaposlene 3 do 4 železničarje. Po osvoboditvi so jim odmontirali dva premikalna tira, dobrih 10 let pozneje pa so zaradi »varčevanja« ukinili tudi železniško postajo. Z ukinitvijo žel. postaje je bil prizadejan krajanom Rožnega dola in okoliških hribovskih vasi zelo hudo udarec. Kadar so prej prihajali na postajo zjutraj ali zvečer, jih je pričakalo vse v luči, prav vsakemu vlaku pa kre-

Od kdaj je slovenščina lokalni jezik?

Dogodek s ceremoniala v Rogaški Slatini

Nabito polna kristalna dvorana Zdravilišča Rogaška Slatina, petek popoldne. Mojster za kuliso ni mogel verjeti svojim ušesom. Napovedovalka se je komaj zbrala za pričeto ceremoniala, podelitve največjih jugoslovanskih turističnih priznanj.

Zgodilo se je tik pred začetkom zaključne prireditve, ko je eden najvidnejših predstavnikov Turistične zveze Jugoslavije Zdravko Surlan opozoril povezovalko programa, naj si nikar ne drzne govoriti v »kakšnem lokalnem jeziku«. Primerno presenečena napovedovalka ga je vprašala, o kakšnem lokalnem jeziku vendar govori. Misli pri tem morda na »kozjansko«, »pohorščino« ali na kaj podobnega? Pa je dobila kratak in oster odgovor, da mora govoriti v srbohrvaščini. Na njen protest jo je taisti tovariš, ki je na vsakem koraku opozarjal na svojo »veličino«, svareče zaznamoval kot nacionalistko in »eno tistih Slovencev...«

Napovedovalka je program povezovala v slovenščini. Navzoči mojster pa je, preden je zapustil Rogaško Slatino, takole pokomentalno zahteval z jugoslovanskega turističnega »vrha«: »Če ne bo nihče na to opozoril, se bom sam potrudil, da bo stvar prišla v javnost!«

Bil je to mojster Bojan Adamič, ki ni nikoli podvomil o temeljnih vrednotah našega sožitja. Ker pa je podvomil o časninarskem »pogumu«, smo ga tokrat morali presenetiti in — prehiteti.

Ni, da bi o tem neljubem dogodku na široko razpravljali, saj smo prepričani, da je šlo v tem primeru zgolj za samovoljo in, milo rečeno, pomanjkanje političnega posluga posameznika.

Bi se pa bilo dobro vprašati in pogosteje preverjati, kdo so ljudje na pomembnih državnih stoličkih. Primer iz Rogaške Slatine že kaže, da se bodo morali tega lotiti prav (ali pa tudi) v Turistični zvezi Jugoslavije.

MARJELA AGREŽ
Novi tednik

Krupa: ali res blatenje stroke?

Pripombe k zapisu s tem naslovom, objavljenem v Dolenjskem listu 16. januarja

V 3. številki Dolenjskega lista (16. januar 1986) je bil objavljen članek »Krupa: ali res blatenje stroke?«, kjer pisec Božo Flažman razpravlja o problematiki zastrupljanja Krupe s PCB in o stališčih nekaterih organov v zvezi s tem. Pisec našteva različne članke, ki so bili objavljeni v zvezi s Krupo, med njimi članek Drage Ahačič v Mladini z dne 29. 11. 1985, za katerega trdi, da med ostalim z argumenti pobija ugotovitev novomeškega javnega tožilstva, da krivcev za onesnaževanje Krupe ne bo poklical na zatožni klopi, češ da je primer zastaral. Glede na takšno trditev menim, da je novomeško temeljno javno tožilstvo le dolžno odgovoriti. Bistvo trditve Drage Ahačič (ki se tičejo ali okoliščin, na podlagi katerih se je tožilec odločil, ali same tožilec odločitev) v članku v Mladini je tale: 1. da tožilec ni dvomil o zagotovljeni semiške Iskre, da je po letu 1976 začela snovi (PCB) skladiščiti in jih vračati v Francijo in da dokumentacije o tem ni dobil nihče na vpogled; 2. da je PCB vse do letos (1985) odtelal v znatnih količinah v zemljo in da še odtaka; 3. da prestopniško ravnanje semiške Iskre ni prenehalo niti 1974, kot je navedeno v tožilčevem sklepu, ali 1976 niti 1980, niti 1984, ampak je trajalo vse do zadnjega in da verjetno v določeni meri še traja; 4. da zaradi narave lastnosti PCB in zaradi tega, ker odpadni kondenzatorji niso odstranjeni, kaznivno dejanje (prestopke) ne more zastarati. V podporo svojim trditvam Draga Ahačič navaja gradivo za tiskovno konferenco za dan 26. 4. 1985 in poročilo republiških inšpekcij z dne 8. 5. 1984.

Temeljnemu javnemu tožilstvu v Novem mestu ni znano gradivo za tiskovno konferenco niti, kdo ga je sestavil in kolikšna je njegova dokazna vrednost, niti poročilo republiških inšpekcij. Kot osnova za postopek je tožilstvu v Novem mestu služil zapisnik komisije inšpekcijskega pregleda v... Iskri Semič... z dne 14. 3. 1984, kjer sta od republiških inšpekcij sodelovala republiški sanitarni inšpektor in republiški vodnogospodarski inšpektor, vendar v tem zapisniku takšnih trditve, kot jih navaja Draga Ahačič, ni. O vračanju odpadnega perilena (in v zvezi s tem skladiščanjem) obstaja dokumentacija v sodnem spisu Gp 119/85 Temeljnega sodišča v Novem mestu. Ta dokumentacija vsebuje poleg drugih listin tudi izvozne carinske deklaracije.

Glede odtakanja znatnih količin PCB v zemljo vse do letos (1985) obstoji dokaz v obliki analize vzorca odpadne vode št. 08/1242 z dne 28. 4. 1984, ki jo je opravil Center za varstvo okolja v Mariboru in ki izkazuje koncentracijo 6 nanogramov polikloriranih bifenilov na liter. Ta koncentracija je manjša od koncentracije, ki jo (preračunano kot Cl-klor) prepoveduje strokovno navodilo o tem, katere snovi se štejejo za nevarne in škodljive snovi, in o dopustnih temperaturah vode (Ur. l. SR Slov. 18/85). O tem pa, da v zemljo in naprej v Krupo izteka perilen iz odpadnih kondenzatorjev, ki so zakopani, pa sicer ni dvoma. Vendar obstoje podatki le o tem, da so v organizacijskih oblikah tovarne Iskra Semič odmetavali s perilenom napolnjene odpadne kondenzatorje le do 1874. oziroma 1976. leta, ne pa kasneje. Po letu 1976 so v Iskri perilen iz odpadnih kondenzatorjev iztakali (glede na tožilstvo dostopne dokaze), prazne kondenzatorje pa sicer še vedno odmetavali, vendar iz praznih kondenzatorjev ne more priti do onesnaženja.

V Iskri Semič so uporabljali perilen domnevno do februarja 1985, vendar tukajšnje javno tožilstvo ne razpolaga s podatki, da je bilo ravnanje z njim prestopniško vse do tedaj in še naprej (oddaja Radia Student poleti 1985 po trditvah Drage Ahačič), zadržkom, da je od tukajšnjega javnega tožilstva sicer vložen obtožni predlog zoper tovarno Iskra, industrijo kondenzatorjev Semič, TOZD Energetski kondenzatorji Semič, zaradi gospodarskega prestopka po čl. 76 tč. 3 zakona o vodah (izpuščanje odpadka, ki utegnejo onesnažiti vodo, brez vodnogospodarskega dovoljenja), vendar ta kršitev

ni povzročila onesnaženosti Krupe s perilenom, kakršna je ugotovljena. Trditve Drage Ahačič, zakaj gospodarski prestopke ne more zastarati, pa so njeno tolmačenje pravnega instituta zastaranja, do katerega ima sicer vso pravico, vendar bi zaradi objektivnosti obveščanja javnosti to le moralo omeniti.

NIKO BRICELJ,
temeljni javni tožilec
NOVO MESTO

RAZSTAVA LIKOVNIH DEL ŠTUDENTKE

SEVNICA — Do jutri je v galeriji na gradu razstava kirovni del Janje Flisek, študentke II. letnika mariborske Pedagoške akademije. Razstavo sta omogočila občinska konferenca ZSMS in Zavod za kulturo. Mlada sevnicačka želi nadaljevati študij slikarstva v Ljubljani. Sama otvoritev minul teden je pritegnila mnogo vrstnikov, ki se vesele njenega napredka.

Mag. dr. Božo Oblak

Mag. dr. Božo Oblak je ne- pričakovano in naglo za vedno odšel. Nemirni duh in mladostni elan sta spremljala njegovo življen-

sko pot od dijaških let preko razburkanih časov okupacije in zgodnje vključitve v NOB do najtežjih trenutkov interniranca pa končno do končanega študija medicine. Znanju iz študija je pridružil še izkušnje, ki si jih je nabral na mnogih akcijah v času počitnice, ter začel pot utemeljitelj službe javnega zdravstva. Okrožni in pozneje okrajni higieniški zavod je bil nova institucija, v kateri je bilo potrebno na strokovni podlagi začrtati pot bodoči epidemiologiji, higieni in socialnomedi-

BORCI ŠTIRINAJSTE DIVIZIJE!

Vabimo vas na zbor skupnosti borcev in na 23. tradicionalno tovariško srečanje, ki bo v soboto, 8. februarja, v Domu JLA v Ljubljani. Zbor skupnosti borcev Štirinajste, na katerem bo podano poročilo odbora in predložen delovni program za leto 1986, bo ob 12. uri. Zbor bomo nadaljevali s tovariškim srečanjem. ODBOR SKUPNOSTI BORCEV XIV. DIVIZIJE

VABILO ZA IGRE DELO—KOMPAS

NOVO MESTO — Izletniška sekcija Planinskega društva Novo mesto vabi na ogled iger Delo — Kompas na Gačah, ki bodo v soboto, 8. februarja. Odhod posebnega avtobusa bo ob 8. uri z avtobusne postaje, prevoz pa bo brezplačen. PD Novo mesto

Prof. Marija Kovač

V petek, 31. januarja, so na ločenskem pokopališču v Novem mestu v družinskem krogu pokopali Marijo Kovač, profesorico in upokojeno lektorico francoskega jezika. Še ni minilo leto dni, kar smo ji ob 80-letnici marca 1985 zazeleli še mnogo čilih in vedrih let, v kakršnih je dočakala jubilej. Čeprav je zadnjih 42 let živela v Ljubljani, ni vezi z Novim mestom nikoli pretrgala. Tu je doživljala mladost v družini sodnega svetnika Kozine. Oba z bratom Marjanom,

znanim komponistom, sta odrasla v osebnosti, katerih kulturni delež pretega slovenski okvir. Prof. Marija Kovač je bila profesorica na novomeški gimnaziji v predvojnih letih, po vojni pa ravnateljica gimnazije v Ljubljani in lektorica za francoski jezik na univerzi. Bila je nosilka visokega francoskega odlikovanja Ordre des Palmes Akademique, napisala je več knjig, prevedla vrsto del iz francoščine, pomemben pa je tudi njen delež pri vzgoji mladih generacij. Še v pozni starosti je ohranila značilni značajski lastnosti: čistost in vedrino, nadvse pa je cenila poštenost in bistri- no duha. Bila je osebnost, ki je iz generacije predvojnih Novomeščank zavzela eno najvidnejših mest.

Marjan Grajš

SODRAŽICA — Na sodraškem pokopališču so pred kratkim pokopali domačina Marjana Grajša, vodjo gozdnega revirja Sodražice pri TOK Ribnica. Čeprav je bil strog, je bil zaradi svoje poštenosti priljubljen med ljudmi, o čemer priča tudi udeležba na pogrebu, kakršne Sodražani ne pomnijo. Marjan Grajš, ki je umrl v komaj petdesetem letu starosti, je bil tudi lovec in člani zelene bratovščine od blizu in daleč so prišli k njemu na poslednje slovo. Na lovške rogove so mu zadnjič zaigrali hornisti iz Litije, lovci pa so mu v zadnji pozdrav v odprti grob metali smrekove vejice. Ob grobu mu je nazadnje v imenu kolektiva TOK gozdarstva Ribnica spregovoril v slovo še direktor Stanko Pleterški.

Jožetu Likarju v spomin

11. januarja 1986 so v Kostanjevici pokopali Jožeta Likarja. Ob tej priložnosti je prav, da se spomnimo tega izrednega ljubitelja naših goric, saj smo mu dolžni zahvalo za vse, kar je v svojem bogatem življenju storil v dobrobit dolenjskega cvička, vinogradništva in kletarstva. Jože Likar je bil po rojstvu Primorec, po svojem bogatem delovanju pa Dolenjec. Rodil se je 25. aprila 1895 v Lokvah nad Gorico. Njegov oče gozdar se je zaradi službe preselil v Kostanjevico, kjer je služboval pri upravi Verskega sklada nekdanjega samostana. Jože je po osnovni šoli začel s strokovno trgovsko stroko in nato dopisno končal tehnično visoko šolo v Liegeu (Belgija)? kjer je leta 1928 diplomiral za komercialnega inženirja.

Leta 1924 se je zaposlil v Kostanjevici pri Hranilnici in posojilnici, postal član Vinarskega društva in spoznal kmečko revščino. Takratni vinski trgovci so ponarejali dolenjski cviček, tako da so cenena banatska in dalmatinska vina mešali in prodajali kot cviček. Zato so dolenjski vinogradniki slabše živeli kot mnogi viničarji v severnozgodnji Sloveniji. Takrivica je spodbudila Jožeta Likarja in druge vidne vinogradnike iz Kostanjevice in sedanjega Podbočja pa tja do Rake in Krškega, da so leta 1928 v Kostanjevici

ustanovili Vinarsko zadrugo, ki je že ob ustanovitvi štela 600 članov. Likar se je v zadrugi zaposlil kot upravnik in kletar. Zadrugo je vodil do leta 1960, ko se je zaradi političnih razmer moral prisilno vključiti h Kmetijski zadrugi, pa leta 1965 v sedanji Agrokombinat Krško. Likar se je sicer upokojil, vendar stroke ni zapustil. Odšel je v Metliko kot upravnik Vinske kleti, kije bila pod upravo Slovenija vina. Tu je začel utrjevati sloves že od nekdanje znane metliške črtnice. Iz Metlike se je vrnil v Kostanjevico, spet v vinski klet, nato pa je v Brezicah v kleti Slovina delal celih 13 let. V tem času je več let honorarno učil kletarstvo na gostinski šoli v Novem mestu.

Likar je vedno prenašal svoje strokovno znanje in izkušnje na mlade strokovnjake. To je delal s predavanji, pogovori in pisano besedo. Ko je bil zaposlen pri Vinarski zadrugi, je izdal »Bilten« zadruge z nasveti vinogradnikom. Pisal je tudi v Kmetovalca. Po vojni je svoje izkušnje strnil v knjigah: Naš cviček (1955 in 1970), Vodnik po gostinskem kletarstvu (1960) in Slovenska vina (1973). V sestavi vinskih obratov v Kostanjevici, Metliki in Brezicah je vodil več tečajev. Sodeloval je tudi pri krajevni prireditvi v Kostanjevici, pri obnovi kostanjeviškega samostana, postaviti spominskega obeležja sadjarju in vinogradniku Ivanu Beletu itd. Za svoje strokovno delo je prejel diplomsko častnega članstva Društva enologov Slovenije in srebrno plaketo Poslovne skupnosti za vinogradništvo in vinarstvo (1981). Jože Likar je lani praznoval 90-letnico življenja, kar je razmeroma dolga življenjska doba. Kljub temu je še za letošnjo novo leto razmišljal, da bo treba o cvičku še kaj reči. Dolenjski in posavski vinogradniki, ki smo vrsto let sodelovali s pokojnim Likarjem, mu ob smrti izrekamo zahvalo za velik prispevek pri našem skupnem prizadevanju za napredek vinogradništva in kletarstva tega območja, ženi, hčerkam in snahi z družinami pa v imenu Društva vinogradnikov Dolenjske iskreno sožalje. TIT DOBERŠEK, tajnik Društva vinogradnikov Dolenjske

Trebanjci so se vrnili v leto 1977

V času, ko so se Trebanjci izmotavali iz elementarne nezavditosti, so imeli drugačne probleme, kot jih imajo sedaj. Tedaj so tako rekoč hkrati gradili infrastrukturne objekte, tovarne in razvijali kmetijstvo. V vsesplošni naložbeni ihti pač ni bilo časa za razmišljanje o tem, kateri programi so perspektivni. Važno je bilo le to, da so rasle nove tovarne, šole, da so asfaltirali ceste in napeljevali vodo v vasi in naselja. Tak razvoj je cvetel najbolj po letu 1970, najvišjo točko pa je dosegel v letih 1976 — 1980. V obdobju intenzivnega gospodarskega razvoja je družbeni proizvod vsako leto zrasel za desetino, zaposlovanje za 7, produktivnost pa za 2,8 odstotka.

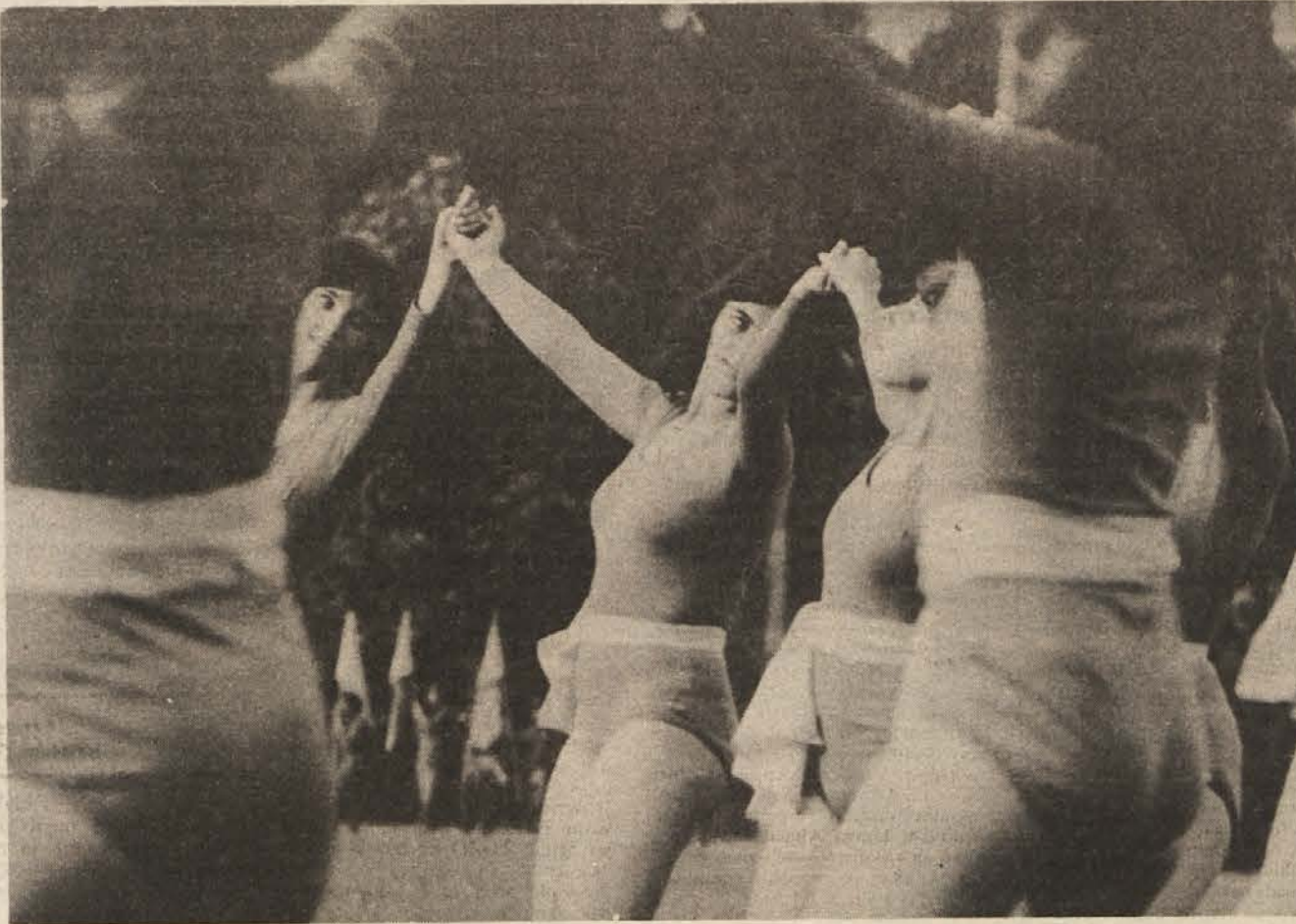
Do leta 1980 je imela trebanjska občina tudi status manj razvite. Ko se je občina uvrstila med razvite in so usahnile vse bonitete, ki jih je imela do tedaj, pa se je začela pot navzdol. Že leta 1983 je bilo 65 odst. opreme odpisane, družbeni proizvod pa se je od leta 1980 do 1983 realno znižal za 9 odst. In tudi naprej je šlo v tej smeri, saj je leta 1980 znašal družbeni proizvod na prebivalca trebanjske občine 66,3 odst. lani pa je padel na 60 odst. Za nameček se v tem času ni izboljšala kadrovska struktura, kadre pa bo nemara težko dobiti, ko pa so osebni dohodki v občini nižji za 15 odst., kot znaša republiško poprečje. Skratka, občina je zdaj na enakih pozicijah, kakor je bila leta 1977. K tem količinskim kazalcem trebanjske gospodarske neuspešnosti pa je treba priložiti še kvalitete.

● Panožna sestava trebanjske industrije je vse prej kot primerna za sedanjí čas, saj ustvarja nizek dohodek na delavca, odvisna je od uvoza surovin, otepa se z energetskimi problemi, razvojno raziskovalno delo je še v povojih ali pa ga sploh ni. O nesmotrnem razmetavanju denarja govore tudi veličanske osnovne šole, katerih zmogljivosti presega potrebe. In nasploh so potrebe skupne porabe v občini daleč nad možnostmi. Če kdo misli, da lahko strukturne probleme rešuje drobno gospodarstvo ali zasebna obrt, se moti. Delež obrti v družbenem proizvodu občine znaša prek petine in je večji od republiškega poprečja.

Kakšne so napovedi za naslednje srednjeročno obdobje in do leta 2000? V planske dokumente so zapisali, da bodo povečali zaposlenost, da se bo povečalo število delavcev v višjo in visoko izobrazbo. In še, da se bo družbeni proizvod poprečno povečal za 4,1 odst. in do leta 2000 celo po stopnji 6 odstotkov. Povečala naj bi se tudi sredstva za akumulacijo, zlasti naj bi več vlagali v opremo in rekonstrukcije. Kljub vsem tem ukrepom in načrtom pa bo občina še vedno capljala na repu slovenskega razvoja. Družbeni proizvod na prebivalca bo konec leta 1990 še vedno znašal le 62,3 odst. republiškega poprečja.

Mladi terjajo hitrejši razvoj, pripravljali planov pa pravijo, da so že ti plani preveč napeti. Kaj storiti? Ena izmed rešitev bi prav gotovo bila tudi ta, da bi v občino pripeljali kapital od drugod. Tega pa menda v občino ni tudi zaradi tega, ker velja o njej pričanje, da je zaplankana. Tesnil, ki so se odcepila od Donita, v Sloveniji pač še niso pozabili.

Če hočejo Trebanjci preseči sedanje stanje, se bodo morali odločiti za enotno in odločno akcijo. Tako akcijo pa lahko izvedejo le mlajši, strokovno dobro podkovani in odločni ljudje, ki od prihodnosti še kaj pričakujejo. Tako je bilo v trebanjski

občini tudi v letih največjega razcveta, ko so bili na čelu izredno mladi ljudje. Ali je tudi sedaj tako, pa si lahko odgovori vsak trebanjski občan, ki se je seznanil z listo možnih kandidatov za opravljanje pomembnejših funkcij v občini.

Kdo se boji študentskih večerov?

Mladina mora očitno narediti veliko več kot drugi, če hoče uspeti, a še tedaj ne gre vse gladko. Dokazuje to je tudi primer podružnice študentskega servisa v Krškem, že nekaj časa si zaman prizadeva, da bi zaživel kulturno-zabavni večeri, na katerih mladi berejo ali poslušajo poezijo in prozo svojih vrstnikov in starejših, že uveljavljenih piscev. Tako in drugačno kulturno izživljanje pa je popestreno s prijeto spremljavo raznih ansamblov, tako da na takem večeru ni dolgočas niti tistim, ki malo dajo na »čisto« kultura, saj sta rock in punk tudi svojevrstna kultura, pa še plesati in zabavati se je mogoče. Zakaj dokaj obširen uvod o večerih mladih Krčanov? Zato, ker se zatika tam, kjer se ne bi smelo, v Posavju mladi za tako kulturno zabavo ne dobijo prostorov!

Na srednjih šolah v regiji ni pravega razumevanja za večere, ker je menda težko dobiti snažilko, ki bi počistila prostor. Študentski servis, ki je v pol leta pridobil v Posavju 1.200 članov in ustvaril okoli 40 milijonov din prometa, pa za razliko od težav s snažilko nima pomislekov, ko je treba seči v blagajno za kulturo in seznanjanje mladih o delu te podružnice, ki jo hvaljivo tudi v mariborski »centrali«. Mladinske organizacije in razredne skupnosti lahko z organizacijo takega večera celo zaslužijo kak dinar, kajti sami prodajajo brezalkoholne pijače. Po dveh večerih (v Brežicah in Krškem) je vsak brž spoznal, da mladi le niso tako »pokvarjeni«, kot jih bije glas. Obiskovalcem

večera so, denimo, že na začetku pokazali, da jih nočejo »odreti«, kokto so jim na primer ponudili ceneje, kot je v trgovini.

Zakaj je potrebno mladim vsiljevati manjvrednostni kompleks, zakaj morajo starejšim dokazovati, da prostori, kjer se zbirajo, niso lega nemoralnosti? Bomo merila morale kmalu tako razvrednotiti, da bo večji grešnik fant, ki tesno obje pleše z dekletom, kot pa odgovorni za Feni, Obrovac, Koerting in njim podobne?

● Pred slovenskim mladinskim kongresom, ki bo v začetku aprila v Krškem, bi vsaj mladi Krčani radi pridobili svoj stalni prostor. Nadejajo se, da bo to Dom Svobode ali pa sedanji Dom mladih, katerega usoda še ni zapečatena. V baraki imajo prostore številne družbene organizacije in društva — zvečina za skladišča svoje opreme. O rusitvi barake se več ne govori, ali pa bodo morda odgovorni počakali do kongresa, ki »vemo, da bo uspel«, kot je ironično dejal zavzet mladinski aktivist. »Organizirali bomo koncerte, razstave v galerijah, itd. Po kongresu pa mladih nihče več ne bo spraševal za njihove kulturnozabavne potrebe. Kot jih ni poprej.«

PAVEL PERC

Brezplodno trkanje na vest

Lahko bi rekli, da se je akcija »imaš hišo — vrni stanovanje«, katere pobudnik je bil jugoslovanski sindikat na zadnjem kongresu, začela pred približno šestimi leti s kar velikim pompom. V prvem hipu je požela tudi nedeljeno odobranje. Kako tudi ne! V vsej državi naj bi pripomogla k pravičnejši ureditvi na stanovanjskem področju ter k zmanjšanju stanovanjskega primanjkljaja, ki se ob vse dražji in manjši gradnji povsod še povečuje.

● Dejstvo pa je, da akcija tudi v Novem mestu, kjer jo vodijo resno in razmeroma uspešno, žal, edini v Jugoslaviji, ne more potekati tako, kot je bila načrtovana ali vsaj zamišljena. Med drugim slaba ali nikakršna kontrola delovnih organizacij nad usodo za gradnjo hiš razdeljenih posojil, seveda predvsem tistim, ki žive v družbenem stanovanju, in le redkokje normalna praksa določanja rokov, do kdaj mora prejemnik posojila izprazniti družbeno stanovanje, omogočajo vse mogoče kalkulacije in ravnanja. Posledica je seveda za lastnika slovo od takšnega stanovanja. V veliko primerih, ki so sicer prišli na spiske in bodejo v oči, pa ni zakonskega razloga za ukrepanje. Če je, recimo, nekdo gradil oziroma dograjuje hišo z minimalnimi posojili ali brez njih, ga je (ob izpolnjenih drugih pogojih) praktično

nemogoče izseliti iz družbenega stanovanja, v katerem navadno po preselitvi v hišo ostanejo odrasli otroci. Ali pa se zgodi kako drugače, kombinacije so različne. Nič ni mogoče ukrepati niti proti tistim, ki žive v družbenem stanovanju, gradijo pa vikend ali zidanico. S kakršnikoli sklicevanjem na moralo, poštenje, s trkanjem na vest pa tu tudi ni uspeha.

Ob vsem tem ni čudno, da je sicer široko zastavljena politična akcija po Jugoslaviji tako hitro obmirovala. Navsezadnje se tudi ve, kdo je — v pretežni meri, se ve, so pa tudi izjeme — dobival družbeno stanovanja in gradil hišo ali kupil stanovanje. Izjeme, še enkrat poudarjam, da ne bo nepotrebnih zamer, so. In ni čudno, da se celo že v Novem mestu, kjer ta akcija sedaj že povsem redno poteka, sem in tja sprašujejo, če se morda ne grede »lova na čarovnice«, če res ima prav le Novo mesto v vsej Jugoslaviji. Dileme ne bi smelo biti. Tudi zaradi tega naj bi o akciji razpravljali na sindikalnem kongresu — tak predlog je šel iz Novega mesta — in jo poskušal zares spremeniti v vsejugoslovansko.

Z. LINDIČ — DRAGAŠ

Računalnik s priokusom kramarstva

Nekateri naši uvozniki so iz računalništva naredili posel, kajpada predvsem zase. Zastareli spectrum, ki so ga Britanci tisti čas že izločali iz trga, je bil še lani za nas velika uspešnica. V sevniški občini so bili pri izboru najprimernejše računalniške opreme za osnovne šole dokaj previdni. Izvršni svet je sestavil komisijo za računalništvo, v kateri so sodelovali strokovnjaki iz Lisce in tamkajšnjega Posavskega računalniškega centra, šolniki in nekateri drugi računalniški navdušenci.

Prvotno so se bili opredelili za nakup računalnikov commodore. Ne glede na devize, ki jih je bilo treba odšteti, so bili znatno cenejši kot ostala podobna oprema, da o drugih prednostih ne govorimo. Vmešala pa se je posavska gospodarska zbornica, ki je pristala na ponudbo Iskra-Delte. Z obljubljenimi devizami iz združenega dela ni bilo nič. Sevniške računalniške komisije tudi ta udarec ni zmedel. Proučevali so ostalo opremo, predvsem pa možnosti softwara, ki je za commodore na voljo že za razredni pouk.

Mladinska knjiga je naposled zmogla tudi dinarsko ponudbo teh strojev. Hvalevredna gesta, če vmes, žal, ne bi bilo tudi nekaj kramarstva. Cena je namreč za računalnik, kasetnik, tiskalnik in še nekaj drobnarij narasla na okrog 250 tisočakov. Najslabše je pri tem to, da je bil pri prvotni resda devizni podnubi (občutno cenejši) na voljo izvirni tiskalnik, sedaj pa je le-ta zamenjan s predpotopnim robotronom iz Nemške demokratske republike! Vezana trgovina pač, ki našim knjigotrcem ob sicer pohvalni gesti ni v čast.

● Med prvimi, ki jih je zajela računalniška mrežica, so bili tudi sevniški obrtniki. Kot se zanje spodobi, so se vozarili na računalniški tečaj v Ljubljano. Vnema pa je pri marsikom uplahnila. Na vprašanje, če je že prenesla knjigovodstvo na računalnik, je znana obrtnica nič kaj veselo vzdihnila: »Kaj bi tisto. Program bi stal več kot računalnik!« Pa smo tam, če se pravilno ne lotimo osnov.

A. ŽELEZNIK

En dan dela za tri štruce kruha

Vinorodni Sremič je s prenovljenim gostiščem Tri lučke postal priljubljen cilj krških sprehalcev in izletniških skupin. Privlačni jih odmaknjenost, razgled na Savo, na mesto ob njenih bregovih in na prostrano Krško polje tja do Gorjanec v ozadju. Domačnost gostinskih prostorov z oživiljenim nadihom preteklosti, tekoča postrežba in bogat izbor jedi s kmečke mize dodatno pripomorejo k dobremu počutju gostov.

Jedilnik za to gostinsko enoto je pripravila Štefka Colarič, šefinja kuhinje v Hotelu Sremič, in ga strogo podredila naravi gostišča. To pomeni, da je vnesla vanj izključno domačo kuhinjo in da jedi na žaru, ki so preplavile naše gostinske obrate, pri Teh lučkah sploh ne pripravljajo. V kuhinji ne uporabljajo ne vegete in ne jušnih kock, ampak samo svežo zelenjavo, za začinijanje in domač okus pa veliko rožmarina, bazilike, šetraj in drugih vrtnih dišavnic. K aperitivu (sadjevcu, slivovki ali viljamovki) v gostišču redno ponudijo prigrizek, koruzen kruh z zaseko in posavske kroglice. Gostje hvalijo njihovo kletarsko zakusko, hladno predjed iz

prekajenega jezika, svinjskih reber, domačega sira in domačega koruznega ali ajdovega kruha. Skupine izletnikov, ki se pripeljejo od daleč, se navdušujejo za slosarski obed, kakršnega so večini naročali splavljari v gostilni pri Kregarju. Začne se z govejo juho, nadaljuje s krompirjem, s smetano zabeljenim strožjim fižolom in konča s koruzno pogačo.

Pozimi so najpogosteje na mizi kolone, domače krvavice, pečenka, mesene klobase. Gostje lahko vselej dobijo pečene, sveže ali kuhane prekajene svinjske krače s kislim zeljem, kokoš z mlinci, vinogradniško zarezbrnico, ajdove žgance s kislim zeljem, domačo kislo juho ali krepko mesno juho z gobami, vinom in mesom. Večkrat pripravijo tudi odojčka, janjca, za Martinovo pa obvezno gosko in purana.

Tudi na žgance in mleko niso pozabili. Nad njimi se je doslej najbolj navdušil dekan zagrebške agronomske fakultete, saj ni verjel, da je sploh še kje lokal, kjer gost to jed lahko naroči. Kuharice pri Treh lučkah pečejo odlične orehove potice, sirove kolače, ajdove in koruzne pogače. Jedila servirajo v glinastih, posebej za to gostišče žganih posodah, kar se ujema z okoljem, ima pa še to prednost, da ostanejo jedi dolgo tople. Posodo in opremo dopolnjujejo in ponudbo prav tako. Tovarišica Colaričeva meni, da bodo jedilnik lahko še popestrili, saj se v Posavju mešajo dolenjske in štajerske dobrote, zato za izbor ne bi smeli biti v zadregi.

Največja privlačnost gostišča je ogromna vinska preša z vtisnjeno letnico 1774, ki daje restavraciji poseben čar. Pod novo streho je varno spravljena in zob časa ji zlepa ne bo mogel do živega. Znamenita preša je bila po ustnem iz-

očilu nekaj last brežiške graščine. Proglasilo jo bodo za kulturni spomenik. Potem zagotovo ne bo nikomur prišlo na misel, da bi jo kdaj odstranili.

Za devet metrov visoko prešo z dvanajst metrov dolgim slemenom je bilo potrebnih trideset beračev, ki so na Sremiču brali dva dni. Prešo so vrteli štirje delavci in to opravilo je bilo najtežje. Pri vsakem stiskanju je priteklo do 50 litrov mošta. V zadnjem desetletju pred vojno so stiskali traminec, rizling, silvanec, žlaltino, črnino in kraljevino, posebej belo in posebej rdeče grozdje. Po črnem so prešo umili z vodo in širokimi krtačami.

Sremiško posestvo z vinogradi je bilo po pripovedovanju dveh še živečih delavcev etnologinji Posavskega muzeja Ivanki v tridesetih last krškega trgovca Ivanuša. Delo pri preši je bilo najbolj plačano. Dobili so ga tisti, ki so se izkazali v vinogradu. Prešati so začeli ob osmih jutraj in delali vso noč brez izmene. Istočasno so prelagali grozdje, ki ga velika preša ni nikoli stisnila do konca, v druge manjše stiskalnice. Delavci pri preši so ponoči dobili južino, salamo in kruh. Za žejo so jim ponudili vino, drugim delavcem v vinogradu pa »delanec«. Ivanuš jim je pripravil ob zaključku »likof«, se razume, da samo za tiste pri preši. Za likof so dobili meso, kruh in boljše vino, za nagrado hlače in srajco. V trgovini so imeli to prednost, da so lahko ceneje kupovali.

Na delo so ljudi klicali z rogom, in to z Grmade. Rog so slišali tudi dve uri hoda daleč na Krško polje, na Ravne, na Zdole in še kam. Kopači so delali ves dan. S seboj so prinesli kruh in črno kavo. Prihajali z Raven, z Razeza, iz Anž,

z Zdol, iz Drnovega, Gorice, Leskovca in celo iz Krške vasi.

Najslabše so bile plačane vezačice, bolje kopači pa brenjarji in najbolj delavci pri preši. Plačilo so dobivali ob sobotah. Berači in brenjarji so v enem dnevu zaslužili 10 do 15 din, kopači

6 din ali za 3 kilograme kruha. Prašček je takrat, po pripovedovanju Rudolfa Bana in Lojzeta Bogoviča, veljal 100 din, kilogram kruha 2 din in kilogram sladkorja 15 din. Za boljše žametno ruto je morala ženska deset dni kopati. Na delo so prihajale z nazaj zavezanimi pisanimi, rožnastimi bombažnimi rutami v rjavih otenkih. Le kadar je bilo mrzlo ali pa tedaj, ko so šle k maši, so jih zavezale spredaj. Tako razoglavili kot dandanes niso nikoli hodili, pravijo stari ljudje. Moški so prihajali na delo v klobukih in kapač, kopači brez predpasnikov, brenjarji pa z modrimi »firtohi« na trake, da so si vanje brisali roke. Brentači so nosili težka bremena. V 35-litrsko brento so jim natlačili po štiri škafe grozda in iz tega je nastalo 20 do 25 litrov vina. Rudolf Ban, ki je delal pri veliki preši od 1935 (takrat se je priženil na Sremič), se spominja, da vsem mladim dekletom ni bilo treba garati. Če je bila vodji katera všeč, jo je povabil, naj gre z njim gor in dobila bo vse plačano, ne da bi prišla za motiko. Tu in tam se je katera res odzvala, druge se na take limanice niso ujele. Kopači torej niso bili samo moški, čeprav je to eno največjih del v vinogradu. Z njimi so delale tudi ženske in otroci, ki so končali šolo.

Večja kot sremiška preša je bila po pripovedovanju domačinov samo še na Lopatni in sremiška je bila njen drugi ali tretji del. Tista na Lopatni je propadla in je ni več. Veliko stiskalnice na Sremiču so nazadnje uporabljali pred vojno. Med okupacijo so prešali na manjšo, tudi že zelo staro, ki je zdaj razstavljena na terasi Treh lučk kot druga zanimivost gostišča.

JOŽICA TEPPEY

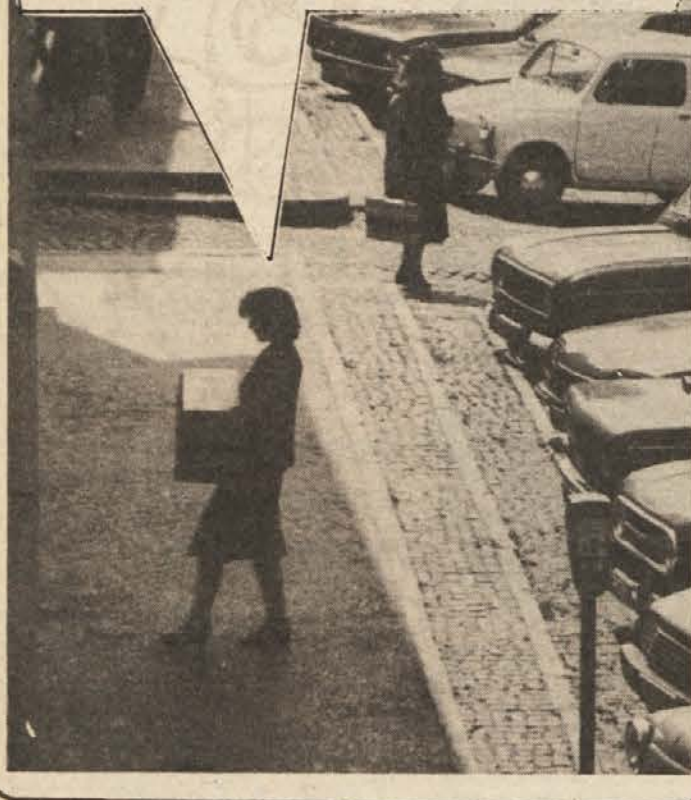

NAGLUŠNA KAMERA

foto slišal:
Milan Markelj

UPAM, DA SEM VZELA DOVOLJ DENARJA ZA NAKUP.

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Poskrbeti za zaslužne

Kako ravnati ob menjavi direktorjev — Šalamunove umetnosti Novo mesto ne potrebuje

KO ZAMENJUJEMO dosedanje direktorje, ne smemo pozabiti, da je večina izmed njih vodila naše kolektive v najtežjih dneh. Vodili so jih dobro in nemalokrat so prav zavoljo njihove osebnosti kolektivi uspešno previharili mnoge viharje. Tega ne smemo pozabiti in zato je treba tem tovarišem, v kolikor nimajo pogojev za upokojeve, poiskati ustrezna delovna mesta. V mnogih primerih bo to težka naloga! Pogovoriti se je treba, kdo naj bo tisti, ki bi našel dosedanjim direktorjem ustrezno zaposlitev.

PRETEKLO SOBOTO se je v prikupni spodnji dvorani Dolenjske galerije v Novem mestu zbralo približno 65 ljudi; kakih deset odraslih in nad 50 dijakov ter študentov je poslušalo pesmi in prozne odlomke mladih avtorjev, ki so ta večer nastopili na literarnem večeru KUS Janez Trdina... Zgodbo o trojanskem konju poznamo; ali čutite, tovariši v odboru KUS Janez Trdina, kakšno posebno potrebo, da nam predstavljate »pesnike«, kot je Tomaž Šalamun? V Novem mestu si Šalamunove »umetnosti« in njegovih izdelkov ne želimo. Morda boste tu našli odgovor, zakaj ni bilo na tem večeru več odraslih.

ZA PREBIVALSTVO kolpske doline postaja divjad vedno večja nadloga, saj jemlje revnemu kmetu že kruh kar iz žepa. V vasi Srobotnik jeleni obirajo peso, repo, zelje in drugo, zajci in srne kradejo fižol in deteljo, divji prašiči koruzo, medvedji sadje, lisice in jastrebi pa jemljejo kokoši. Jeseni ljudje skoro niso imeli kaj pospravljati s polj.

VSE GOSPODINJE šentjernejskega območja se pritožujejo zaradi dimnikarja. Na tem območju je dimnikarska služba že nekaj let zanemarjena, pravzaprav je sploh ni. Čudno, da ni še prišlo do kakšnega požara. Prav bi bilo, da bi se za redno dimnikarsko službo pozanimala krajevna skupnost in gasilsko društvo.

LANI JE bilo v novomeški občini zgrajenih 215 novih stanovanj. (Iz DOLENJSKEGA LISTA 3. februarja 1966)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Slovenščina v dopisih vladi

Uradniki se morajo posluževati slovenskega jezika v dopisovanju — Carinska vojna s Srbijo se pozna na novomeškem sejmu — Barantanje

(D e ž e l n i) odbor kranjski je odredil, da se imajo njegovi uradniki posluževati slovenskega jezika v dopisovanju z vsemi deželnimi uradi onih dežel, koder bivajo Slovenci, ter tudi v dopisovanju z vlado.

(A v s t r i j a) ima vojsko s Srbijo, ne sicer s topovi in puškami, a vojska je, kakor pravimo carinska vojska. Avstrija je (brez pametnega zvrka) zaprla mejo srbskim pridelkom in izdelkom, zlasti prašičem, Srbija pa Avstriji osobito za poljedelske in vrtnarske pridelke. Ta boj smo občutili na zadnjem novomeškem sejmu prav izdatno, ko je poskočila cena prašičem tako neznansko, da že dolgo vrsto let ne tako. Uvoz prašičev iz Srbije v Avstrijo je bil namreč jako velik, zato pa so sedaj domači prašiči toliko dražji.

(T u k a j š n j i) obrtniki prirede dne 11. februarja plesno veselico v hotelu Jakac. Pri plesu svira godba na lok, med odmorom srečolov. Dobitki so lepi ter si jih zamore vsakdo ogledati pri g. Jakcu. Ker je

čisti dobiček namenjen onemoglim obrtnikom, nadejati se je obilne udeležbe.

(P r i n a s) je mnogo barantanja z živino. Imamo kraje, kjer se gospodarji že od nekdaj pečajo s prekupčijo živine. Na tem sejmu se živina kupi, na drugem zopet proda. Dostikrat se zgodi, da se živina goni z enega sejma na drugega. Za to priliko nudi dosto prilike obilni sejmovi, ki jih imamo po Dolenjskem. Ta prekupčija je včasih uspešna, včasih manj. Vsekako pa donša našim gospodarjem nekaj dohodka. Ko bi nič ne nesla, bi sama od sebe ponehala.

(O g l a s.) Kaj fino letošnjo slivovko in drožno žganje, posebno za zdravilo jako priporočljivo, ima na prodaj deželna kmetiška šola na Grmu. Prodaja se le v steklenicah od kisle vode, katere se proti praznim zamenjuje.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC L. FEBRUARJA 1906)

PO SVETU OKOLI

SPOLNOST SE začne v glavi, ne med nogami, pravijo tisti, ki se na te reči res spoznajo. Menda ima tudi impotenca svoje korenine v glavi, zato so najrazličnejša čudežna sredstva proti tej moški nadlogi neuspešna. Z izjemo najnovejšega izuma, ki ga je odkril neki Američan. Onemogli moški si sredstvo vbrizga z injekcijo in že čez kakšni dve uri je, kot je treba. Ker je impotentnih veliko moških na svetu, lahko sklepamo, da ima izumitelj dobro glavo in da zna računati.

ZDRAVILO proti televizijskemu sindromu pa je zelo preprosto in poceni. Pravi čas je treba ugasniti televizijski sprejemnik, pa se človek ogne celi kopici težav, ki spremljajo najbolj zavzete gledalce televizijskih programov. Zdravniki navajajo, da se sindrom javlja z bolečinami v križu, glavoboli, slabim vidom in bolečinami v želodcu. No, glede na nekatere naše oddaje se vse to lahko pripeti našemu gledalcu že po eni uri gledanja.

ZA SLAB OKUS v modnih stvarih tudi ni zdravila. Kdor ga pač nima, ga nima, in ni »žavbc« na svetu, ki bi mu ga vdahnila. Če bi verjeli znanemu modnemu oblikovalcu Blackwellu iz Los Angelesa so bile najslabše oblečene ženske (v poštev so prišle seveda samo tiste, ki imajo kaj obleči in denarja dovolj): monaška princesa Stephanie, filmska igralka Joan Collins in pevki Madonna ter Tina Turner. Slednji sta dostikrat ne samo najslabše, marveč tudi najmanj oblečeni.

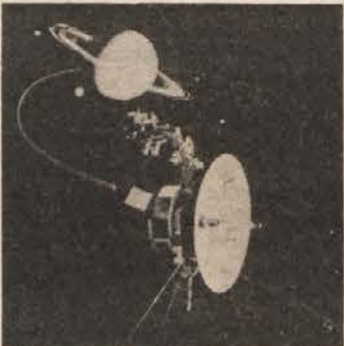
ZA KRIMINALCE strokovnjaki poznajo zdravila, ki se jemljejo različno dolgo, lahko tudi več kot 10 let, vendar pa je treba prej dolgoprsteža ptiča ujeti. Zaenkrat se še uspešno izmika »zdravilom« tisti tatič, ki je izkoristil čistilno vneto Heidelberg Nagel iz Alsbacha. Medtem ko je zglebna gospodinja s sesalcem čistila stanovanje, je v njeni prisotnosti po stanovanju »čistil« tudi tat. In ko je Naglova končala čiščenje, sta ji od prihrankov, nakita in drugih dragocenosti ostala le sesalec in polna vrečka smeti.

Skrivnostni gigant od blizu

Po osmih letih in pol srečanje Voyagerja 2 s sedmim planetom našega osončja Uranom — Namesto zaledenele krogle planet z burno geološko preteklostjo

Prizadnji petek je v središču za spremljanje Voyagerja 2, samotnega vesoljskega popotnika, ki se že osem let in pol potika po širnih prostranstvih našega sončnega sistema, nastalo razburjenje. Iz ogromnih daljav, okrog 2 milijardi in 700 milijonov kilometrov od Zemlje, je Voyager poslal obilje novih radijskih signalov, ki so s hitrostjo svetlobe pripotovali do sprejemnih naprav na Zemlji. Signali so seveda prišli neverjetno šibki, merili so le milijoninko milijardinke vata, potovali pa so natančno 2 uri 44 minut in 50 sekund, vendar so občutljive naprave signale sprejele in jih s pomočjo močnih računalnikov spremenile v slike.

Astronomi in drugi strokovnjaki so imeli kaj videti: ugledali so posnetke daljnega planeta Urana, kakor jih doslej človek še ni videl. Posnetki so presenetili tudi največje strokovnjake, saj so na njih poleg Urana imeli priložnost videti številne njegove lune (nekaj jih doslej sploh poznali niso), na njih pa nenavadne tvorbe, za katere še ne vedo, kako so nastale. »To je veliko srečanje našega življenja,« je vneseno izjavil Edward Stone, eden od znanstvenikov, ki sodelujejo v tem zares veličastnem znanstvenem podvigu, ki mu zaenkrat skoraj ni para. Ta veliki uspeh je zasenčila nedavna nesreča vesoljskega plovila, vendar ga ne more nič zmanjšati.

Voyagerja 2 so poslali na dolgo vesoljsko odisejajo 20. avgusta 1977. Sprva so mu namenili, naj bi letel le do Jupitra in Saturna, vendar so znanstveniki zaradi izjemno uspešnega poleta te vesoljske sonde izkoristili posebno poravnost planetov (do nje pride enkrat na 177 let) ter ob pomoči ogromne Saturnove gravitacijske sile pognali Voyagerja 2 proti skrivnostnemu Uranu. Od tega planeta bo nadaljeval pot proti 4,4 milijarde kilometrov oddaljenemu Neptunu, do katerega naj bi prispel leta 1889.

Voyager 2 se je najbolj približal Uranu na 81 tisoč kilometrov. Za

NASA je ta podvig prav tako izreden, kot če bi zadeli atom iz razdalje sto metrov. Voyager 2 je švignil z veliko hitrostjo med Uranovimi lunami in nad oblaknim planetom, v šesturnem preletu pa je nabral več podatkov o planetu, kot so jih doslej nabrali astronomi v vseh 205 letih, kolikor več za ta planet.

Prvi je odkril Uran nemški glasbenik in ljubiteljski astronom William Herschel, ko je nekega mrzlega pomladnega večera 1781. leta opazoval nebo. Ker je Uran mogoče opazovati skozi optične teleskope, so astronomi lahko ugotovili marsikatero značilnost tega nebesnega telesa in odkrili tudi 5 njegovih lun, vendar zaradi velike oddaljenosti planeta povsem točno niso ugotavljali dejstev. O Uranu je bilo več teorij kot znanstveno preverjenih dejstev.

URAN V ŠTEVILKAH

Uran je 7. planet našega osončja in je oddaljen od Sonca 2.870.000.000 km. Sonce obkroži v 84 letih, okoli svoje osi pa se zavrti v 17—24 urah. V premeru ima 51.800 km, njegova masa pa je 15-krat večja od Zemljine. Temperatura na površini oblakov znaša -215° Celzija.

Med skrivnostmi Urana je njegova posebnost, da se v primerjavi z ostalimi planeti ne vrtili okoli pokončne osi, marveč ima os vrtenja vodoravno. Kaj je prevrnilo planet? Znanstveniki tega ne vedo, domnevajo pa, da je najdelo veliko nebesno telo podobne velikosti, kot je Zemlja. Ob davni kozmični katastrofi je najverjetneje izvrglo v prostor nekaj Uranove mase, ki jo danes morda vidimo v desetih tankih prstanih, ki ga obkrožajo, kot so pokazale najnoveše Voyagerjeve slike.

Sploh so Uranovi prstani skrivnostni zase. Po barvi so zelo temni, kot premogov prah, a tudi po obliki se močno razlikujejo od Saturnovih lepih in simetričnih prstanov. Uranovi prstani so čudno skrivljeni in elipsasti. Kako je mogoče, da delci snovi vztrajajo v teh nepravilnih oblikah, je deloma razkril Voyager 2. Odkril je namreč v njih male lune, tako imenovane »ovčarske« ali »pastirske« lune, ki preprečujejo, da bi se delci razpršili in uredili na drug način.

Podatki o prstanih, ki jih je poslal Voyager 2, so dodatno presenetili znanstvenike. Kaže, da prstani niso iz enake snovi. Dva

od vseh desetih sta različna. In sploh noben ni iz metana, kot so strokovnjaki menili doslej.

Posebno poglavje so velike Uranove lune. Posnetki so pokazali, da imajo ta nebesna telesa za seboj burno geološko zgodovino. Na največji luni Oberonu so odkrili temno liso, ki je najverjetneje velik krater. Če je tako, potem je to znamenje, da je res šel Uran s svojimi lunami skozi kozmično kanonado.

Na Mirandi je Voyager zabeležil cikcakasto znamenje, na najtemnejši luni Umbrieli pa nenavadne ploščadi, medtem ko so natančne kamere zabeležile svetle lise na Arielu in na Titaniji.

Posnetek Urana, kot ga je videl Voyager 2. Voyager 2 na svoji poti (sestavljanka).

Česa takega strokovnjaki nikakor niso pričakovali. Bili so prepričani, da je Uran zgoljen planet, ovit v led in plinaste oblake, odkrili pa so zelo razčlenjen planetni sistem, v katerem so znamenja silovitega trka pred milijardami let, ko je neznano nebesno telo raztrčilo katero od velikih Uranovih lun in zrazilo ves planet.

Pomembno je tudi odkritje, da Uran ima magnetno polje. Doslej so astronomi menili, da je planet brez njega, vsaj brez takega, kot ga poznajo za druge planete. Vendar je Voyager 2 zabeležil tudi radijske signale z Urana, kar je znamenje, da ima planet okoli sebe magnetno polje. To pa je podatek, ki govori tudi o tem, kaj se skriva pod skrivnostnim oblaknim plaščem, v katerega je Uran zavil.

»Uran ne izdaja svojih skrivnosti zlahka,« je dejal astronom Brad Smith. Potekli bodo meseci, preden bodo strokovnjaki razbrali, kaj vse jim je povedal osamljeni vesoljski popotnik Voyager 2 o modrem gigantu Uranu. Že zdaj pa je jasno, da veliko presenetljivega.

MiM

Mehurjasto veselje

Nova teorija o zgradbi vesoljskega prostora

Pesniki pravijo, da je veselje v zrnu peska, astrofizikarka Margaret Geller pa pravi, da vidi strukturo veselja v mehurčkih, ki se napravijo, ko pimi v posodo.

To ni zgolj nekoliko bolj banalna prispevka, marveč naj bi bil le posplošen prikaz resničnega stanja. Gellerjeva je sodelovala v skupini astronomov, ki je izdelala novo teorijo, po kateri naj bi vesolje sestavljali gigantski mehurji, pri tem pa naj bi materija, zbrana v stotinah in stotinah galaksij, predstavljala površino gigantskih mehurjev praznine.

Do te zamisli so astronomi pripeljali novejši podatki in meritve razdalj med posameznimi galaksijami in oddaljenosti teh velkanskih svetov od Zemlje. Na osnovi podatkov in meritev so že leta 1975 začeli pripravljati novo karto manjšega dela vidnega vesolja. Lani pa je bilo delo končano. Računalnik, ki je izrisal tridimenzionalno podobo merjenega dela vesolja, je postregel s sliko, po kateri so astronomi prišli do že omenjene teorije mehurjev.

Doslej so astronomi videli veselje in materijo v njem drugače, bolj kot verigo ali grozde, ki pa so se v prostoru oblikovali neurejeno. Če meritve in izračuni skupine astronomov iz Cambridgea držijo, potem je materija oblikovana v tanki plasti kot površje ogromnega mehurja praznine. Iz takšnih postavk je lahko tudi razumeti procese v vesolju: manjši mehurji naj bi se združevali v večje.

Uničenje ali redčenje?

Letošnji odstrel predvideva 2,6 milijona kengurujev — Bodo res iztrebili te živali?

V Avstraliji je zdaj kar vroče. Ne samo zato, ker je južna polobla našega planeta bolj izpostavljena soncu kot severna, marveč tudi zaradi sporov med varstveniki narave in kmeti. Spori pa so se zakuhali zaradi visokega načrtovanega odstrela znamenitih avstralskih živali, ki so pravzaprav simbol Avstralije — kengurujev.

Od lanskega odstrela 2 milijonov kengurujev se je letošnji povečal na preko 2 milijona in 600 tisoč primerkov teh živali. To število je po mnenju varstvenikov narave odločno previsoko, še posebno v severnih predelih, ki mu pravijo tudi »globoki sever«. Tu naj bi bili kenguriji zaradi stalnega lova zaradi mesa in kože že ogroženi.

Najbolj obstreljevani simbol na svetu — avstralski kenguru. (Foto: MiM)

Kenguru je v živalskem vrtu videti kaj prijazen živalca in tudi tisti v risankah, ki jih naša mladež tako zavzeto gleda ob večerih, ni prav nevaren. Toda za avstralske kmete je kenguru požrešna, ki bi se ga najraje znebili, kjerkoli že naletijo nanj. Tropi prosto živečih živali namreč delajo kar občutno

škodo na poljščinah, saj se prehranjujejo tudi po njivah, ne samo v prosti divjini, marljivo pa tudi odzirajo pašo avstralskim ovčam.

Poznavalci pravijo, da se večji kenguriji, posebno tako imenovani veliki ali rdeči kenguru, kljub množičnemu streljanju dobro držijo in da njihovo število prav nič ne upada, medtem ko so nekatere vrste manjših kengurujev postale zares že redke, čeprav jih nikoli niso na veliko lovili. Kaže, da malim kengurujem najbolj škodi kultiviranje divjine in da se ob človeku ne znajdejo tako dobro kot močnejši in večji.

Avstralski vsako leto izvozijo za milijon dolarjev kengurujevih kož in mesa, namenjenega predvsem za hrano domačih živali. Uvozniki so zlasti evropske države, medtem ko je uvoz v ZDA prepovedan.

Letos bo torej padlo na dlako zares veliko kengurujev. Toda naj bo število še tako visoko, je le z zakonom določeno. Ped leti je bilo namreč drugače. Vsakdo je lahko pobil kenguruje, kolikor se mu jih je zahotelo in dalo. Tiste čase so tudi veliko več izvažali. Potem je zakon omejil vsakoletni odstrel na določeno število, izvoz mesa in izdelkov iz kengurujeve kože so najprej povsem prepovedali, zdaj pa je omejen.

Mir med lovci in varuhi kengurujev bi morda prinesla zamisel nekaterih strokovnjakov, ki so predlagali, naj bi kenguruje gojili, podobno kot ovce. Kenguru je zelo skromna žival, za hrano mu zadošča že zelo borno rastlinje, vodo pa pije le ob res hudi suši, sicer pitja ne pozna. In menda je kengurujevo meso bolj bogato s proteini kot ovčje.

dežurni poročajo

FREZA OSTALA BRZE KOLES — V noči na 29. januar je neznanec s freze 49-letnega Dominika Kralja iz Soteske, ki je bila spravljen pod nadstreškom blizu stanovanjske hiše, odvil in odnesel dvoje koles. Lastnik je s tatvino oškodovan za okoli 20 tisočakov. Storišča še iščejo.

VLOMIL V TELEFONSKI APARAT — Med 21. in 31. januarjem je neznanec obiskal telefonsko govornico ob zgradbi SŠTZU v Šmihelu pri Novem mestu. Nenzanec je poškodoval telefonski aparat, za nameček pa iz njega pobral še okoli 1.000 din. Škode na govornici in aparatu je za okoli 800 tisočakov.

OB BRATOV AVTORADIO — Med 27. januarjem in 2. februarjem je neznan storilec ukradel iz osebnega avta, ki ga je vozila Marjana Vidic iz Novega mesta, avtoradio japonske izdelave. Avto je last njenega brata, vozilo pa je stalo parkirano pred stanovanjskim blokom v Jerebovi ulici. O tatu še ni ne duha ne sluha.

POŽAR V POČITNIŠKEM DOMU

DOLENJSKE TOPLICE — Franc Mirt iz Dolenjskih Toplic je v nedeljo, 2. februarja, obvestil tamkajšnji oddelek milice, da je v počitniškem domu ljubljanske Avtomontaže v Dolenjskih Toplicah opazil močan dim. Preiskava je pokazala, da je do požara prišlo zaradi dotrajane dimnika, ki je do požara prišlo zaradi dotrajane dimnika, ki je sežidan ob lesenem tramu. Pri kurjenju v krušni peči je tram pričel tleti, vžgala se je tudi viseča omarica. Ogenj je po prvih podatkih naredil za 100.000 din škode. Ugotovljeno je bilo, da je dom v tistem času koristil eden od delavcev Avtomontaže. Požar je ob pomoči sosedov pogasil oskrbnik doma.

Ostal brez dinarjev in deviz

Ljubljansko sodišče je 32-letnega Borivoja Zlatanovića obsodilo na 1 leto in 2 meseca zapora — dvakrat ogoljufal prijatelja, enkrat novomeško ŽTO

LJUBLJANA — Eno leto in dva meseca zapora je enotna kazen, ki jo je pred nekaj dnevi izrekel senat ljubljanskega sodišča 32-letnemu Borivoju Zlatanoviću, ki je sicer začasno prijavljen v Ljubljani, vendar stanuje in službuje v Novem mestu, zaradi kar treh kaznivih dejanj.

Tako je Zlatanović v novomeški ŽTO, kjer je zaposlen, brez dovoljenja izpolnil obrazca za upravno izplačilno prepoved, na obeh podpi-

sal direktorja in računovodjo, na koncu pa pritisnil še štampiljko DO. Vse to je storil zategadelj, da bi lahko na banki prikazal, kako je

Nov servis za avtomobilska »obuvala«

V Novem mestu nova, sodobno urejena vulkanizerska delavnica

NOVO MESTO — Da je nakup avtomobila že nekaj časa pravo razkošje, ki ni dostopno vsakemu žepu, vemo, žal pa postaja razkošje že tudi nakup povsem navadnih gum za avtomobil. In nič čudnega, če v tem trenutku, če miličniki ob kontrolah in obravnavanju prometnih nezgod ugotavljajo, da so neprimerne in dotrajane gume prav pozimi med najpogostejšimi vzroki nesreč.

»Ne le da so gume in zračnice drage, pač pa jih tudi v trgovini često ni najti, zato je vse več voznikov, ki vozijo pač s tistim, kar imajo,« pravi Milan Gazvoda, Novomeščan, ki je te dni v Resljevi ulici v Novem mestu odprl sodobno urejeno vulkanizersko delavnico. »Polet krpanja, montaže in centriranja gum pa bomo v naši delavnici pričeli že z nečim: popraviljem in obdelavo avtomobilskih plašev, kjer bo seveda to še mogoče. Brez dvoma bomo s tem ustregli velikemu številu voznikov, ki bi tako morali

odšteti lep kupček denarja za novo gumo, če bi jo seveda v trgovini sploh dobili.«

Milan Gazvoda pravi, da bodo vrata njegove delavnice poslej z izjemo nedelj odprta vsak dan od 6. do 19. ure, neuradno pa bo njegov delavnik dolg kar 24 ur. »Če bo kdo na vrata potkal polnočni, bo postrežen enako, kot če bi prišel sredi dneva. Tudi hitrost uslug bomo skušali povečati. Kdorkoli bo prišel s predrtimi zračnicami, ne bo obsojen na čakanje zaradi krpanja, pač jo bo lahko, če se bo seveda strinjal, takoj zamenjal za drugo, že pripravljeno. Danes je pač tako, da odločata kvaliteta in hitrost storitev.«

Milan Gazvoda: »Z novo vulkanizersko delavnico tudi nekaj novosti.«

kreditno sposoben, čeprav so mu v delovni organizaciji mesečno trgali več kot tretjino plače. Obe listini sta bili skofjeloški banki dovolj, da je Zlatanoviću odobrila nov kredit.

Po svoje zanimiva je goljufiga, ki si jo je obtoženec privoščil s svojim prijateljem Alojzom F. Slednjemu je namreč v preteklosti že priskrbel devize, zato mu je Alojz F. tudi zaupal, ko mu je februarja 1982 predlagal, da mu lahko vnovič priskrbi večjo količino nemških mark, celo po uradnem tečaju. Alojz F. je seveda Zlatanoviću takoj izročil 190.000 din, ko mu je obtoženec čez nekaj dni dejal, da se mu za ta znesek ne splača iti v Zagreb, mu je Alojz F. izročil še 220 tisočakov. Seveda pa iz kupčije ni bilo nič. Zlatanović je za del tega denarja res kupil marke, a jih je obdržal zase, enako kot preostali del dinarjev. Svojevala dolga Alojzu F. do danes še ni povrnil.

Še leto poprej pa je Borivoje Zlatanović na podoben način opeharil tudi Steva K. Slednjega je prosil, naj mu za čas počitnic posodi zvočno kamero. Ta mu jo je v prepričanju, da jo bo dobil vrnjeno, izročil. A Zlatanović je hotel kamero celo prodati, vrnil jo je še, ko so miličniki že napisali kazensko ovadbo zoper njega.

Zlatanović vseh dejanj na obravnavi ni priznal, za kamero je, denimo, trdil, da jo je prodajal zato, ker mu je tako naročil Stevo K. Senat mu je na podlagi izjav prič in dokazanega gradiva izrekel že navedeno zaporno kazen, vanjo pa so všteli še prej izrečeno kazen štirih mesecev, ki si jih je Zlatanović »prislužil« zaradi izdaje nekritega čeka.

Sodba še ni pravomočna. B. B.

Priprli sodnika za prekrške

Zaradi suma poneverb je bil brežiški sodnik za prekrške med 15. in 17. januarjem v priporu — Ženi podaril zaseženi tekstil — Že suspendiran

BREŽICE — Veliko prahu, ugibanj in raznih govoric je koncem januarja v Posavju vzbudila vest, da se je moral občinski sodnik za prekrške v Brežicah iz svoje pisarne preseliti v zapor. Povsem razumljivo, da je bila takšna novica prav idealna kost za glodanje v številnih pouličnih razgovorih, ki jih na to temo v Posavju ne manjka. Govorice pa tokrat niso bile daleč od resnice. Po pojasnilu smo namreč stopili k Nikotu Bričju, temeljnemu javnemu tožilcu v Novem mestu.

»Res smo dobili podatke, ki kažejo na sum, da se je občinski sod-

nik za prekrške v Brežicah okoristil s poneverbama. Prav zato je bil med 15. in 17. januarjem tudi v priporu, kako pa je danes z njegovim službovanjem, nisem seznanjen,« pravi Niko Bričelj. 27-letni Izet Hodžić, sodnik za prekrške v Brežicah, sicer doma iz Banjaluke, je osumljen dveh kaznivih dejanj, ki segata v prvo polovico letošnjega januarja. Tako mu je očitano, da je 13. januarja v svojih službenih prostorih odprl omaro, v kateri je bilo 14 različnih zaseženih tekstilnih izdelkov, in tri med njimi velikodušno izročil v uporabo svoji ženi. Približno v istem času naj bi se Hodžić spustil še v tvegano pustolovščino z denarjem, ki ga je moral neki kršitelj odšteti za odmerjeno kazen. Neki M. G. je namreč 12. januarja vplačal v prostorih sodnika za prekrške 1.000 avstrijskih šilingov kot okvirno protivrednost izrečeni kazni v znesku 10.000 din. Hodžić je vzel omenjeni znesek šilingov, stopil z njim do banke, ga zamenjal, od denarja, ki ga je dobil (17.820 din) pa kupil nekaj kave, 4.980 din obdržal zase, po 4.500 din pa izročil podrejenima uslužbenkama. Slednji pa sta darilo zavrnili. Že naslednjega dne sta z denarjem, ki jima ga je dal Hodžić, poravnali tisto kazen desetih tisočakov, pri tem pa nekaj dodali še iz svojega žepa. Hodžić naj bi ju pred tem prepričeval o nasprotjem: da manjka tako ali tako ne bo nihče odkril, češ da so tovrstne kontrole le na vsakih sedem let.

»Tečajniki« uspešnejši

Kandidati, ki so opravljali tečaj, pridejo bistveno prej do vozniške

NOVO MESTO — Kako razložiteljno podatek, da je bila lani od 5.121 teoretičnih delov izpitov za voznike motornih vozil in traktorjev vsega dobra tretjina uspešnih, pri tem pa ne vzeti volje tistim kandidatom, ki se na izpit šele pripravljajo? Jože Tavčar, predsednik izpitne komisije, ki deluje pod okriljem občinskega sekretariata za notranje zadeve Novo mesto, ima odgovor takoj pri roki:

»Priznati moramo, da se je znanje, ki so ga lani pokazali kandidati na teoretičnih delih voznških izpitov, v primerjavi z letom poprej nekaj poslabšalo. Treba pa je vedeti nekaj. Statistika kaže, da je odstotek uspešno opravljenih izpitov med tistimi, ki se na teoretični del sami pripravljajo, bistveno slabši od odstotka uspešnosti pri tistih, ki so obiskovali tečaj v avtošoli. Lansko število vseh opravljenih teoretičnih izpitov je 5.121, njihova uspešnost pa le dobrih 36 odstotkov, vendar je sedaj zanimivo videti še drug podatek. Uspešnost opravljenih izpitov kandidatov, ki so obiskovali tečaje je kar blizu 73-odstotka, tistih, ki so se pripravljali samostojno, pa vsega 31-odstotka. Kar je pa še posebej zanimivo, je to, da tudi na izpitnih voznjah veliko boljše rezultate dosegajo tisti, ki so teoretični del izpita opravljali preko avtošol.«

Ko smo že omenili izpitne voznjane, lani jih je bilo za vse kategorije 1.765, od tega pa dobrih 70 odstotkov uspešno opravljenih. O tem velja zapisati še, da novomeška izpitna komisija, v kateri je 7 članov, deluje še na območju trebanjske in črnomalske občine.

»Nasploh velja, da zanimanje za vozniške izpite narašča, še posebej med mladimi. Prav zategadelj smo se odločili tudi za nekatere novosti. Prva je verjetno ta, ki smo jo uvedli z novim letom: kandidati namreč lahko že takoj po uspešno opravljenem praktičnem delu izpita dvignejo vozniško dovoljenje kar na našem izpitnem centru pri AMD Novo mesto v Bršljunu. Seveda le, če imajo s seboj fotografije. Prav tako je novost, da v času, ko izpitna komisija pregleduje vprašalnike, predvajajo poučne filme s prometno problematiko in drugo slikovno gradivo.«

Verjetno pa sega delo vaše izpitne komisije dalj od pregledovanja izpitnih pol in izpitnih voženj.

»Vsekakor. Tako bomo tudi letos organizirali preizkuse znanja poklicnih voznikov, poleg tega pa nadaljevali sodelovanje z avtošolami, ZŠAM, svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, strokovno pomoč pa bomo nudili tudi vsem zainteresiranim delovnim organizacijam.«

Jože Tavčar: »Veliko bolje se na teoretičnih delih izpitov odrežejo kandidati, ki so obiskovali tečaj avtošole.«

B. B.

Dvojno trčenje: dva mrtva

Nova tragedija na magistralni cesti — Neprevidna voznja vzela dvoje mladih življenj

GMAJNA — Na magistralni cesti Ljubljana—Zagreb pri Gmajni, ne tako daleč od mesta nedavne hude prometne nesreče, v kateri sta dve osebi izgubili življenje, kar 13 pa jih je bilo ranjenih, je v četrtek, 30. januarja, znova počilo: magistralka je terjala dvoje novih življenj.

22-letni Draženko Glamočanin iz Ljubljane se je 30. januarja okoli 21. ure peljal z osebnim avtom proti Ljubljani, vendar ga je pričelo pri Gmajni v blagem in preglednem ovinku zaradi neprimerne hitrosti zanašati. Na cesti je bilo tudi nekaj snega, tako da je vozilo zaneslo na levo, kjer je osebni avto z levo bočno stranjo silovito trčil v tovornjak, ki ga je nasproti pripeljal 27-letni Vladimir Krupa iz Slavonskega Broda. Glamočanin je hudim poškodbam podlegel na mestu nesreče. Takoj po tej nesreči so stoječi tovornjak s priklopnikom zavarovali, prizgane so bile pozicijske luči, oba zadnja smerokaza, postavljen pa je bil tudi varnostni trikotnik. Vse to pa je bilo očitno premalo za voznika osebnega avta, 32-letnega Stanislava Šebreka iz Zagreba. Z nezmanjšano hitrostjo se je zaletel v zadnji del stoječega tovornjaka, pri čemer je dobil Šebrek tako hude poškodbe, da jim je na kraju nezgode podlegel. V pičlih desetih minutah je zaradi neprevidnosti pobralo dvoje mladih življenj. Vzroki so domala enaki kot v tragični nesreči pred štirinajstimi dnevi.

Omenimo za konec še, da je bila materialna škoda ocenjena na 1.120.000 din.

B. B.

Slanina kriva požara

3 milijone škode v požaru v obratu družbene prehrane novomeške ŽTO — Kuharica pozabila na štedilnik

NOVO MESTO — 28. januarja je prišlo do večjega požara v obratu družbene prehrane v stavbi novomeške ŽTO. Povzročena škoda je ocenjena kar na 3 milijone dinarjev, vzrok pa je, kot že tolikokrat, neprevidnost in malomarnost.

na mast. Ogenj je v hipu zajel še kuhinjsko napo, pohištvo, strop v kuhinji in drugo opremo, tako da je bilo škode, kot smo že omenili, za 300 starih milijonov.

Ogenj so pogasili šele novomeški poklicni gasilci.

Kuharice obrata družbene prehrane ljubljanskega TTG so omenjenega dne cvrle slanino v električni prekucni ponvi. Okoli 14. ure je kuharica Milena Cetanovska iz Novega mesta enostavno pozabila na štedilnik, in ne da bi ga izključila, odšla domov. Čez kaki dve uri pa sta pričela goreti slanina in stoplje-

OTROK ZAŽGAL KAVČ

ČRNOMELJ — 31. januarja je prišlo do požara v stanovanjskem bloku v Ulici 21. oktobra v Črnomlju. Ogenj se je pojavil v stanovanju Ivana Raifa, kjer je bil 8-letni sin sam doma. Med igro z vžgalicami je zanetil kavč, ogenj pa se je kmalu razširil po celotni sobi. Požar so pogasili delavci črnomalskega Bregada. Povzročeno škodo so ocenili na 100.000 din.

IZ IMV UKRADEL DVAINDVAJSET KOLES

NOVO MESTO — Delavci novomeškega UNZ so po vztrajnem zbiranju podatkov prišli do 21-letnega Jožeta P. z Vrhovega, ki je osumljen, da je v času od lanskega decembra do letošnjega januarja ukradel iz novomeške IMV kar 22 gum in platišč za osebne avtomobile R-4 in R-18. Kot se je pokazalo, je kolesa prodajal kupcem po poprejšnjem »naročilu«. IMV je s krajam oškodovana za okoli 450.000 din.

DOMAČE TRNJE

- Da ima noč res svojo moč, se lahko prepričamo — ko zjutraj pogledamo na cene.
- Za odgovorne v ZIS bi bilo bolje, ko bi se zaposlili v ptt podjetju — ko tako rade delijo pakete.
- Tudi birokrati so vzeli lopate v roke. Ne verjamejte? Kdo pa potem koplje grob gospodarstvu?
- V ZDA zaradi napak eksplozirajo vesoljska plovila — pri nas pa cene.

MARJAN BRADAČ

TABLE, STARE 40 LET

NOVO MESTO — V nekaterih krajih novomeške občine so še nameščene papisne table, kot na primer Občina Šmihel ali Gotna vas, čeprav so bile male občine, osnovane takoj po vojni, ukinjene že pred več kot 30 leti. Po novi zakonodaji bi morali vsi kraji že leta 1982 in 1983 dobiti papisne table s krajevnimi imeni, a prave table še marsikje ne visijo, in sicer ne toliko zaradi nemarnosti kot zaradi pomanjkanja sredstev, ki bi jih tako označevanje terjalo. V novomeški občini je čez 330 krajev in naselij, če bi za vsako naročili dve papisni tabli, bi bil to strošek, ki ga zdajje občinska blagajna ne prenese.

IZ BETI KRADEL ŽENSKO PERILO

METLIKA — 25-letni Adrej S. iz Metlike je utemeljeno osumljen, da je v času od lanskega poletja do letošnjega januarja iz metliške Bete ukradel večjo količino ženskega perila. Po podatkih novomeške UNZ je vrednost ukradenega perila 178.954 din, to perilo pa je osumiljenec po znatno nižji ceni prodajal bratoma Gregorju in Janezu iz Črnomlja. Slednja sta perilo nato prodajala naprej v semiški Iskri.

Preživljali so se tudi z udarniškim delom

Belokranjsko združenje šoferjev in avtomehaničkov praznuje 30-letnico

BELA KRAJINA — Pred kratkim je združenje šoferjev in avtomehaničkov Črnomelj—Metlika praznovalo 30-letnico delovanja. Od prvih skromnih akcij, ko je bilo njihovo delovanje omejeno predvsem na praznovanje stanovanjskega praznika ter pridobivanje novih članov, je preraslo v organizacijo številnih pomembnih akcij. Kot eno najuspešnejših let štejejo belokranjski vozniki in avtomehanički leto 1960, ko so razvili svoj prapor. Da bi vsaj delno kriili stroške, so člani začeli z udarniškim delom in sicer s tečajji za kvalificirane in visoko kvalificirane šoferje, ki so s prekinitivami trajali do leta 1972. Tako se je izšlo 132 tečajnikov. Vendar tako priložni denar in članarina ne bi zadostovala, če jim v zadnjih letih ne bi priskočila na pomoč območna zavarovalna skupnost Triglav iz Novega mesta in občinska Zveza organizacij za tehnično kulturo, katere član je združenje.

V belokranjsko Združenje šoferjev in avtomehaničkov vstopa že tretji rod, med člani pa je tudi na desetine takih, ki niso poklicni šoferji ali avtomehanički, se pa na svojih delovnih mestih posredno ali neposredno srečujejo s prometom. Tako se je v treh desetletjih včlanilo 407 ljudi, konec preteklega leta pa je združenje štelo 286 članov, torej skoraj desetkrat več, kot jih je bilo pred tremi desetletji. Množičnost pa jim daje ne nazadnje zagotovilo za uspešno nadaljnje delo.

PO BANKINI V ZNAK, NATO PA ČEZ ŽIVO MEJO NA TRAVNIK — 40-letni Slobodan Dostanić iz Zagreba se je 2. februarja ob 7.45 peljal z osebnim avtomobilom po magistralni cesti med Zagrebom in Ljubljano. Ko je pripeljal v 140. kilometer pri Ponikvah, ga je v ovinku zaneslo na desno bankino, od tam pa v prometni znak. Vozilo je zatem zdrsilno desno čez živo mejo in po sedem metrov visokem nasipu na travnik, kjer je avto oplazil še telefonski drog. Huda nesreča seveda ni minila brez posledic: v vozilu sta bila hudo poškodovana sopotnika 27-letni Radojko Radojković iz Sicevega in enako stara Sladjana Dujković iz Niša. Oba

so prepeljali na zdravljenje v ljubljanski Kimični center, medtem ko so materialno škodo ocenili na 270.000 din.

NOSI KRESNIČKO

REZERVIRANO ZA PLANINCE

Meddruštveni odbor planinskih društev Dolenjske je ob koncu minulega leta izdal prvo številko svojega glasila Dolenjske planinske novice. V njem je objavljenih več zanimivih prispevkov, iz katerih je med drugim razvidno, da bodo planinci letos organizirali štiri tečaje: maja na Gosposki tečaj za inštruktorje gorske straže in izpopolnjevalni tečaj za planinske in mladinske vodnike, nato bo aprila na Gosposki tečaj za markerje in nato še tečaj za planinske vodnike na Misci, Mirni gori in Gosposki. Kot zanimivost omenimo, da bo 21. junija pri Miklavžu na gorjancih tradicionalno srečanje vseh dolenjskih planincev. 25. oktobra je predviden pohod po poteh Gorenjskega bataljona, avgusta pa tura na Grossglockner.

Planinsko društvo Brežice je lani slavilo 35-letnico svojega delovanja, zato je bila letna konferenca v decembru še toliko bolj slovesna. Pregled prehojene poti je pokazal, da ima društvo danes že 32 izoliranih mladinskih in planinskih vodnikov ter mentorjev planinske vzgoje. Izmed pomembnejših ciljev, zastavljenih za to leto, pa je na prvem mestu potrebno vsekakor omeniti odprte spominke poti Pot kozjanskih borec, ki bo speljana na območju Pečice, Pišec, Sromelj in Bizeljskega. Pot bo odprta na slovesnosti 27. aprila.

Ena izmed poglavitnih značilnosti dela senovskega planinskega društva Bohor v minulem letu je povečanje članstva na že kar spoštljivih 1.180 planincev. Ob tem je potrebno omeniti, da je PD Bohor edino planinsko društvo v krški občini, kar pomeni, da je kar precej odstotek vseh prebivalcev zapisanih planinarjenj. Krški planinci so med dosežki minulega leta najbolj ponosni na preurjeno kočjo na Bohorju, kjer jim je tudi uspelo dobiti stalnega oskrbnika. Ne gre pa, da ob naštevavanju res spoštovanja vrednih rezultatov dela bohorskih planincev v minulem letu ne omenimo dogodka, ko so planinski in mladinski vodniki popeleli na Triglav 96 kmečkih žen, o čemer pravi tudi prijatna pesmica Irene Glogovšek.

NOGOMET ZA OBČINSKI PRAZNIK

ČRNOMELJ — NK Bela krajina pripravlja v počastitev občinskega praznika turnir v malem nogometu, ki bo 15. in 16. februarja v športni dvorani na Loku. Turnir se bo pričel ob 8. uri, prijavina znaša 4.000 din, vplačate pa jo lahko na žrebanju, ki bo v četrtek, 13. februarja, ob 18. uri. Za najboljše ekipe so pripravljene denarne nagrade in pokali.

KDO BO NAJBOLJŠI KEGLJAČ RIBNICE?

RIBNICA — Kegljaska sekcija ribniškega Doma JLA pripravlja zanimivo tekmovanje za najboljšega kegljača v občini. Tekmovanje bo trajalo do 9. februarja vsak dan med 15. in 20. uro. Osvetle je verjetno zapisati, da boji potekajo na kegljišču Doma JLA, najboljše pa čakajo denarne in praktične nagrade.

JUTRI SE ZAČENJA ZIMSKO PRVENSTVO

RIBNICA — V dvorani športnega centra se bo jutri pričelo tradicionalno zimsko rokometno prvenstvo. Nastopa 8 ekip, in sicer: Polž, Grosuplje Mokerc, Itas, DVZ Ponikve, Doni Inles in selekcija Ribnica. Turnir se bo pričel jutri ob 8. uri, preostala kola bodo na sporedu še 14., 21. in 2. februarja.

Manjka le množičnost

Ribnica: karateju se obetajo lepši časi

RIBNICA — S koncem lanskega leta je treninge ribniškega karate kluba ki uspešno deluje že polnih pet let, prevzel eden najboljših tekmovalcev v preteklosti — Tomaž Levstik. Novi trener je prinesel tudi nekaj novosti v delo, najbolj razveseljivo pa je, da se je povečalo število članov.

«Navzlic temu pa,» pravi sekretar kluba Alojz Mihelič, «z množičnostjo še nisimo dočela zadovoljni, saj je zanimanje za to borilno zvrst izredno. Prav zato je naš cilj, da v svoje vrste vključimo kar največ mladih, predvsem šolske mladine. Vsi, ki jih karate zanima, se lahko vsak torek in petek oglasijo v prostorih ribniškega TVD Partizana.»

Da se ribniškemu karateju v prihodnje obetajo lepši časi, pričajo boljši in urejen odnos občinske TKS do tega športa. Denarja za življenje kluba je namreč dovolj, to pa ni tako nepomemben pogoj za uspešnost nekega športa.

Ribniški klub, ki goji slog sankukai, je popularen in cenjen tudi

VSAK DAN PET AVTOBUSOV V GAČE — Zimske počitnice naših šolarjev se končujejo in lahko zapišemo, da so za mnoge minile žalostno, brez snega in prave zime. Le premožnejši so si lahko privoščili drago smučanje v tujini ali na naših gorenjskih smučiščih. Zadnji teden je oživel tudi dolenjski smučarski center na Rogu. V organizaciji Krke in Globtura je v Gače vsak dan odpeljal po pet avtobusov smučarjev in tečajnikov in tako bo še vse do konca tedna. Po počitnicah bo ski-bus vozil v Gače le vse tri dni vikenda, dokler bodo razmere za smučanje ugodne. Sedaj kaže dobro, saj je dobrih 40 cm snega. Na koncu zapišemo, da dnevna karta z enolončnico velja 1300 din, brez enoločnice pa 1000 din. Karte je mogoče dvigniti le v pisarni Globtura. Na sliki: takšno smučarsko razpoloženje je bilo v torek dopoldan na novomeški avtobusni postaji. (Foto: Janez Pavlin)

Nastopilo kar osemdeset ekip

V Sevnici zaključek lanskih delavskih športnih iger — Sodelovalo je 72 moških in 8 ženskih ekip — Skupni zmagovalac Kopitarna

SEVNICA — Komisija za šport in rekreacijo pri OZ ZS Sevnica je pred dnevi na svečani seji skupščine občinske sindikalne organizacije v kulturni dvorani gasilskega doma razglasila najboljšo športnike in organizacije lanskih delavskih športnih iger. Zapišimo takoj, da je bil odziv izredno velik, saj je nastopilo kar 72 moških ekip iz 16 osnovnih organizacij, pri ženskah pa 8 ekip iz treh OO sindikata.

Zmagovalci posamičnih disciplin, streljanje—moški: Zakošek (Kopitarna), streljanje—ženske: Njeguš (Kopitarna), šah—moški: J. Blas (Kopitarna), kegljanje—moški: Pinoza (Kopitarna), kegljanje—ženske: Žvegljič (Jutrjanjka), plavanje—moški: Teraz (Prosveta) smučanje—moški: Možic (Jutrjanjka) smučanje—ženske: Flisek (Beton) Skupni vrstni red moških: 1. Kopitarna 139 točk, 2. Lisca 80, 3. Metalna 48, 4. STT 36, 5. Prosveta 27 itd.

moški: M-Kopitarna, namizni tenis—moški: Lisca Sevnica, plavanje—moški: Prosveta Sevnica, kegljanje—moški: M-Kopitarna, kegljanje—ženske: Inplet Dolnje Brezovo, smučanje—moški: M-Kopitarna, smučanje—ženske: Lisca, nogomet—moški: STT Sevnica, balinanje—moški: Metalna Krmelj in rokomet—moški: STT Sevnica.

Moški ekipi Kopitarna je tako že tretjič zapored pripadel veliki prehodni pokal, ki ji sedaj ostaja v trajno last, medtem ko so dekleta Lisce ta pokal prvič osvojile.

J. BLAS

Vnovič preko 16 metrov

Odlična nastopa Šimuniča in Hrenove na atletskem troboju Jugoslavije, Avstrije in Madžarske

DUNAJ — Troboj atletskih reprezentanc Avstrije, Madžarske in Jugoslavije, ki je bil minul četrtek na Dunaju, je prinesel Milanu Šimuniču in Greti Hren, atletoma iz Dolenjskih Toplic, sicer pa članoma celjskega Kladivarja, izreden uspeh. Potrdila sta, da sta že na začetku sezone v vrhunski formi, kar je pravzaprav presenetljivo, saj o kakršnih idealnih pogojih za vadbo v Dolenjskih Toplicah ne moremo govoriti.

Milan Šimunič je v svojem devetem nastopu za državno reprezentacijo dosegel enega največjih mednarodnih

uspehov doslej. Z izvrstnim dvoranjskim rezultatom v troskoku, 16,07 metra, je premagal oba Avstrijca in Madžara, od njega je bil boljše evropski rekorder v troskoku Bolgar Markov, ki je skočil 16,64 metra. V okviru troboja je bil namreč na Dunaju tudi močan mednarodni atletski miting in zato tudi udeležba nekaterih odličnih atletov iz drugih držav. Šimunič je s svojim skokom premagal kar pet atletov, ki so že dosegli rezultate nad 16,30 metra, obenem pa dokazal, da je ta čas zanesljivo najboljši troskošak v Jugoslaviji. Prav zaradi tega bo še posebej zanimiv njegov nastop 22. februarja v Torinu, kjer bo na sporedu troboj atletskih reprezentanc Sovjetske zveze, Italije in Jugoslavije.

TURNIR V MALEM NOGOMETU

RIBNICA — NK Ribnica organizira sredi februarja že 9. tradicionalni turnir v malem nogometu Ribnica 86. Turnir se bo pričel 14. februarja ob 16. uri, trajal pa bo še 15. in 16. februarja. Prijavnina znaša 4.000 din, nakazati pa jo je potrebno na žiro račun NK Ribnica (51 310 — 25141) ali pa vplačati na dan žrebanja, ki bo 7. februarja ob 17. uri. Organizator je pripravil lepe nagrade, saj čaka prvovrstično ekipo 30 tisočakov, drugo 20 in tretjo 10 tisočakov, vsi trije pa prejmejo še pokale. Vse informacije dobite po telefonu (061) 861-126 (TKS) ali 861-611 (interno 358).

M. G—č.

USPEH KRŠKIH KEGLJAVK

IVANČNA GORICA — V finalu odprtega prvenstva KK Mercator iz Trebnjega za članice je nastopilo 8 kegljavk. Največ uspeha so imele tekmovalke iz Krškega, ki so osvojile dvojno zmago. Rezultati: L. Škafar 788, Antič (obe Krško 772, Braica (Ivančna gorica) 765, Veber (Trebnje) 759, Arh (Krško) 749, itd.

V NEDELJO ŠAHOVSKI TURNIR

GABRIJE — Športno društvo Gabrije organizira v nedeljo, 9. februarja, šahovski turnir. Pričetek bo ob 9. uri, partije pa se bodo igrale v kulturnem domu. Vabljeni so športna društva in klubi, ki na svoje sodelovanje prijavijo pisno ali po telefonu 85-924 do sobote, 8. februarja, do 12. ure. Startnina znaša 1.000 din, plačate pa jo lahko uro pred tekmovanjem.

ŠPORTNI KOMENTAR

Zakaj zaprta vrata?

Novomeška podelitev priznanj in nagrad najboljšim udeležencem lanskih delavskih športnih iger in najboljšim športnikom občine minila brez sredstev javnega obveščanja

Namen pričujočih vrstic je bil sprva nekoliko drugačen. Ob proglasitvah najboljših kolektivov in posameznikov v okviru delavskih športnih iger za minulo leto po domala vseh občinah Dolenjske, Posavja in Bele krajine, ob imenovanju športnikov in športnic leta vprašati, kako je s temi prireditvami v Novem mestu. Doslej so bila namreč tradicionalna, združena z vsakoletno prednovoletno podelitvijo priznanj in simboličnih nagrad za dosežke z iztekajočem se letu.

Na veliko presenečanje pa smo že pri prvih zastavljenih vprašanjih, zakaj v Novem mestu tradicija ni bila ponovljena tudi letos, izvedeli, da je prireditev v Novem mestu že bila, in sicer 24. decembra, začuda pa brez prisotnosti sredstev javnega obveščanja. Enostavno: jih pač nihče ni vabil niti obvestil o končnih rezultatih

lanskoletnih občinskih delavskih športnih iger.

Verjamemo, da je imela novomeška telesna kultura v tistem času obilico problemov s samo seboj, o čemer ne nazadnje pričča tudi ukrep družbenega varstva v ZTKO, vendar to ne more biti opravičilo takemu ignorantskemu odnosu. Je vmes morda kaj drugega? Na to bi najbolje odgovorili v novomeški ZTKO, dejstvo pa je, da niso takšne prireditve ne zaradi njih ne zaradi novinarjev. GRE pač za športnike, ki so si s svojim letošnjim gnanjem, odrekanjem in ne nazadnje rezultati enostavno zaslužili, da se nanje spomni tudi organizacija, ki je na tem svetu zaradi njih. Novinarji pa smo na tem svetu zato, da o takšnih prireditvah pišemo in seznanjamo širšo javnost.

B. BUDJA

Pričenja se ogorčen boj za prvo mesto

V soboto start pomladanskega dela prvenstva v ženski SKL

NOVO MESTO — V soboto se pričena drugi del prvenstva v ženski republiški košarkarski ligi, ki bo prinesel tudi dokončno odločitev in odgovor na vprašanje ali bodo novomeške košarkarice ostale na čelu lestvice in si tako priprale drugoligaški status. Zapišemo lahko, da je cilj Novomeščank jasen, to je osvojiti prvo mesto, tako pa je izvenel tudi sestanek, ki ga je imel 31. januarja z deklety trener Andrej Šent.

Do 5. aprila, ko bo prvenstva konec, bodo novomeška dekleta odigrale 9 prvenstvenih srečanj, 6 tekem za trening, imele bodo 3 vikend priprave v Kostanjevici in Novem mestu, ob tem pa bodo tekli treningi 4 do 5-krat na teden. Novomeščanke razmišljajo tudi o razporedu spomladanskega dela. Nedvomno je ta precej težji od jesenskega, saj bodo morale v goste izredno močnimi ekipama Kladivarja in Ilirije, medtem ko naj ne bi zadnja tekma doma s Pomurjem o ničemer odločala. Novomeške košarkarice so si namreč zastavile cilj zmagati na vseh tekmah, kar pa bo seveda zahtevalo tudi veliko športne sreče. Pot do prvega mesta bo seveda izredno težka, novomeške košarkarice pa bodo naslednjih 14 dni posvetile nabiranju moči in kondicije, kajti težje nasprotnice jih čakajo šele v nadaljevanju prvenstva.

LAPUH PRVAK TREBNJEGA

IVANČNA GORICA — S finalnim nastopom dvanajsterice najboljših kegljačev se je pred dnevi končalo že 9. tradicionalno odprto prvenstvo KK Mercator iz Trebnjega. Zmagovalec je Jože Lapuh, kot zanimivost pa je treba omeniti, da je bil Lapuh nekaj časa celo zadnji, vendar se je z odličnim kegljanjem prebil celo na čelo. Vrstni red: Lapuh (Brežice) 1.668, Ž Goleš (Metlika) 1.657, Rostohar (Brežice) 1.656, Blažič 1.640, Avbar (oba Novo mesto) 1.640, itd.

ZMAGA KOŠARKARIC V KAMNIKU

KAMNIK — Novomeške košarkarice, zmagovalke jesenskega dela prvenstva v SKL, so v soboto sodelovale na turnirju v Kamniku in osvojile prvo mesto. Novomeščanke so najprej premagale Kamnik z 62 : 60 (37:31) (strelke: Dragman 2, Gal 1, Aš 18, Bratož 4, Smrke 6, Černoša 10, Šetina 3, Avguštin 2, Adamič 14), nato pa še ekipo Odeje iz Škofje Loke s 76 : 65 (37:35) (strelke: Dragman 3, Gal 2, Aš 13, Bratož 2, Smrke 16, Černoša 4, Šetina 1, Avguštin 6, Adamič 29). Pri tem velja zapisati, da novomeške košarkarice niso nastopile v popolni postavi, saj sta manjkali poškodovana Bunčeva in zadržana Srebrnjakova, kljub temu pa so prikazale dobro igranje. Še posebej velja za Aševu, kije dobro izkoristila premor med prvenstvom, pa tudi drugim se poznajo treningi, pri katerih so sodelovali tudi nekateri košarkarji Novolesa (Župevec, Peljhan, Plantan).

DELAVCI SO SE POMERILI V ŠAHU IN ODBOJKI

ČRNOMELJ — V okviru občinskih delavskih športnih iger so v Črnomlju januarja zaključili tekmovanja v odbojki in šahu. Med petimi odbojkarjskimi ekipami je bilo najboljšo Gorenje, med prav toliko šahovskimi pa Belt. Ženske se v teh dveh športnih disciplinah niso pomerile, a tudi za ostale discipline je med ženskami še vse premalo zanimanja.

V SKUPNEM SEŠTEVKU SVOBODA

TREBNJE — Sturnirjem v Trebnjem se je pred dnevi pričel drugi krog šahovskega triatlona. Tokrat je zmagala vrsta Mokronoga, ki je zbrala 21 točk, pred Svobodo iz Krmelja (20) in Sentrupertom (17). V skupnem seštevku še naprej vodi ekipa Svobode iz Krmelja z 78,5 točke, sledita vrsti Mokronoga (70) in Trebnjega (58,5 točke). Naslednji turnir bo v reševanju šahovskih problemov jutri ob 17. uri v Mokronogu.

J. HOČEVAR

PORAZA KOČEVJA IN LESKOVCA

Pred dnevi je bilo odigrano 6. kolo v obeh strelskih republiških ligah. V I. ligi — zahod so strelci Kočevja gostovali v Kranju in izgubili s 1.477 : 1.435 krogi, medtem ko so v vzhodni skupini II. republiške lige strelci Leskovskega Partizana gostovali v Muti. Ekipa gostiteljev jih je premagala s 1.415 : 1.385.

IZOLA — KOČEVJE PRELOŽENO

V soboto se je nadaljevalo prvenstvo v moški odbojkarjski republiški ligi. Doseženi so bili bolj ali manj pričakovani izidi, vrsta Kočevja, ki bo skušala narediti nemožne in se rešiti izpada iz lige, bi morala gostovati v Izoli, vendar je bilo srečanje preloženo.

Skromnost, ki lahko tudi škoduje

Le redki vedo za številne uspehe metliških kegljačev — Brez kegljišča

METLIKA — Čeprav so tukajšnji kegljači dosegli v preteklem letu ene najboljših rezultatov v metliškem športu, pa se leto za leto prebija iz anonimnosti, ki so je prav gotovo kriva tudi skromnost 26 članov kegljaškega kluba — od tega so 3 mladinci in 5 žensk — ki se kaže tudi v tem, da po 14 letih obstoja še vedno nimajo kegljišča, ampak se vozijo na trening v Črnomelj.

«Lani smo nastopili v 2. slovenski ligi, a četudi smo izpadli, je bila to za nas dobra šola, prav lani pa smo dosegli tudi največje uspehe, odkar klub obstaja. Poraz nas ni prizadel, tudi zato ne, ker se tolažimo z besedami predsednika Kegljaska zveze Slovenije, ki je dejal, da smo bili glede na razmere, v kakršnih delamo, ena najboljših ekip v 2. ligi.» je povedal predsednik metliških kegljačev Stane Brodarič. Vendar zanje preteklo leto ni pomembno le zaradi dobrih rezultatov, ki so jih dosegli na številnih tekmovanjih, ampak tudi zato, ker so premagali nezaupanje vase, bolezen, ki jih je pestila že dokaj časa. Pri tem jim je veliko pomagala tukajšnja tovarna kopalniške

opreme Noveles, ki jim ni odrekla ne materialne ne moralne podpore. Tako ene kot druge pomoči pa so metliški kegljači še kako potrebni, kajti čeprav v njihovem klubu ostanejo le entuziasti, ki so se pripravljeno marsičemu odredi, brez pomoči družbe ne gre. V preteklem letu so imeli namreč na razpolago le slabih 500 tisočakov, nikoli plačano delo članov in nekaterih drugih pa je veljalo polovico te vsote.

Brodarič ne pozabi omeniti tudi uspešnega obiska pri kegljaški sekciji jugoslovenskih zdomevcv v Dachauu. Ob uspehih pa ne more mimo težav in nekaterih pomanjkljivosti: tako so v klubu malodane ostali brez sodnikov, zaradi tekmovanja v 2. ligi pa so lani zamenarili tudi ženske in mladino. Zato bodo letos začeli iskati nove člane ne le med temi, ampak tudi med pionirji.

B. M.

Stane Brodarič

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 7. II.

8.30 PERISKOP: Vojska
9.00 ŠPORTNIK BILI, 10. del
9.25 KJE, KAM, KAKO MED POČITNICAMI
9.30 POSLEDNJA OAZA: Nadaljevanje vrste, 4. del dokumentarne serije
10.00 DVORCI V HRVAŠKEM ZAGORJU
10.25 RISANKA
10.35 NERED V NEBEŠKI PALAČI, kitajski film
17.15 — 00.50 TELETEKST
17.30 POROČILA
17.35 OŽIVELE STRANI, 6. del nanizanke
17.55 MERLIN, 1. del nemške serije
18.25 OBZORNIK LJUBLJANSKEGA OBMOČJA
18.40 GRAFIČNO OBLIKOVANJE, izobraževalna oddaja
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 PROSLAVA PREŠERNOVEGA DNE, prenos iz Cankarjevega doma

DRUGI PROGRAM

17.10 Test — 17.25 Dnevnik — 17.45 Daj mi krila — 18.15 Doba televizije — 18.45 Zabavnoglasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Iz koncertnih dvoran — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.00 Zapis 7 nebojčnika — 21.50 Smešni policaj (ameriški film)

21.30 NE PREZRITE
21.45 DNEVNIK
21.55 FANNY IN ALEXANDER, švedski film
Film Fanny in Alexander znamenitega švedskega režiserja Ingemara Bergmana pripoveduje zgodbo družine Ekdahl iz Uppsale na začetku tega stoletja. Družina se zbere za Božič leta 1907 v hiši babice Helene, odločne in velikodušne ženske, ki zaradi gledališke zagnanosti sina Oskarja in pisanstva drugega sina Karla zelo zaskrbljena. Sprejema pa uživaški način življenja tretjega sina Gustava, ki živi s svojo sobarico. Po tem večeru se po smrti sina Oskarja začne nesreče. Vdova se poroči s tiranskim škofom, ki prične kmalu maltretirati otroka, ki ju je mati pripeljala v zakon. Alexander s pomočjo telepatije vpliva na očimovo sestro, da svojega obraza zažge v njegovi spalnici. Življenje se nadaljuje in družina Ekdahl po rojstvu hčere znova praznuje in vsi so polni življenjskih načrtov. Po tem filmu se je Bergman odločil, da bo končal svojo filmsko kariero, da bo morda režiral le še za televizijo ali opere.

DRUGI PROGRAM

17.10 Test — 17.25 Dnevnik — 17.45 Daj mi krila — 18.15 Doba televizije — 18.45 Zabavnoglasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Iz koncertnih dvoran — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.00 Zapis 7 nebojčnika — 21.50 Smešni policaj (ameriški film)

8.15 Poročila — 8.20 Video strani — 8.30 Daj mi krila — 9.00 TV v šoli — 10.35 Zimski šolski spored — 12.30 Poročila — 12.35 Smučajmo vsi — 14.30 Železi ste, pogledite — 15.00 TV v šoli — 16.00 Dober dan — 17.25 Kronika občine Reka — 17.45 Daj mi krila — 18.15 Doba televizije — 18.45 Stevilke in črke — 19.05 TV koledar — 19.30 Dnevnik — 20.00 Vihre vojne, del ameriške nadaljevanke — 20.55 Zabavnoglasbena oddaja — 21.40 TV dnevnik — 21.55 V petek ob 22.00 (kulturni mozaik) — 23.25 Poročila

SOBOTA, 8. II.

8.05 — 22.40 TELETEKST
8.10 POROČILA
8.15 OTROCI TELOVADILJO
8.35 SONCE V ŽEPU, pravljieni portret Toneta Pavčka
8.50 OŽIVELE STRANI, 6. del nanizanke
9.05 LUTKOMEDIJA, 1. del otroške serije
9.30 MRFIJEVA MOČ
10.00 POTOVANJE SKOZI OSOŃČJE: Posneti Luno, 5. del ameriškega niza
10.30 PRED IZBIRO POKLICA: Poklici v turizmu in gostinstvu
11.00 CERKLJANSKA LAUFARIJA
11.30 ŠČEPEC ŠIRNEGA SVETA: Nageljnove žbice, ponovitev
12.55 NOGOMET SARAJEVO: PARTIZAN, prenos
14.50 POROČILA
14.55 SREČANJE, balet
15.10 CVETJE V JESENI, slovenski film
17.00 KOŠARKA — FINALE JUGOSLOVANSKEGA POKALA

18.35 NA DOMAČIJI, slovenski kratki film
18.50 KNJIGA
19.05 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 VREME
20.00 ZGODBA O PATRICIJI NEAL, angleški film
Film je posnet po resnični zgodbi. Patricia Neal je bila znana in priljubljena ameriška filmska igralka, ki je bila na vrhuncu svoje slave sredi šestdesetih let. Zaradi zahrbtnih bolezni mora na operacijo, ki jo sicer preživi, a v komu. Povrhu je še noseča. Ob strani ji stoji njen mož. Njena zmaga nad smrtjo pa še ni dokončna zmaga, kajti marsikaj, kar je prej znala, se mora ponovno naučiti in spoznati. Prav dejstvo, da je film posnet po resničnih dogodkih, mu daje pečat pristnosti.
21.45 ZRCALGO TEDNA
22.05 VIDEOGODBA
22.35 POROČILA

Črno-bela magija (sovjetski mladinski film) — 15.35 Otroška predstava — 16.25 Klic na pomoč (ameriški film) — 17.35 Mušica (gledališka predstava) — 19.00 Potke in steze — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zabavna glasba — 20.30 Človek in čas — 21.00 Poročila — 21.05 Športna sobota — 21.20 Mednarodna promocija univerziade — 21.35 Glasbeni večer — 22.50 Kronika Festa

TV ZAGREB

8.35 Poročila — 8.40 Video strani — 8.50 TV v šoli — 10.35 Zimski športni pregled — 12.55 Nogomet Partizan: Sarajevo — 14.45 Sedem TV dni — 15.15 Ceste, vztrajne sopotnice — 15.45 Darovi človeka — 16.15 Narodna glasba — 16.45 Poročila — 16.50 TV koledar — 17.00 Košarka, finale jugoslovskega pokala — 18.30 Živeti z naravo — 19.30 Dnevnik — 20.00 Plemen (ameriški film) — 21.30 Dnevnik — 21.55 Od našega dopisnika z Dunaja — 23.25 Poročila

DRUGI PROGRAM

21.00 ŠPORTNI PREGLED
21.30 ALPE JADRAN informativna oddaja
22.00 JAZ NA EKРАНU: ANSAMBEL QUATEBRIGA
22.35 POROČILA

13.55 Veležev nogometni turnir, finale — 15.50 Boks — 18.25 Dediščina za prihodnost — 19.10 Prometni krog — 19.30 Dnevnik — 20.00 novi Pacifik (6. del) — 20.55 Včeraj, danes, jutri — 21.15 Franz Liszt (6. del) — 22.10 Stereovizija

NEDELJA, 9. II.

8.35 — 22.40 TELETEKST
8.50 POROČILA
8.55 ŽIV ŽAV
9.50 MERLIN, ponovitev 1. dela nemške serije
10.25 SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU — SUPERVELESALOM (M), prenos
11.20 DOMAČI ANSAMBLI: Henček in njegovi fantje
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.00 POROČILA
13.05 VEČNI KLIC 4. del sovjetske nadaljevanke

14.25 F. Žižek: IPAVCI — Gustav, ponovitev 4. dela nadaljevanke
15.35 Mozaik kratkega filma: UMIRAJOČI GOZDOVI, nemški film
16.00 POROČILA
16.05 BARIŠNIKOV NA BROADWAYU, ameriška oddaja
16.55 BEDA IN PLEMENITOST, italijanski film
18.25 SLOVENIJA, ponovitev dokumentarne oddaje
19.05 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 VREME
20.00 SIVI DOM, 5. del nadaljevanke

DRUGI PROGRAM

8.30 Lutkarski pogovori — 8.45 Oživele strani — 9.00 TV v šoli — 10.35 Zimski šolski spored — 12.30 Poročila — 17.30 Beograjski TV program — 19.00 Športni grafikon — 19.30 Dnevnik — 20.00 Pota spoznanj — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.10 Dinastija — 22.00 Čas knjige — 22.30 Kronika festa

PONEDELJEK, 10. II.

9.00 TV MOZAIK
15.40 — 22.25 TELETEKST
15.55 TV MOZAIK, ponovitev
17.25 POROČILA
17.30 ZAPLEŠIMO STROJE
17.50 LUTKOMEDIJA 2. oddaja
18.15 PUST NA DRAVSKEM POLJU
18.45 RISANKA
19.02 PODRAVSKI OBZORNIK

19.15 NE PREZRITE
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 RISANKA

20.15 VIHRE VOJNE, 4. del ameriške nanizanke
21.10 AKTUALNO
21.50 GLASBENI VEČER
22.40 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

8.30 Brezovica, bela lepota — 9.00 TV v šoli — 10.35 Zimski šolski spored — 12.30 Poročila — 17.25 Dnevnik — 17.45 Brezovica, bela lepota — 18.15 Po sledi znanstvenih odkritij — 18.45 Rumena laguna — 19.30 Dnevnik — 20.00 40 let tamburaškega orkestra — 20.45 Zrebanje lota — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Dokumentarna oddaja — 21.50 Izobraževalna oddaja

TOREK, 11. II.

9.00 TV MOZAIK
15.40 — 23.00 TELETEKST
15.55 TV MOZAIK, ponovitev
17.25 POROČILA
17.30 PUSTNI OBIČAJI V LANCOVI VASI
18.00 PERISKOP
18.45 RISANKA
19.00 DANES: Novice in vreme
19.02 KOROŠKI OBZORNIK

19.15 NE PREZRITE
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 RISANKA

20.15 M. Kundera — S. Petranović: NIHEČ SE NE BO SMEJAL, komedija TV Zagreb
21.30 INTEGRALI
22.45 DNEVNIK

SREDA, 12. II.

9.00 TV MOZAIK
15.40 — 22.40 TELETEKST
15.55 TV MOZAIK, ponovitev
17.25 POROČILA
17.30 AVSTRALSKE PRAVLJICE: Kako so živali prišle v Avstralijo
17.45 KO SE KORENIN ZAVEMO: NA SMRT OBROJENI NAROD, 2. del dokumentarne serije
18.45 RISANKA
19.00 DANES: Novice in vreme

19.02 POMURSKI OBZORNIK
19.15 NE PREZRITE
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 RISANKA

20.15 Film tedna: TUKUMA, danski film
21.55 Dokumentarec meseca: PRESADITEV
22.25 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

8.30 Benji, Zax in deček iz vesolja — 9.00 TV v šoli — 10.35 Zimski šolski spored — 12.30 Poročila — 17.25 Dnevnik — 17.45 Benji, Zax in deček iz vesolja — 18.15 Japonska — 18.45 Pet madrigalov A. Scarlattija — 19.30 Dnevnik — 20.00 Iz koncertnih dvoran — 21.05 Neznana energija — 21.50 Dobro jugro, jazzarji (glasbena oddaja)

ČETRTEK, 13. II.

9.00 TV MOZAIK
15.40 — 00.25 TELETEKST
15.55 TV MOZAIK, ponovitev
17.25 POROČILA
17.30 ZGODBE O POLUHCU: Poluhce in razbojniki
17.45 POTOVANJE SKOZI OSOŃČJE: Luna in človek, 6. oddaja ameriške izobraževalne serije
18.15 MOZAIK KRATKEGA FILMA: SMEH IN TAM, jugoslovska filma

18.45 RISANKA
19.00 DANES: Novice in vreme

19.02 POSAVSKI OBZORNIK
19.15 NE PREZRITE
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 RISANKA
20.15 TEDNIK

21.15 MAJHNE SKRIVNOSTI VELIKIH KUHARSKIH MOJSTROV
21.20 FREUD, 3. del angleške nadaljevanke
22.20 DNEVNIK
23.35 RETROSPEKTIVA JUGO-

SLOVANSKEGA FILMA: JARA GOSPODA, slovenski film

DRUGI PROGRAM

8.30 »Fazoni in fore« — 9.00 TV v šoli — 10.35 Zimski šolski spored — 12.30 Poročila — 15.25 Vsi na sneg — 16.25 Dnevnik — 16.45 »Fazoni in fore« — 17.15 Estetika, skulptel in človek — 17.45 Košarka Jugoslavija: Madžarska — 19.30 Dnevnik — 20.00 In življenje se nadaljuje (6. del italijanske nadaljevanke) — 21.05 Umetniški večer

MLADI DOPIŠNIK

PODROČNO TEKMOVANJE V KOŠARKI

V četrtek, 16. januarja, je bilo v telovadnici brežiške osnovne šole področno tekmovalje za starejše pionirje in pionirke v košarki. Udeležili pa so se ga samo ekipe Brežic in Podbočja. Sevnčanov iz neznanega razloga ni bilo. Med dekleti je zmagala ekipa iz Podbočja, ki se je izkazala z natančnimi meti od daleč in blizu. Pri fantih so zmagali domačini. Najbolj se je izkazal Vlado Kurajič.

NATAŠA AVŠIČ
OŠ Brežice

SMUČANJE V DEČNIH SELIH

Ker smo daleč od večjih smučišč, smo preiščali, kako bi si pozimi ob ugodnih razmerah lahko organizirali smučanje v domači vasi. Vaščani so izpeljali že marsikatero skupno akcijo, pa so se zmenili tudi za to. Ljubitelji smučanja so ustanovili smučarsko društvo. Naši starši so prispevali denar in kupili vlečnico. Že pred letošnjim prvim snegom je bila nared. Ko ni bilo snega, smo ga z lopatami nanašali na progo. Marsikomu mo urediveč domačega »smučarskega središča« prihranila lepe denarce.

ALES KUKOVIČA, 7. b
OŠ Artiče

KULTURNI DAN

Kulturni praznik smo letos proslavili tik pred zaključkom prvega polletja. Učenci iz literarnega in dramskega krožka smo se predstavili s pesmimi Franceta Prešerna. Še bolj smo se razveselili drugega dela, saj se nam je predstavila pesnica in pisateljica Svetlana Makarovič s svojimi pesmimi iz nove kasete Čuk na palici. S Svetlano Makarovič sem se po končani predstavi pogovarjala in izvedela veliko novega o njenem ustvarjalnem delu. Srečanje z umetnico bo ostalo zame nepozabno. V imenu vseh učencev osnovne šole Boštanj se zahvaljujem ZKO Sevnica, da nam je omogočila ogled Svetlanine predstave.

LIDIJA UDOVČ, 6. b
OŠ Boštanj

SREČANJE OBRTNIKOV UPOKOJENCEV

Že kar po tradiciji Krško združenje samostojnih obrtnikov v začetku leta poklice medse tudi upokojene obrtnike. Tako so nas povabili tudi letos 19. januarja v prostore novega doma v Krškem. Pripravili so nam zakusko in lep program ter nas seznanili s svojim delom in načrti. Čeprav smo povabljeni že vsi v pokoj, se njihovih uspehov nadvse veselimo tudi zato, ker je spoznanje o potrebah zasebnega dela že vse bolj stvarnost, k temu pa veliko pripomore združenje Lep dan doživet, med kolegi, nam bo ostal kot vsi prejšnji v lepem spominu. Veliko smo si imeli povedati. Za to gre zahvala predvsem združenju obrtnikov in njegovemu predsedstvu. V imenu vseh upokojenih obrtnikov in sodelujočih na srečanju se jim zahvaljujemo z željo, da bi bili tudi v letošnjem letu uspešni.

MILKA MURKO,
CA. K Ž 16
Krško

MOJ ROJSTNI KRAJ

Moj rojstni kraj je Gabrje. Leži ob vznožju Gorjancev. Ima okoli 200 hiš in 1000 prebivalcev. Veliko krajanov je zaposlenih v Novem mestu. Otroci obiskujemo osnovno šolo v Brusnicah. Vaščani se ukvarjajo večinoma s kmetijstvom. Kmalu po vojni so dobili elektriko in vodovod, kar je veliko pripomoglo k napredku. Zelo smo si prizadevali, da smo dobili asfaltirano cesto in telefon. Gabrje je znano tudi po kraški jami, obiskalo jo je že veliko jamarjev iz vse Slovenije. Na svoj rojstni kraj sem zelo navezana.

JOLANDA LUZAR, 8. r OŠ V. Paderišč — Batreja Brusnice

»MESEČEV CVET« ZA OSNOVNOŠOLCE

ČRNOMELJ — V petek, 14. februarja, bo glasbenica Mojca Malovrh s svojo skupino iz Ljubljane dvakrat izvedla glasbeno pravljico »Mesečev cvet« za učence nižjih razredov črnomaljske osnovne šole. Podlaga temu glasbenemu delu je povest sodobne srbske pisateljice Grozdane Olujič.

KONCERT INDIJSKE GLASBE

ČRNOMELJ — V sredo, 19. februarja, bo tu gostoval Martin Lumbar iz Ljubljane in za učence višjih razredov osnovne šole izvajal indijsko glasbo. Posebna zanimivost tega koncerta bo, da bo Lumbar igral na indijske instrumente (sitar, tabla) in svoje izvajanje tudi komentiral.

Mažoretka mora znati marsikaj

KOČEVJE — »Mažoretka je nekaj posebnega: idealno dekle, recimo.« pravi 17-letna Klavdija Jelenovič iz Kočevja, dijakinja srednje šole za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani, ki je mentorica kočevskih mažoret in plesne skupine Elipsa.

»Ni pa dovolj, da mažoretka lepo hodi, da je samozavestna, graciozna, ampak se mora povsod lepo obnašati, razen tega mora izpolnjevati še mnoga druga pravila mažoretk.« Vse to Klavdija izpolnjuje, kar potrjujejo njene prijateljice, mama in tudi spričevalo, saj je med najboljšimi v šoli.

Biti mažoretka ni lahko. Pred dvema letoma jih je bilo v Kočevju 34, zdaj pa jih je ostalo le 16. Vaje so naporene in zahtevajo veliko časa. Klavdija pa je stroga mentorica in vaditeljica. Zahteva red, disciplino, tovarštvo, resnost, zaradi česar mora vsajih poseči tudi po najstrožjem in neprimerno kandidatu za mažoretko poslati domov.

Kočevske mažoretke so peta taka skupina v Sloveniji. V letu dni — od decembra 1984 do decembra 1985 — so v javnosti nastopile desetkrat, od tega so dvakrat gostovale, in sicer v Kopru in na srečanju dolenskih in belokranjskih orkestrrov v Straži.

Za ples se je Klavdija navdušila šele pred nekaj leti, medtem ko je bila prej že od sedmega leta športnica. »Ples mi je najbolj všeč. Ko zaslišim glasbo, se vanjo vživim in začnem plesati.

Za vse svoje znanje pa pravi, da je dolžna hvalo Ivici Knavs, ki je študirala to veščino po svetu, začela vaditi mažoretke po Jugoslaviji in je tudi strokovna voditeljica kočevskih mažoret, ki so posebna skupina v okviru kočevske delavske godbe. Uči jih pravilne drže, koraka, vrtenja palice, izdelava koreografijo itd. Klavdija tako pridobljeno znanje — obiskuje še strokovne seminarje pri Zvezi kulturnih organizacij Slovenije, ki jih tudi vodi Ivica Knavs — prinaša na svoje kolegice.

Prostega časa Klavdija dejansko nima. Vsaka skupina ima vaje dvakrat na teden, kar pomeni, da ima tako zasedenih kar šest popoldnevov oziroma večerov, saj je treba upoštevati, da tudi vadi skupino Elipsa in pleše v njej. Vsak dan se vozi v šolo v Ljubljano in nato domov. Vendar dolžnosti, ki si jih je naložila sama — od šole do plesa — opravlja z veseljem, zato ji ni težko.

J. PRIMC

ŠOLA V NARAVI NA GOLTEH

Letošnja zimska šola v naravi za učence petih razredov je bila organizirana na Golteh od 11. do 18. januarja. Šola je dobro uspela, čeprav je bila kratka. Učenci so se morali razdeliti v dve izmenici zaradi omejenega prostora. Domov so se vrnili brez poškodb in s precej več smučarskega znanja, kajti tereni na Golteh so za smuko zelo primerni. Na snegu so bili šest ur na dan. Poleg smučanja so imeli tudi dve uri pouka, predavanje o delu gorske reševalne službe, večer pa zabavne igre. Predzadnji dan so imeli tudi smučarsko tekmovalje. Z letošnjim zimovanjem je zadovoljnih vseh 116 učencev in učiteljev ter vaditeljev, ki so bili z njimi.

ČLANI NOV. — DOP. KROŽKA
OŠ Jurij Dalmatin
Krško

INFORMATIVNI DAN

Zadnji dan pred počitnicami smo imeli osmošolci na naši šoli informativni dan. Obiskali so nas predstavniki srednjih šol in delovnih organizacij s Posavja. Najprej so nas na splošno seznanili s poklici. Nato smo se razdelili v skupine in odšli v učilnice, ki so bile namenjene posameznim področjem. Vsak je lahko sodeloval v dveh skupinah. Zvedeli smo veliko zanimivega. Videli smo nekaj filmov in dobili prospekte z raznimi informacijami. Pozneje smo se z razredniki še dolgo pogovarjali o novih spoznanjih. Marsikomu mo sedaj lažja odločitev, kam po osnovni šoli.

IRENA DVOJMOČ, 8. c
OŠ Savo Kladnik Sevnica

(Borba)

Premišljanje o domovinski vzgoji

Prebrano na decembrski seji republiškega sveta za ohranjanje in razvijanje izročil NOB

To ni analiza učnih programov in učinka njihovega izvajanja, lahko pa je spodbuda za njih. To so le opažanja z raznih kulturnih prireditev, proslav, razgovorov z učitelji in mladimi ter spremljanja raznih družbenih pojavov.

Pod domovinsko vzgojo razumem tisto, kar oblikuje v mladem človeku pravilno vrednotenje domovine, ponosa in spoštovanja do nje: delati za interes razvoja domovine in biti pripravljen ter usposobljen za obrambo njene svobode.

Na oblikovanje domovinske vzgoje v zavesti mladega človeka vpliva vse, kar ga obdaja, ga usmerja in mu služi za zgled. To je dom, šola (od vzgojno varstvenih ustanov do visoke šole) in celokupno družbeno okolje, v katerem mladi človek živi.

Nobenih analiz ni, kako dom razvija v mladih odnos do domovine. Vendar bi se upal trditi, da prevladuje, milo rečeno, bolj slab odnos do domovinske vzgoje v družini. Otroci slišijo predvsem tarnanje na račun naših ekonomskih slabosti, nizkega standarda itd., po drugi strani pa idealizirano stanje v zahodnih državah. Potrošniška miselnost se razvija že v otroški zavesti. Tam, kjer postajajo idoli le marke in dolarji, ostane pa malo prostora za razmišljanje o domovini, svobodi itd. Težko je reči, kakšen obseg ima taka »družinska klima«, vendar mislim, da je zelo močna, če celo ne prevladuje. Zato že pri pretežnem delu malih otrok prevladuje miselnost, da je vse tisto, kar pride iz Amerike, Nemčije, Avstrije in Italije, mnogo več vredno kot tisto, kar lahko dobiš pri nas.

Kar zadeva razmišljanje o domovinski vzgoji v šolskem sistemu, bi se najprej ustavil pri tretjem sklopu vprašanj: pri razvijanju strokovne in telesne usposobljenosti, da znamo domovino tudi braniti.

Ta sklop domovinske vzgoje je najboljše zjeto v naš vzgojno-izobraževalni sistem. V višjih razredih osemletke je integriran v druge predmete, na srednji stopnji šolanja postane samostojen predmet. Po srednji šoli sledi redni vojaški rok. Kdor nadaljuje študij na visoki šoli, ima še dve leti predavanja iz tega predmeta.

V ta sklop sodi tudi dejavnost v raznih športnih organizacijah in zlasti v zvezi tabornikov.

Drugi sklop domovinske vzgoje – poznavanje naše domovine – je zjeto v predmetih zgodovina, geografija in samoupravljanje s temelji marksizma. Ni moj namen ugotavljati, ali je bilo smiselno izdvojiti pouk o samoupravljanju in temeljih marksizma iz predmeta zgodovine in tako oblikovati pouk čiste teorije; dejstvo je pač, da je ta predmet pri precejšnjem delu mladih nepri-

ljubljen, morda tudi zato, ker se morajo na pamet učiti teoretična načela o naši družbi, pri tem pa naučenega pogosto ne razumejo. Vsakodnevna praksa, ki jo zaznavajo, jim pogosto kaže nekaj povsem drugega.

Skozi ves pouk zgodovine, od antike do danes, bi lahko temeljito obdelali pojem patriotizma. To še posebej velja za zgodovino jugoslovanskih narodov. Prav tako bi bilo treba skozi zgodovino opredeljevati pojave izdajstva in njegovega kaznovanja. Pa ne le zato, da bi rafinirana gesla o narodni spravi ne bila deležna odmeva in pozornosti, ampak predvsem zato, da bi se obsojanje vsakršnega izdajstva dejansko vraščalo v zavest.

Oblikovanje temeljnega odnosa

Prvi sklep vprašanj v zvezi z domovinsko vzgojo, to je oblikovanje temeljnega odnosa do domovine, je najtežje merljiv. Ni ga mogoče absolvirati v okviru nekega predmeta. V osemletki obstaja pouk moralne vzgoje, ki pa bi morala biti temeljni smoter vsega šolskega sistema in navzoča v vsem vzgojno-izobraževalnem delu v šoli. To velja tudi za vso patriotsko vzgojo, ki naj jo šola razvija v mladih ljudeh. Gre za oblikovanje čustev do domovine ter do lastnega naroda in drugih narodov.

Ni dovolj, da si strokovno usposobljen, enako pomembno je, da si v svoji zavesti trdno odločen, da boš to znanje najkoristneje uporabil za dobrobit svoje skupnosti in svoje domovine. Še zlasti velja to za najbolj kritične trenutke v usodi domovine in v usodi posameznika, ko se moraš odločiti, da boš svojo usposobljenost uporabil za ohranitev svobode svoje domovine. Toda samo znanje v tem primeru ni dovolj. Potrebna je predvsem zavest. Če pogledamo naš osvobodilni boj, lahko ugotovimo, da je bil sovražnik številnejši, moderne oborožen in vojaško bolj usposobljen, mi pa smo imeli le izredno hrepene nje po svobodi, jasno zastavljene cilje in veliko zavest, s katero smo kaj hitro osvojili vojaške veščine, si izbojevali orožje in zmagali.

Faktor zavesti je bil torej najodločilnejši.

Zavest pa se najmočneje oblikuje s stalnim oblikovanjem raznih vrednot, s poglobljenim poznavanjem zgodovine, z osebnimi zgledi, z umetniško izpričanimi čustvi. Količina hrepenenja po domovini, svobodi, narodni uveljavitvi, pravičnejših medsebojnih odnosih in podobnem so izpovedali veliki naši duha že celo stoletje prej, preden smo z oboroženim bojem ta hotenja uresničili!

Ko je bila poleti 1942. ustanovljena 1. slovenska udarna proletarska brigada »Toneta Tomšiča«, so bile na ustanovnem mitingu v vasi Cesta recitirane tri pesmi: Župančičeva »Pesem mladine«, Gridnova »Nabrežinski kamnolomi« in Borova »Mi gremo«. Trideset let kasneje mi je nekdo od soborcev dejal: »Tisti Nabrežinski kamnolomci so se mi takrat vsadili v srce.« Ni se pa mogel spomniti, kdo je imel takrat slavnostni nagovor, čeprav je bil zelo navdušujoč in je krepil našo samozavest.

In neka zapornica mi je povedala, da je bilo zanjo nekaj izrednega, ko se je od sojetnic v Benetkah naučila mnogih slovenskih pesmi. Prav ta pozemlja ji je vlivala moči, da je laže prenašala trpljenje.

Ob tem se mi zdi še nekaj pomembno. Marsikdaj gledajo na literaturo o domovini le kot na partizansko literaturo. Tudi domovina je stara vrednota in prav toliko stara so tudi hrepčenja po njej. Naš osvobodilni boj je uresničil ta hotenja, ki so ga sama tudi neposredno spodbujala.

Če danes pogledamo, kako je z razvijanjem teh čustev pri mladih, z ugotovitvami ne moremo biti zadovoljni. V vrtcih se otroci na veliko učijo domovinskih pesmi, tudi tistih iz obdobja narodnoosvobodilnega boja. V nižjih razredih osemletke je tega še nekaj, kasneje pa to zamre in se v srednji šoli popolnoma izgubi.

Kaj je patriotska vzgoja?

Za patriotsko vzgojo ne štejemo samo razvijanje revolucionarnih tradicij, ki so se najbolj uveljavile med NOB, ampak posredovanje, razumevanje in sprejemanje vseh tistih hotenj, čustev, zanosa, bolečine, ki so jih velikani našega duha izražali v vsej naši narodni zgodovini. In tu imamo bogastvo, ki ga premoško izkoriščamo. Patriotsko vzgojo pojmujem dokaj široko: vnašati v zavest mladih vse tiste vrednote, ki oblikujejo pravičen odnos do domovine. To pa so tudi odgovornost, pripravljenost na odpovedovanje itd.

Pravilen odnos do narodnega izdajstva ima v patriotski vzgoji posebno mesto. In če je ta odnos načelno opredeljen za najhujše oblike narodnega izdajstva, kot na primer tistega iz zadnje vojne, do raznih drugih oblik izdajstva pravega odnosa še nimamo. Več bi morali razmišljati o pojavi, ki se je zelo manifestiral ob famoznem beograjskem procesu, da namreč posamezniki ali posamezne skupine iščejo za uveljavitev svojih ambicij pomoč v tujem tisku ali pri tujih gibanjih. Ni treba velikih korakov, da začneš iskati pomoč pri tujih vladah in tujih vojskah. Ta-

ki primeri so znani iz najnovejše zgodovine zadnjih dvajsetih let.

Ali pa izdajstvo domovine na ekonomskem področju, ko marsikdaj pri sklepanju raznih poslov za drobtinice, ki jih brez sramu imenujemo »provizije«, prodajajo interese lastnega gospodarstva in s tem domovine. Takšnih primerov načelno še nismo dovolj opredelili. Ko spremljam razna gospodarska poročila v našem tisku, nehote prihajam do prepričanja, da je pri nekaterih naših gospodarstvenikih in celo pri nekaterih delovnih kolektivih veliko manj zavesti in odgovornosti do narodnega gospodarstva in s tem do razvoja domovine, kot sem ga zasledil pri zasebnih kapitalistih v Avstriji in Italiji, s katerimi sem se pogovarjal o teh problemih. To pa pomeni, da nam ni še uspelo v mladih ljudeh privzgojiti odgovornost do domovine.

Vpliv širše družbene skupnosti

So razne organizacije in gibanja, ki v dokajšnji meri opravljajo to svoje poslanstvo. Je pionirska organizacija, so Jugoslovanske pionirske igre, je taborniška organizacija, ki namenja domovinski vzgoji izjemno pozornost. Mladinske delovne akcije uvrstimo med uspešne oblike patriotske vzgoje. Tudi dejavnost telesnovzgojnih in amaterskih kulturnih društev v precejšnji meri dopolnjuje prizadevanje za domovinsko usmeritev mladih.

Kar zadeva poklicne ustanove, ki bi morale glede tega opraviti veliko več, pa je položaj precej slabši. Oglejmo si samo nekaj primerov:

Večina otrok, od predšolske dobe naprej, sede zvečer pred televizor in gleda risanko. Kaj vidi? Razen redkih izjem prevladujejo nasilje, uveljavljanje osebne moči in vsemogočnost denarja (dolarja). Kaj bo od tega vsakodnevne, najbolj množičnega gledanja, ostalo v otrokovi zavesti? Podoben je tudi precejšen del filmskega sporeda. Pa v tisku? Širša domovina lahko mladi prek tiska spoznavajo predvsem po črni kroniki, po raznih anomalijah pa še po zasedanjih raznih forumov. O življenju in prizadevanjih raznih ljudi v drugih jugoslovanskih republikah izve mo bora malo ali sploh nič.

Mnogim se zdi moderno, da razvednotijo vse, kar smo v naši preteklosti dosegli velikega in enkratnega. Ta odnos se je zajedel tudi v nekatera kulturna snovanja. So avtorji, ki iščejo posamičnosti, da bi zbledeli celoto. Govore o resnici, a jo izkrivljajo. Kdor se taki miselnosti postavi po robu, ga postavljajo na zatožno klop.

Morala, ki je dajala revoluciji nesluteno moč, je potisnjena ob stran. Zakonitost ni spoštovana. Ustava pravi, da le rezultati dela opredeljujejo človekov družbeni in materialni položaj. Praksa je drugačna. Vrednotenje rezultatov dela ni, zato tudi ni odgovornosti. Ni pravega delovnega poleta in kakovostnih razvojnih zasnov. Mladi vse to zaznavajo. Vsakodnevna praksa sproti zanika teoretične opredelitve o naši družbi, ki so se jih morali naučiti pri pouku.

Kje je izhod iz stanja, s katerim ne moremo biti zadovoljni?

Predvsem v preobrazbi celotne družbene zavesti. Kajti šola in vzgoja mladih sta vedno odraz obstoječih družbenih odnosov. Ne v geslih, pač pa v vsakodnevni praksi je treba ustvarjalnemu delu vrniti njegovo vrednost. Poštenost, požrtvovalnost, tovarištvo, pogum in zlasti odgovornost morajo ob znanju in zavzetosti za

delo postati osnovni kriteriji za vrednotenje vsakega posameznika. Vse to se postopoma da doseči, če bodo vsi družbeni dejavniki to res hoteli. Instrumente za to imamo, kadrovske pa se bo treba truditi, da pridejo na odgovorna mesta pošteno, odgovorni ustvarjalci.

Če se bo v celotni družbi spremenil odnos do skupnosti in do domovine, ga bo mogoče uspešno uveljavljati tudi v šoli. Potrebno bi bilo oceniti, katerim oblikam domovinske vzgoje bi morali dati na voljo več učnega časa. Prav gotovo je materinski jezik izredna prilžnost za oblikovanje domovinske zavesti in za spoznavanje hotenj naše preteklosti in naše sedanosti. Predvsem pa je treba šoli in učitelju dati večjo veljavo ter najti tudi za učitelja enakovreden prostor med delovnimi ljudmi. Samo tako bomo od njih lahko pričakovali, da bodo na mlade ljudi prenašali domovinsko zavest zavzeto in na vsakem koraku.

Sergej Vošnjak

Center za socialno in svetovalno delo Sevnica

razpisuje prosta dela in naloge

direktorja

Kandidat mora poleg pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje: da ima visoko izobrazbo in 3. leta delovnih izkušenj ali višjo izobrazbo ustrezne smeri in pet let delovnih izkušenj na podobnih ali enakih delih in nalogah ter da pisno predloži svoje poglede na bodoči razvoj Centra. Kandidati naj pošljejo pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev v 15 dneh po objavi razpisa, v nadaljnjih 15 dneh pa bodo obveščeni o izbiri. Ni reelekcija.

93/6-86

Industrija motornih vozil Novo mesto

objavlja po sklepu delavskih svetov razpis del in nalog individualnega poslovnega organa temeljnih organizacij:

1. Tovarne avtomobilov Novo mesto
2. Tovarne prikolic Novo mesto
3. Tovarne avtomobilskih prikolic Brežice
4. Tovarne opreme Mirna
5. Tovarne pliskovnega povišstva Podgorje Šentjerneje
6. Tovarne oken in kovinske galanterije Šmarjeta
7. Razvojnega inštituta Novo mesto
8. Commerca Novo mesto

Pogoji:

— v tč. 1 — visoka šola tehnične smeri, v tč. 2, 3, 5, 6 in 8 — najmanj srednja šola, v tč. 4 — višja šola, v tč. 7 — visoka šola strojne smeri, — 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju odgovornih in vodilnih del.

Poleg zahtevanih kriterijev izobrazbe in delovnih izkušenj bomo pri izbiri kandidatov upoštevali tudi pogoje, da so kandidati s svojim dosedanjim delom dokazali socialistično samoupravno usmerjenost, odgovoren odnos pri gospodarjenju z družbenimi sredstvi, sposobnost za organiziranje dela in vodenje sodelavcev in da niso bili kaznovani.

Izbrani kandidati bodo imenovani za dobo 4 let. Kandidate za razpisana dela vabimo, da svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev strokovne izobrazbe, delovnih izkušenj ter o nekaznovanosti oddajo v 8 dneh na naslov: Kadrovsko splošni sektor DSSD DO IMV Novo mesto »za razpisno komisijo TOZD«. Prijavljeni kandidati bodo obveščeni o sklepu v zvezi z razpisom v 30 dneh.

97/6-86

SGP Pionir TOZD TOGREL, Leskovec pri Krškem,

objavlja prosta dela in naloge:

1. odgovornega tehnologa za tehnično pripravo dela
2. 4 KV zidarje
3. 3 KV ključavničarje
4. 6 NK delavcev

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji:

- 1 — dipl. gr. ing. s pooblastilom,
- 2 — poklicna šola gradbene smeri,
- 3 — poklicna šola strojne smeri,
- 4 — končana osnovna šola, starost nad 16 let. NK delavcem nudimo možnost priučitve za strojnike stolpnih in mostnih žerjavov in za voznike vilicarja. Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: SGP PIONIR TOZD TOGREL, 68273 Leskovec pri Krškem. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

94/6-86

Odbor za medsebojna delovna razmerja in usklajevanje osebnih dohodkov

MERCATOR — Kmetijska zadruga Metlika Trg svobode 3, Metlika

OBJAVLJA PROSTA DELA IN NALOGE:

1. 3 varnostnikov Pogoji: pravilen odnos do družbene lastnine, ustrežne psihofizične sposobnosti in vozniški izpit B kategorije
2. več vinogradniških delavcev

Pogoji: NKV delavci z ustreznimi fizičnimi sposobnostmi. Delovno razmerje bodo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom. Pisne prijave pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: M-Kmetijska zadruga Metlika, Trg svobode 3, Metlika. Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

88/6-86

Zavod SR slovenije za šolstvo OE Novo mesto, Glavni trg 7

Razpisna komisija objavlja prosta dela in naloge za organizacijsko enoto Novo mesto

tajnice organizacijske enote

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje: — končana 4-letna srednja šola upravno-administrativne ali poslovno-finančne smeri, — eno leto delovnih izkušenj. Delo združujejo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. OD po pravilniku Zavoda SR Slovenije za šolstvo. Zavod nima prostih stanovanj. Pisno prijavo z dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Zavod SR Slovenije za šolstvo OE Novo mesto, Glavni trg 7. Prijavljene kandidate bomo obvestili v 30 dneh od izteka roka za vložitev prijav.

95/6-86

Novoles lesni kombinat
Novo mesto — Straža, n.sol.o.

Komisija za delovna razmerja DSSS objavlja prosta dela
in naloge

operater II.

pod naslednjimi pogoji:

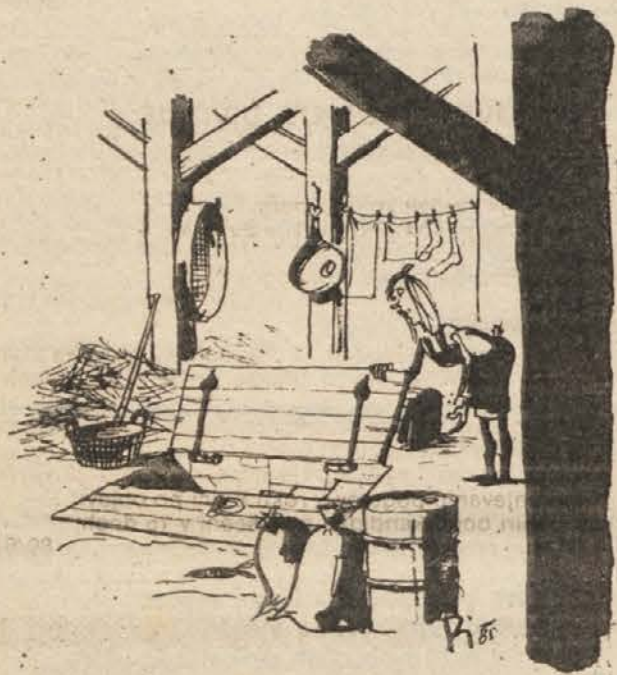
- srednja šola tehnične smeri in najmanj 1 leto delovnih izkušenj,
  - tečaj za operaterja.
- Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s 45-dnevnim poskusnim delom.
Kandidati lahko oddajo vloge z dokazili na naslov Novoles lesni kombinat Novo mesto — Straža, kadrovska socialna služba v 8 dneh od objave.

99/6-86

PUSTOVANJE NA OTOČCU

v Motelski restavraciji
dne 8. in 11. februarja
od 20. ure dalje
Hotel Grad Otočec
tel. 21-830

Vabljeni!

ALFONZ, LAJKO TRIDEŠ STET VEN. PRED
DNEVA DNEVOMA SO PRENEHALI EVIDENTI-
RATI MOŽNE KANDIDATE...

SKUPŠČINSKI DOLENJSKI LIST

za občine
ČRNOMELJ,
KRŠKO,
METLIKA, NOVO
MESTO, RIBNICA,
IN TREBNJE

Skupščinski Dolenjski list, uradno glasilo šestih
dolenjskih občin, že drugo leto izdajamo v manjši na-
kladni, le za tiste, ki so nanj posebej naročeni, in za
tiste, ki za Dolenjski list plačujejo dvojno naročnino.
Vse, ki želijo prejemati SDL, pa do sedaj nanj še niso
bili naročeni (pri tem mislimo na odvetnike, obrtnike
in druge bralce Dolenjskega lista), pa prosimo, da
izpolnijo spodnjo naročilnico in jo pošljejo na naslov:
Dolenjski list, 68000 Novo mesto, Germova 3. V tem
letu bo izšlo okoli 25 števil SDL, letna naročnina
znaša 500 din, posamezni izvod, ki ga lahko kupite na
upravi Dolenjskega lista, pa stane 30 din.

Uredništvo Dolenjskega lista

SKUPŠČINSKI DOLENJSKI LIST

za občine
ČRNOMELJ,
KRŠKO,
METLIKA, NOVO
MESTO, RIBNICA,
IN TREBNJE

NAROČILNICA

Ime in priimek: .....

Kraj, ulica, hišna številka: .....

Datum: ..... Podpis: .....

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila naša
draga mama, stara mama, prababica,
teta in sestra

IVANKA HREN

iz Gor. Gradišča 8, Dol. Toplice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in
vaščanom, ki so v najtežjih trenutkih pomagali, izrazili sožalje,
darovali cvetje in vence ter pokojno spremili na zadnji poti. Posebna
hvala Zdravilišču Dolenjske Toplice. Hvala tudi gospodu žup-
niku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujejo: vsi njeni

ZAHVALA

V 48. letu starosti nas je zapustila draga
žena, mama, stara mama, sestra in teta

ANICA TOMAŽIČ

roj. Andrejčič,

Goriška vas 2

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem
in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli
sožalje, pokojni darovali cvetje ter jo v tako velikem številu spremili na
zadnji poti. Zahvaljujemo se družini Sinkovec, ISKRI tozdr HIPOT ter župniku
za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujejo: mož Franci, hči Ankica z družino, sestri Justina in Martina ter
brat Jože z družinami in ostalo sorodstvo.

Trud in trpljenje je bilo
tvoje življenje.

ZAHVALA

Po hudi boleznini nas je v 76. letu zapustil
naš dobri mož, ata, stari ata, prastari
ata, brat in stric

PETER KAMBIČ

Krasinec 50

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali pokojnemu cvetje in
ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebna hvala
zdravstvenemu osebju nevrološkega oddelka v Novem mestu,
sosedom, posebno Jurečim in Jugovim, pevkam iz Podzemlja,
Mikolašu za poslovilne besede, GD Krasinec, GP Bežigrad Lju-
bljana, KZ Črnomelj in gospodu župniku za lepo opravljeni
obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

VSINJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

FRANCA ANČIMERJA

Zaloke 4

se pristrčno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, znancem,
ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti, mu darovali
vence in cvetje, nam ustno in pisno izrazili sožalje. Zahvaljujemo
se dr. Sunčiču ter sestri Nataliji za iskreno požrtvovalnost ter žup-
niku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujejo: žena Milka, sinova Franci in Lojze ter ostalo sorodstvo

SKUPŠČINSKI DOLENJSKI LIST

Z datumom 29. decembra 1985 je izšla 22. in zadnja številka SDL

za leto 1985. V njem objavljajo:

— občina Črnomelj odlok o začasnem plačevanju prispevkov za
samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje, odlok o
začasnem financiranju samoupravnih interesnih skupnosti druž-
benih dejavnosti za območje občine Črnomelj, odlok o prenehanju
lastninske pravice, odlok o začasnem financiranju splošnih
družbenih potreb v občini Črnomelj v prvem trimesečju 1986,
odlok o zagotavljanju in usmerjanju sredstev za intervencije v pro-
izvodnji hrane v letu 1986 v občini Črnomelj, odlok o ugotovitvi,
kateri deli prostorskih izvedbenih aktov niso usklajeni s srednjero-
čnim družbenim planom občine Črnomelj, odlok o spremembi in
dopolnitvi odloka o proračunu občine Črnomelj za leto 1985, odlok
o spremembi odloka o komunalnih taksah, družbeni dogovor o na-
menski porabi turistične takse in odlok o ureditvi zimske službe v
naseljih v občini Črnomelj,

— občina Krško pravilnik o pogojih in merilih za dodeljevanje soli-
darnostnih stanovanj v Samoupravni stanovanjski skupnosti
občine Krško, pravilnik o pogojih in merilih za delno nad-
omeščanje stanarin imetnikom stanovanjske pravice v občini
Krško, odlok o spremembi odloka o proračunu občine Krško za
leto 1985, odlok o začasnem financiranju samoupravnih interesnih
skupnosti družbenih dejavnosti za območje občine Krško, odlok o
začasnem plačevanju prispevkov za samoupravne interesne
skupnosti in za solidarno financiranje nalog splošne ljudske obr-
ambe, odlok o začasnem financiranju splošnih potreb v občini
Krško v I. trimesečju 1986, odlok o zagotavljanju in usmerjanju
sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v letu 1986 v občini
Krško, sklep o imenovanju občinske volilne komisije, sklep o imeno-
vanju volilne komisije za izvedbo volitev delegacij iz 36. člena
zakona o volitvah in delegiranju v skupščine, sklep o imeno-
vanju volilne komisije za izvedbo volitev delegacij iz 37. člena zakona
o volitvah in delegiranju v skupščine, sklep o sprejetju dolgoročne-
ga družbenega plana občine Krško za obdobje od leta 1986 —
1995/2000 in sklep o osnutku družbenega plana občine Krško za
obdobje od leta 1986 do leta 1990,

— občina Metlika sklep, s katerim se odreja javna razgrnitev
osnutka sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta »DACARJI«
v Metliki, sklep o prenehanju začasnih ukrepov družbenega varstva,
odlok o začasnem plačevanju prispevkov za samoupravne
interesne skupnosti, odlok o začasnem financiranju samoupravnih
interesnih skupnosti družbenih dejavnosti za območje občine,
odlok o ugotovitvi skladnosti urbanističnega programa, urbanis-
tičnega načrta, urbanističnega reda in zazidalnih načrtov s spreje-
tim srednjeročnim družbenim planom občine Metlika za obdobje
1981 — 1985, odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o določitvi
prispevka za izvajanje sistema obrambe pred točo v osrednji Slove-
niji, odlok o podaljšanju veljavnosti odloka o ustanovitvi sklada za
intervencije v kmetijstvu in porabi hrane v občini Metlika in o zago-
tavljanju in usmerjanju sredstev za intervencije v proizvodnji
hrane, odlok o začasnem financiranju proračunskih potreb občine
Metlika v I. trimesečju 1986 in odlok o spremembi odloka o pro-
računu občine Metlika za leto 1985,

— občina Novo mesto resolucijo o politiki uresničevanja
družbenega plana občine Novo mesto za obdobje 1986 — 1990 v
letu 1986, odlok o spremembi odloka o proračunu občine Novo
mesto za leto 1985, odlok o ureditvi zimske službe v naseljih v občini
Novo mesto, sklep o začasnem plačevanju prispevkov za samoupravne
interesne skupnosti Zveze telesnokulturnih organizacij Novo mesto
in statut sklada stavbnih zemljišč občine Novo mesto,

— občina Ribnica odredbo o pristojbinah za kritje stroškov veteri-
narsko higienske službe v občini Ribnica, odredbo o pristojbinah
za veterinarsko sanitarne preglede in dovoljenja v občini Ribnica,
odlok o začasnem plačevanju prispevkov za samoupravne
interesne skupnosti, odlok o začasnem financiranju samoupravnih
interesnih skupnosti družbenih dejavnosti za območje občine,
odlok o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve v letu
1986, odlok o zagotavljanju in usmerjanju sredstev za intervencije
v proizvodnji hrane v letu 1986, odlok o spremembi odloka o pro-
računu občine Ribnica za leto 1985, odlok o začasnem financiranju
splošnih družbenih potreb v občini Ribnica v prvem trimesečju
1986, odlok o dopolnitvi odloka o določitvi zasebnih kmetij v občini
Ribnica in sklep o soglasju k določitvi stopnje amortizacije stano-
vanskih hiš in stanovanj v družbeni lastnini za leto 1985,

— občina Trebnje odlok o začasnem plačevanju prispevkov za
samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje občine
Trebnje, odlok o uvedbi agromelioracijskega postopka v območjih
delov katastrskih občin: Dobrič, Korita, Stehanja vas in Sela
Šumberk, odlok o spremembi proračuna občine Trebnje, odlok o
začasnem financiranju samoupravnih interesnih skupnosti druž-
benih dejavnosti za območje občine Trebnje, odlok o začasnem fi-
nanciranju splošnih družbenih potreb v občini Trebnje v prvem
trimesečju 1986 in popravka odlokov št. 307/19 in 318/20

Z datumom 30. januarja 1986 je izšla prva letošnja številka SDL, v
kateri objavljajo:

— občina Črnomelj sklep o imenovanju občinske volilne komisije,

— občina Metlika sklep o sprejetju odločbe o uvedbi komasa-
cijskega postopka na Malem vrhu v k. o. Bušinja vas,

— občina Novo mesto sklep o sprejetju sprememb in dopolnitev
razvrstitve kmetijskih zemljišč v občini Novo mesto v kategorije in
območja in popravek odloka o začasnem financiranju samoupravnih
interesnih skupnosti materialne proizvodnje v občini Novo
mesto (SDL št. 20/85),

— občina Ribnica popravek sklepa o razpisu referendumu za
 uvedbo plačila posebnega krajevnega samoprispjevka za sofinaci-
 ranje asfaltiranja cest v naselju imenovanem Grič (SDL št. 20/85)
 popravek odredbe o pristojbinah za kritje stroškov veterinarsko hi-
 gienske službe v občini Ribnica (SDL št. 22/85) in popravek
 odredbe o pristojbinah za varstveno sanitarne preglede in dovolje-
 nja v občini Ribnica (SDL št. 22/85),

— občina Trebnje sklep o razpisu referendumu za uvedbo samo-
 prispjevka na območju krajevnih skupnosti Sentrupert, odredbo o
 preventivnem cepljenju goveda in kopitarjev proti parašuštavcu na
 območju občine Trebnje, sklep o povišanju stanarin in najemnin v
 letu 1986 in sklep o povišanju cen komunalnih storitev v občini
 Trebnje.

MEDOBČINSKE OBJAVE: Sklep o določitvi nove vrednosti del-
 eža, ki ga plačujejo novi telefonski naročniki

Prvi letošnji številki SDL je priloženo tudi kazalo za letnik XXII,
 leto 1985.

SDL prejemajo po pošti vsi naročniki Dolenjskega lista, ki
 plačujejo dvojno naročnino, in tisti, ki so za letno naročnino 500
 din posebej naročeni nanj. Posamezne izvode SDL lahko kupite na
 upravi Dolenjskega lista po 20 dinarjev za izvod.

Vzgojnovarstvena organizacija
Novo mesto
Ragovska 18
Komisija za medsebojna delovna razmerja

razpisuje
prosta dela in naloge:

— 4 vzgojiteljic predšolskih otrok (del. razmerje za določen čas — nadomeščanje delavk na porod. dopustu)

— 2 KV kuharic:

a) 1 za delovno razm. za nedoločen čas za VVENovoteks
b) 1 za delovno razm. za dol. čas (nadomeščanje delavke na porod. dopustu v VVE Drska-II).

— 1 ekonomskega tehnika za delo v računovodstvu (delovno razmerje za določen čas)

Prijave z dokazili o ustreznih usposobljenosti pošljite na naslov: VVO Novo mesto, Ragovska 18, 68000 Novo mesto, v osmih dneh po dnevu objave.

92/6-86

Komisija za delovna razmerja
trgovskega podjetja KURIVOPRODAJA
Ljubljana, Čopova u. 14,

objavlja
za poslovalnico Novo mesto

prosta dela in naloge:

1. **BLAGAJNIKA-PRODAJALCA za nedoločen čas**

Pogoj: IV. stopnja strokovne usposobljenosti (KV prodajalec) tehnične smeri, 2 leti delovnih izkušenj,

2. **BLAGAJNIKA-PRODAJALCA — PRIPRAVNIKA za določen čas**

Pogoji: IV. stopnja strokovne usposobljenosti (KV prodajalec) tehnične smeri.

Pod 1 je predvideno poskusno delo 60 dni.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 8 dni na naslov: Trgovsko podjetje Kurivoprodaja, Ljubljana, Čopova ul. 14.

Kandidati bodo o izidu obveščeni v 30 dneh po sklepu o izbiri.

91/6-86

LJUBLJANSKA BANKA
TEMELJNA DOLENJSKA BANKA
NOVO MESTO

Razpisna komisija za javni razpis poslovnega odbora LB — Temeljna dolenska banka Novo mesto razpisuje na podlagi sklepa zbora banke z dne 24. 1. 1986

dela in naloge 3-članskega poslovnega odbora za 4 leta, in sicer:

1. **PREDSEDNIKA POSLOVODNEGA ODBORA**
2. **DVEH ČLANOV — PODPREDSEDNIKOV POSLOVODNEGA ODBORA**

Kandidati za opravljanje teh del in nalog morajo izpolnjevati splošne pogoje in imeti:

— najmanj višjo strokovno izobrazbo ter 5 let delovnih izkušenj pri organizaciji poslovanja, zlasti na področju ekonomije, prava ali političnih ved

— strokovne, organizacijske in druge delovne sposobnosti za opravljanje nalog iz pristojnosti poslovnega organa, zlasti na področju OZD materialne proizvodnje ali bančnega poslovanja

— sposobnost za razvijanje in utrjevanje samoupravnih socialističnih odnosov in moralno-politične vrline, ki izražajo celovitost strokovnih, družbeno-političnih in moralno etičnih meril, predvsem pa celovito oceno uspešnosti dosedanjega dela

— druge pogoje, ki jih predpisuje zakon

Kandidati naj pošljejo prijavo za posamezna razpisa dela in naloge v 15 dneh po objavi razpisa. Prijavi naj priložijo življenjepis z opisom svojih dosedanjih zaposlitev in družbene aktivnosti ter dokazila o izpolnjevanju ostalih pogojev. Prijave naj kandidati pošljejo v ovojnici z oznako »Za razpisno komisijo« na naslov: LB — Temeljna dolenska banka Novo mesto, Kettejev drevored 1, Novo mesto. O izbiri kandidatov bo odločal na predlog razpisne komisije zbor banke. Kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 8 dneh po zboru banke.

86/6-86

Socialistična republika Slovenija
SKUPŠČINE OBČIN ČRNOMELJ, METLIKA
NOVO MESTO IN TREBNJE
UPRAVA INŠPEKCIJSKIH SLUŽB NOVO MESTO

RAZPISUJE
naslednja prosta dela in naloge:

1. inšpektorja za parne kotle
2. 2 požarnih inšpektorjev
3. sanitarnega inšpektorja
4. strojepiske

Pogoji:
pod 1: visoka izobrazba strojne smeri in 5 let delovnih izkušenj;

pod 2: višja izobrazba požarne ali druge tehnične smeri in 3 leta delovnih izkušenj,

pod 3: višja izobrazba zdravstvene ali sanitarne smeri in 1 leto delovnih izkušenj,

pod 4: poklicna administrativna šola.

Za dela in naloge pod 1, 2 in 3 se zahteva še strokovni izpit in obvladanje slovenskega jezika, pod 4 uspešno opravljen preizkus in 1-mesečno poskusno delo.

Inšpektorji so delavci s posebnimi pooblastili. Prednost pri izbiri pod 1 in 2 bodo imeli kandidati s stalnim bivališčem v občini Trebnje ali Novo mesto, pod 3 pa kandidati s stalnim bivališčem v občini Črnomelj ali Metlika. Prijave z ustreznimi dokazili in kratkim življenjepisom sprejema komisija za delovna razmerja pri Upravi inšpekcijskih služb Novo mesto, Cesta kom. Staneta 30, 15 dni po objavi razpisa.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

90/6-86

Razpisna komisija
Zavarovalna skupnost Triglav
Območna skupnost Krško

razpisuje

prosta dela in naloge, na katera so vezana posebna pooblastila in odgovornosti, in sicer:

VODJE SEKTORJA ZA SAMOUPRAVNO ORGANIZIRANOST IN KADRE

Pogoji: visoka izobrazba pravne smeri in 3 leta delovnih izkušenj na vodilnih delovnih področjih ali višja izobrazba pravne smeri in 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih področjih.

Za navedena dela oziroma naloge bo izbrani kandidat imenovan za dobo 4 let.

Kandidati morajo izpolnjevati navedene pogoje in imeti organizacijske sposobnosti. Prednost pri izbiri imajo kandidati z visoko izobrazbo pravne smeri in opravljenim pravosodnim izpitom.

Pisne ponudbe z opisom dosedanjih delovnih izkušenj ter z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav, Območna skupnost Krško, Trg Matije Gubca 3, 68270 Krško, »Za razpisno komisijo«.

O izbiri bomo kandidate obvestili najpozneje v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

87/6-86

OSNOVNA ŠOLA XIV. DIVIZIJE
SENOVO

Komisija za delovna razmerja
pri Osnovni šoli XIV. divizije Senovo

objavlja prosta dela in naloge

računovodje

Pogoj: končana srednja ali višja šola ekonomske smeri z najmanj dvema letoma prakse pri podobnih delih in nalogah

Dela objavljamo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Pričetek dela 1. marca.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 8 dni po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh.

89/6-86

 SALONIT ANHOVO

POHITITE Z UGODNIM NAKUPOM GRADBENEGA MATERIALA NA KREDIT BREZ OBRESTI DO 28. FEBRUARJA 1986!
VARČUJTE Z ENERGIJO, GRADITE ESTETSKO IN CENEJE!

SALONIT ANHOVO TOZD OPEKARNA BREŽICE—RUDNIK GLOBOKO, BREŽICE, vam nudi silikatne fasadne zidake in bloke

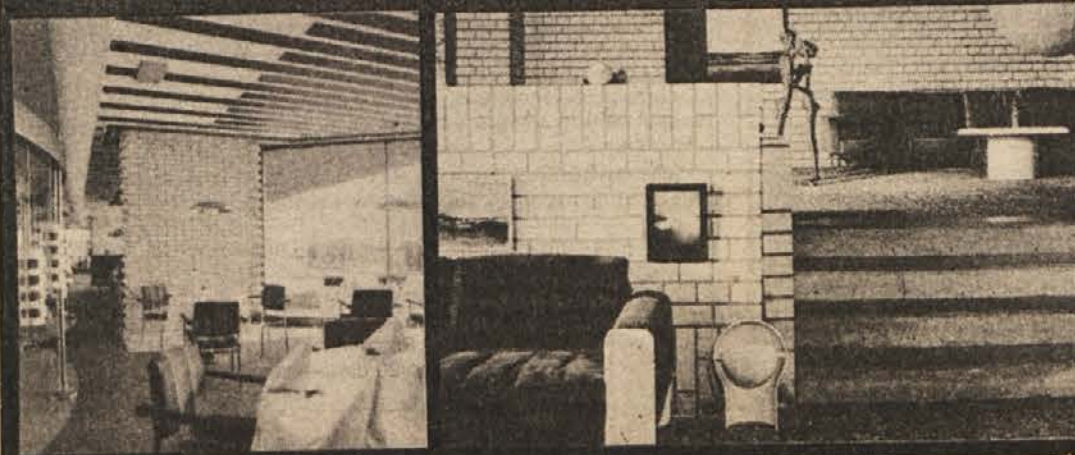
NA KREDIT BREZ OBRESTI ZA DOBO OD 6 MESECEV DO 1 LETA

Kupec plača ob prevzemu blaga samo eno trinajstino vrednosti blaga, kupljenega na kredit.

Uporabnost fasadnih zidakov cepljenih zidakov in blokov je zaradi pozitivnih lastnosti glede toplotne in zvočne izolacije, oblike, toleranc in trdnosti vsestranska.

Z našimi proizvodi lahko estetsko in toplotno sanirate stare objekte, gradite nove stanovanjske in gospodarske objekte 20% ceneje po kvadratnem metru zidu, ker jih zaradi gladke površine ni potrebno ometati in finalno opleskati.

Podrobna pismena navodila o gradnji z našimi materiali dobite ob prevzemu blaga ali po telefonu 068/61-798 v Prodaji Brežice.

TEDEN VOLNE

10. DO 15. FEBRUARJA 1986 V MODNI HIŠI NOVO MESTO,
CESTA KOMANDANTA STANETA 18

standard kniževnosti

VELIKA IZBIRA VOLNE RAZLIČNE KAKOVOSTI V NEŠTETIH BARVAH

VABLJIVI POGOJI NAKUPOV

VKLJUČENI BOSTE V NAGRADNO ZREBANJE

OBISK MODNE HIŠE JE ODLIČNA ODLOČITEV

standard kniževnosti

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 6. februarja — Dora Petek, 7. februarja — Egidij Sobota, 8. februarja — Janez Nedeljk, 9. februarja — Polona Ponedeljk, 10. februarja — Viljem Terek, 11. februarja — Pust Sreda, 12. februarja — Damijan Četrtek, 13. februarja — Katarina

LUNINE MENE

9. februarja ob 1.56 — mlaj

KINIO

BREŽICE: 7. in 8. 2. ameriški film Indiana Jones. 9. in 10. 2. ameriški film Terminator. 11. in 12. 2. francoski erotični film Oaza deklet.
ČRNOMELJ: 6. 2. film Annie. 6. in 9. 2. ameriški film Lassiter. 7. 2. angleški film Črni petek za gangsterje. 9. 2. ameriški film Blade Runner. 11. 2.

mali oglasi

službo dobi

ZAPOSLIM ŠIVILJO za šivanje pletenin. Dober osebnih dohodek in stanovanje. Tel. (061) 841-523.
SLUŽBO, dobro plačano, dobi stugar s triletno prakso. Janez Pečarič, Cankarjeva 7, Metlika, tel. 58-225.

službo išče

ORODJARJA ali delavca, veččega dela na strojnihi in mehaničnih delih zaposlim. Dane MIŽIGOJ, C. 4. julija 98, Krško.

stanovanja

GARSONJERO ali enosobno stanovanje kupimo na območju Novega mesta ali Izoles širše okolice. Ponudbe pod: «STANOVANJE».
DEKLETU oziroma dijakinjam oddam sobo. Naslov v upravi lista (561/86).
ENOIINPOL ALI ENOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu najamem. Tel. 21-905, dopoldne.

SAMEC išče sobo s kopalnico, garsonjero ali enosobno stanovanje v Novem mestu. Plačam za enoletno vnaprej. Tel. 26-739 ali 25-074.

motorna vozila

PRODAM avtomatik tomos. Gotna vas 43, tel. 25-633.
PRODAM brezizpitni motor APN4, letnik 1978, v odličnem stanju. Mokronog 78.
RENAULT 4 TLJ letnik 1985, prodam. Telefon 25-908.
FIAT 126 prodam ali zamenjam za diano. Darinka Pečnik, Hočevarjev trg 9, Krško.

ameriški film Voja zvezd. 13. 2. italijansko-francoski film Topli bratje.
NOVO MESTO — DOM KULTURE: 6. 2. (samo ob 16.) ter 7., 9. in 10. 2. ameriški akcijski film Rocky III. 6. 2. domača komedija Davitelj proti davitelju. 7. 2. ameriški fantastični triler Terminator (ob 22. uri — nočna predpremera). 9. 2. hongkonška komedija Varnost zagotovljena. 10. 2. (ob 16.) francoska komedija Čas prve ljubezni I. del. 11. in 12. 2. francoska komedija Po prvi ljubezni — II. del (ob 18. in 20. uri). 13. 2. ameriški vojniški film Tretji človek. Počitniški program: 6. 2. ameriška komedija Par-nepar. 7. 2. francoska komedija Gadje maturirajo. 8. 2. ameriška komedija Francoske razglednice. 9. 2. francoska romantična komedija Čas prve ljubezni.
NOVO MESTO — KINO JLA: Od 7. do 9. 2. francoski erotični film Oaza deklet na stranpotih. Od 10. do 12. 2. nemški erotični film Divje noči gospodične O.
SEVNICA: 6. 2. film Kaskader. 8. (ob 19. uri) in 9. 2. (ob 18.) film Divje življenje. 12. in 13. 2. film Vročica ljubezni.

prodajne agencije

SIMCO 1000 starejši letnik, registrirano do avgusta, prodaja prvi lastnik za 19 SM. Draga Lovšin, Opekarska 28, 61310 Ribnica.
ZASTAVO 750, letnik 1978, prodam. Telefon 22-164 int. 12.
R 4 GTL star dve leti, registriran do februarja 1987, prodam. Oglede popoldne od 16. do 18. ure. Pejanovič, Mestne njive 12, Novo mesto.
R 4, letnik 1978, prodam. Tel. 25-793, popoldne.
AUSTIN, na novo registriran, malo karamboliran, prodam. Gorenc, Dobravica 24, Šentjerne.

prodajne agencije

PRODAM tovorni avto TAM 110, kiper. Marjan Bradač, Gor. Mraševo 5, Novo mesto.
Z 101 GTL, staro dve leti, prodam. Tel. 22-466.
R 8, vozen, ter stabilni motor ARAN poceni prodam. Karol Janževič, Šentjerne 42.
ZASTAVO 750, registrirano, obnovojeno in prikolično prodam. Anton Avsec, Šmarješke Toplice 56.
R 4 GTL, karamboliran, letnik 1985, prodam. Tel. 26-024.
PRODAM 126 P, letnik 1978, dobro ohranjen, prodam. Praznik, Gomila 9, Šentjerne.

prodajne agencije

PRODAM GOLF, letnik 1985, diesel, karamboliran. Tel. (068) 79-107 od 7. do 14. ure.
PRODAM 126 P, letnik 1984, dobro ohranjen. Tel. 26-314, popoldne.
PRODAM FIAT 128, letnik 1982 11 mesec. Tel. 25-305.
PRODAM fiat 126 E, letnik avgust 1985, kasko zavarovan. Ponudbe po 17. uri na telefon (068) 24-832.
PRODAM MINI 1000 vozen z manjšo okvaro in moped 14 TLS s ščitnikom za noge. Dušan Gačnik, Petelinjak 37, Novo mesto.
PRODAM karamboliran FORD TAUNUS 17 M karavan. Tel. 26-873.
PRODAM SUMBEAMA 1300, letnik 1974, ali zamenjam za Z 101. Robek, Škočjan 54.
PRODAM LADO 1200, delno karambolirano. Ivan Franko, Gabrje 2, Brusnice.
PRODAM LADO 1200 in Z 750, letnik 1980. Oglede možen po 16. uri pri: Kus, Pristava 6, Podbočje.
ZASTAVO 101 GT 55/5 V, letnik 1984, prodam. Krašna, tel. 56-225.

PRODAM dva MZ 250, letnik 1980. Kofalt, Semič 2.
PRODAM JU GO 45, letnik 1983, za 97 M. Tel. 82-126. Kličič po 14. uri.
PRODAM R 4 GTL, prva registracija 19. 10. 1984, prevoženih 7000 km, garaziran, usnjene prevleke. Vladimir Beljanski, Maršala Tita 188, Kula, tel. (025) 724-574.
Z 850, letnik 1982, prodam. Rudi Cekuta, Dol. Prekopa I, Kostanjevica na Krki.
SIMCO 1308 GT, garazirano, dobro ohranjeno, prodam. Rezelj, Bukovšek, Brežice, tel. (068) 61-567.
PRODAM Z 750, letnik 1971, školjka 77. Inf. na tel. 25-226.

kmetijski stroji

PRODAM URSUS C 355/1100 ur ali menjam za manjšega, plug IMT, traktorsko prikolico. Janez Hočevar, Brezovica, Stopiče.
PRODAM traktorsko frezo za traktor TZ-4 K 14, novo. Tel. (068) 85-913.
PRODAM STAYER 18 KS. Guštin, Križevska vas 32, Metlika.
PRODAM traktor 16 KM — hidravlika, kosa. Hočevar, Vrh 4, Šentjerne.

prodajne agencije

TRAKTOR TV 419 s plugom prodam. Polde Grandljič, Hrastje 14, Mirna peč.
PRODAM traktor TV 522, star tri leta. Franc Novinc, Vel. Lipovec 22, Dvor.
PRODAM malo rabljen kultivator s prikolico in priključki. Telefon popoldne 44-720.
PRODAM trosilec 35 in plug na prestavo. Franc Andrejčič, Segonje 1, Škočjan.
NOV traktor Ferguson 560, prodam. Tel. 43-790.
PRODAM traktor AIHER, generalno obnovljen, s koso, menjam za brejo kobilu. Franc Požek, Krvavčji vrh 2, Semič, tel. (068) 58-786, popoldne.

prodajne agencije

TRAKTOR Ursus 335 C ugodno prodam. Jože Kolenc, Zalog 18, Škočjan.
TRAKTOR Store 502 prodam. Marija Šribar, Velika Bučna vas 41, 68000 Novo mesto.
TRAKTOR IMT 533 s kabino prodam. Anton Tomič, Trebelno 31, Mokronog.
PRODAM traktor Steyer 30 KW, starejši letnik s kosilnico in jermenico. Oglede od 16. ure dalje. Jože Povše, Zagrad 9, Škočjan.
UGODNO PRODAM bočno hidravlično kosilnico Mertel za traktorje Zetor. Franc Kralj, Zalog 14, Škočjan.
PRODAM traktor Store 502 z varnostno kabino, 200 del. ur. Franc Grčman, Marčji dol 16, Velika Loka.
PRODAM traktor Univerzal 445 s kabino, 380 ur, kot nov. Julij Beber, Tanča gora 10, Dragatuš.

prodam

PRODAM športna platišča z gumami Michelin 12x155 za 126P (starejši tip), ter električne škarije (nastavke za vrtni stroj). Informacije: 26-416.
PRODAM dobro seno. Edvin Fornazarič, Sremska 16 a, Krško, telefon 72-973.
PRODAM dvodelno omaro in kavč. Pevec, Slavka Gruma 2, Novo mesto.
PRODAM 1000 kg sena in mrežaste kletke za kokoši. Franci Potočar, Cesta oktobrskih žrtv 43 a, Šentjerne.

PRODAM leseno barako, dimenzije 4x3,5 m. Sraža 75, tel. 84-560 popoldne.
PRODAM otroški voziček, globok, tip Libertas, in štiri hrastove kuhinjske stole. Tel. 26-949.
PRODAM omare za dnevno sobo Meblo sistem E in omare za predsobo. Tel. 20-594, popoldne.
PRODAM kravo, staro štiri leta. Dobra mlekarica. Stane Staniša, Konec 12, Novo mesto.
PRODAM hrastove deske, debeline 5 in 3,2 cm, in 10 kubikov pol suhih. Roman Blatnik, Vel. Lipovec 10, Dvor.
PRODAM komplet sedežev za Z 101 in tri zadnja vrata. Alojz Šašek, Irča vas 3.

prodajne agencije

PRODAM rabljeno spalnico. Kristanova 32, stan. 15, tel. 24-361.
PRODAM garderobo, dobro ohranjeno, št. 38-42. Tel. 20-581, Novo mesto v popoldanskem času.
PRODAM ohranjen pralni stroj Obodin, star štiri leta. Tel. 22-950, Robek, vsak dan od 15. ure dalje.
PRODAM italijanski bojler (drva — elektrika). Alojz Simončič, Staro sejnišče, Šentjerne.
VSE DURE frajtonarice — prodam. Žbogar, Semič 1.
PRODAM nov televizor in Zetorjev plug. Marjan Pravne, Mirna, tel. 47-363.
PRODAM prikolico za osebni avto. Marjan Rangus, Dol. Brezovica 27, Šentjerne.

prodajne agencije

PRODAM špirovce 14/12 in strešine 22/24. Tel. 44-784, popoldan.
PRODAM telico v sedmem mesecu brejosti. Marija Černelič, Zg. Obrež 25, Artič, tel. 62-783.
200-LITRSKI AKVARIJ, opremljen, poln (55.000) in plinski štedilnik (4 plin, 2 elektrika) 27.000, vse uporabno, prodam. Derganc, 68333 Semič, tel. 56-252.
KUPIM motor avtomatik, lahko nevozen, in prodam bagat jadranko ali zamenjam. Pungertar, Mirna peč 69, tel. 84-329.
MESO polovice telice oddam. Naslov v upravi lista (562/86).
PRODAM 5 tsena in traktor TV 420, star 18 mesecev. Oglede v soboto in nedeljo. Amalija Kovačič, Debenc 4, Mirna.
VINOGRADNIŠKO ŽICO, rabljeno 5 let, 2500 m in 120 kostanjevih stebričev, poceni prodam. Anton Penca, Orehovec 26, 68311 Kostanjevica.
FOXTERIERSKO, odlično oocenjeno, staro 20 mesecev, zaradi oddaha v vojsko prodam. Stanko Vraničar, Gotna vas 39 D, tel. 25-895.
PRODAM hrastove deske in smrekove letve. Jožica Klobučar, železnika postaja, Uršna sela.
PRODAM sedežno garnituro in omaro za dnevno sobo. Naslov v upravi lista (563/86).
PRODAM prašiče, težke od 120 do 140 kg, in suho seno. Naslov v upravi lista (564/86).

prodajne agencije

PRODAM hladilno omaro Gorenje (150 l), avtoradio stereo s kasetofonom, kinoprojektor 8m/m, foto kamera Quarz 1x85 — 2, nov priljubljnik za smuči za R 18, vlečno kljuko za R 18 original. Informacije na telefon 25-800.
PRODAM kravo, staro 9 let, 450 kg, brejo 4 mesece. Martin Jančar, Črmošnjice 2, Stopiče, tel. 43-751.
PRODAM električni bojler 80 l za 8.000 din, plinski peč za 10.000 din, jogi ležišče z jogijem za 12.000 din, dve gumi 145x13 za Z 101, rabljeno vse dve leti za 8.000 din. Pepca Koprivc, Mirna 151, ali 47-283.
UGODNO prodam novo in rabljeno strešno cemento opeko ter hrastovo pohištvo. Tel. (068) 44-189.
PRODAM prikolico za frezo HONDA in železna kolesa za HONDO 300. Dušan Gačnik, Petelinjak 37, Novo mesto.

DOLENJSKI LIST

OGLAS V DOLENJSKEM LISTU — ZANESLJIV EKONOMSKI USPEH

Dolenjski list je najbolj razširjen pokrajinski časopis v Jugoslaviji. Pokriva devet občin in izhaja v 29.000 izvodih.
Vse informacije o oglašitvi dobite po telefonu na številko 24-006, osebno pa se lahko oglašite pri nas v terek, sredo, četrtek in petek od 7. do 14. ure, v ponedeljek pa od 7. do 16. ure. Oglasi za tekočo številko morajo biti oddani najkasneje v terek do 8. ure zjutraj. Naslov: Germova 3, Novo mesto.

☎ 24-006

Urar — Drago Bizjak, Sevnica, Naselje heroja Maroka 6,

obveščaja cenjene stranke, da prevzamejo svoje ure do konca marca 1986. Po tem datumu bo rok za prevzem zapadel.

98/6-86

kupim

KUPIM bočno koso za traktor IMT 540. Flajnjk, Belčji vrh 12, 68343 Dragatuš, tel. 51-400.
KUPIM zazidljivo parcelo v Metliki ali bližnji okolici. Ponudbe pošljite na naslov Stane Breznik, Župančičeva 6, 68330 Metlika, ali na tel. 58-170 int. 05 (dopoldne).
KUPIM gradbeno parcelo za hišo v okolici Novega mesta, po možnosti v Bučni vasi, Dolnjih Kamencih. Ponudbe na telefon 23-814, dopoldne.
KUPIM zazidljivo parcelo, vikend ali starejšo stanovanjsko hišo v Novem mestu ali okolici. Tel. 23-970, popoldan.
KUPIM malo rabljen traktorski obračalnik ter traktorske brane. Tel. (068) 24-226.
SKOBELNO MIZO (obelpank) kupim. Ivan Lavrič, Stare žage 16, Dolenjske Toplice.
KUPIM rabljen bencinski mešalec betona. Janez Jerič, Dol. Straža 96.
KUPIM hrano za prašiče (peso, kolerabo, korenje). Tel. 44-300.

posesit

HIŠO, tretja gradbena faza, pri Novem mestu, prodam. Naslov v upravi lista (566/86).
NOVO HIŠO na relaciji Novo mesto — Sraža prodam ali zamenjam za enakovredno v Črnomlju ali bližnji okolici. Informacije vsak dan po 15. uri na tel. (068) 57-314.

PRODAM gozdove in njive, ena je za vikend v bližini ceste, ena je za vinograd. Pohitite, še se lahko prepisje. Šimčev na Velikem Cerovcu pod Gornjaci. Prodajalka: Ana Poklukar, Prihodi 29, 64270 Jesenice na Gorenjskem.
PRODAM novo hišo, skoraj dograjeno, v Luterskem selu pri Otočcu. Naslov v upravi lista (560/86).
PRODAM starejši vinograd (10 a), Gornji Leskovec — Sv. Aton. Milan Kozole, Mrzla planina 28, Zabukovje.
PRODAM ali dam v najem hišo, primerno za gostinsko obrt. Lukovec 33, Boštanj, tel. (068) 75-599.
NA GLAVNEM TRGU se prodaja polovica hiše (cca 120 m²). Informacije po telefonu 22-904 med 18. in 20. uro zvečer.
UGODNO PRODAM polovico stanovanjske hiše v Novem mestu. naslov v upravi lista (565/86).

razno

KOŠNJO (85 a) na travniku pri Zalogu prodam za 1 do 5 let. Informacije: Lavrič, Loke pri Opekarni Zalog. MAŠKARADNE otroške kostume prodam. Tel. (061) 266-940 in (061) 448-475.
ANSAMBEL KOLPA—SAN išče pevca — basista. Informacije po telefonu 56-746.
IŠČEMO VARSTVO za sedem mesecev staro deklico. Povše, Majde Šilc 19, Novo mesto.

preklci

MARTIN JEVŠEK, Cegelnica 43, Novo mesto, prepovedujem vožnjo čez dvorišče, po zemljišču 427 k. o. Bršljan, parcelna št. 25/2.
PAVLA KOŠIR, Dol. Straža 19, opozarjam ALENKO BARTOLJ iz Dol. Straže in njeno mamo Marijo KULOVEC, da javno preklče neresnične govornice, ki jih je izrckla zoper mene, sicer ju bom sodno preganjala.
MATILDA IN JANEZ PEČJAK, Dečja vas 4, Trebnje, prepovedujeva SONJI in BRANETU STANIŠA prodajo premičnih in nepremičnih ter sekanje po najinem gozdu, ker nista lastnika.

čestitke

10. februarja bosta praznovala zlati jubilej skupnega življenja dragi ata in mama ALOJZ in ZALKKA ZUPANČIČ iz Goriške vasi pri Mirni peči. Želimo jima še veliko srečnih in zadovoljnih let v krogu domačih, največ pa za zdravja — vsi, ki ju imajo radi. Trinajst vnukov pa ju toplo poljubja.
Dragim PEPČI in JOŽETU GERDENČU iz Dol. Karteljevega ob 20. obletnici poroke iskreno čestitam in želimo še naprej mnogo medsebojnega razumevanja in zdravja. Nekdo, ki ju ima rad!
Dragi mami MARTI PLAHUTNIK iz Malesa Riglja vse najboljše za rojstni dan — hčerka Hedvika z družino ter Ernest z ženo Miro.
Ob 70. rojstnem dnevu iskreno čestitam ALOJZU PAVLIČU iz Loke 15 pri Šentjerneju žena in vsi otroci z družinami.

Dragi mami in atu FRANCKI in STANKU TISOV iz Pristave za 30 let skupnega življenja želijo veliko sreče, posebno pa zdravja, da bi se še naprej tako razumela — hčerka Milena in Stanka z družinoma, mama, brat Jože z družino, posebno pa vnučki Aleš, Stančič in Darja.
IVANU in TONČKI KOVAČIČ iz Zameškega za obletnico poroke mnogo lepih želja — vnuka Dean in Darja. Enake želje tudi pradedku in prababici iz Koprivnika.
Dragi mami in stari mami ANČKI VOVKO iz Roglega pri Šmarjeti za rojstni dan mnogo sreče, zdravja in veselja želijo otroci z družinami, Robert in Uroš pa stari mami pošiljata 78 poljubčkov.

obvestila

ČE IMATE TEŽAVE S SVOJO URO, se lahko oglasite na Cesti komandanta Staneta 12, Novo mesto, pri ALOJZU BUKOVČU.
OBVEŠČAMO, da bo pustni karneval v Zburah v nedeljo, 9. 2. 1986, in ne vsoboto, 8. 2. 1986, kot je bilo prvotno objavljeno. Ples pa bo v soboto, 15. 2. 1986.

zahvale

JAVNO se zahvaljujem tov. Mitji Poglavcu iz Dol. Straže, ki me je branil ob nenadnem napadu ALENKE BARTOLJ. Pavla Košir, Dol. Straža 19.

VEDNO VEČ LJUDI IŠČE PRAVNO POMOČ

ČRNOMELJ — Pri tukajšnjem občinskem sindikalnem svetu je pravna pomoč organizirana od leta 1982. Posebno v zadnjih dveh letih se je število delavcev, ki iščejo tovrstno pomoč, izredno povečalo. Leta 1984 je pravno pomoč iskalo 68 delavcev in 6 predstavnikov samoupravnih organov oz. poslovnih delavcev, lani pa jih je bilo že 111, za sodišče združenega dela pa je bilo napisanih 6 vlog. Več kot polovica jih je iskala pomoč s področja delovnih razmerij, pogostejše kot v preteklih letih pa so delavci iskali tudi pomoč s področja razlik v osebnih dohodkih ob premetitvah na lažja delovna mesta, odpravninah, regresih, dodatkih.

PODOBNIK ODHAJA V STIČNO

VELIKI GABER — Peter Podobnik, ki je bil ravnatelj osnovne šole dr. Petra Držaja celih 14 let, še več let pa zelo dejaven družbenopolitični delavec v krajevni skupnosti Veliki Gaber, odhaja na novo delovno dolžnost v Stično. Prevzel bo mesto direktorja Šolskega centra osnovnega in usmerjenega izobraževanja Josip Jurčič.

ZA GRADNJO NA MEDVEDJKU

TREBNJE — Delegati trebanjskega izvršnega sveta so obravnavali osnutek sporazuma o združenju sredstev za financiranje izdelave zazidalnega načrta za individualno stanovanjsko gradnjo na Medvedjeku v Velikem Gabru. Za ta načrt bo treba zbrati 150 milijonov dinarjev. Denar za načrt pa bodo prispevali izvršni svet občine Trebnje v višini 35 odst., ostali pa po 13 odst. od skupne vrednosti načrta. To bodo prispevali samoupravni stanovanjski in komunalni skupnosti, Stanovanjska zadruga Šentrupert, krajevna skupnost Veliki Gaber in Polikem — tožd Kemija impex oziroma obrat iz Velikega Gabra. Celotno vsoto bodo zbrali do 1. marca, načrte pa bo izdelal Projektivni ateljeja iz Ljubljane.

ČRNOMELJ: KOLEDAR PRIREDITEV

ČRNOMELJ — Letos so v Črnomlju prvič pripravili koledar prireditev v občini, a ne le kulturnih, ampak tudi športnih, turističnih, dnevnih delovnih organizacij ipd. Tako bo pri organiziranju prireditev v občini končno red, saj je doslej vladala stihija. Najpomembnejše pa je, da so v koledarju določeni tudi organizatorji in plačniki, predvsem pa izvajalci programov, saj bodo imele tako priložnost nastopiti vse kulturne skupine, ki delujejo v občini. Pri sestavljanju koledarja so Črnomeljci sodelovali tudi z Metličani, tako da se večje prireditve v Beli krajini ne pokrivajo. Toda čeprav je koledar že sestavljen, k samoupravnemu sporazumu o organiziranju prireditev še vedno niso pristopile nekatere večje delovne organizacije, prav tako ne družbenopolitična skupnosti in zveze različnih organizacij in društev.

OSMRTNICA

Žalostni sporočamo, da je v 64. letu starosti nenadoma preminil naš dragi mož, oči in stari oči

mag. dr. med.

BOŽO OBLAK

magister javnega zdravstva in specialist higijene

Žalujoči: žena Milica, hčerka Majda z družino in drugo sorodstvo

Zakaj si morala nam umreti, ko pa s tabo je bilo lepo živeti.

ZAHVALA

Nepričakovano je v 82. letu starosti za vedno prenehalo biti plemenito srce naše drage sestre in tete

ALOJZIJE JANC

iz Velikih Brusnic 79

Pisrčna hvala vsem, ki ste nam tako nesebično stali ob strani, sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali pokojni vence in cvetje ter jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo cerkvenemu pevskeemu zboru in duhovnikom za lepo opravljene obrede.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

KATERINE SEMENIČ

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki ste jo imeli radi, nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, z nami sočustvovali, nam izrazili sožalje in darovali cvetje. Posebej hvala sosedom in dr. Maticu, ki so bili v težkih trenutkih ob naši mami.

Žalujoči: hči Milka z možem in hči Anka

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustil naš dobri mož, oče, stari oče, brat in stric

JOŽE PERPAR

Reber.18

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sosedom in vaščanom za vso pomoč, ki so jo nam nudili v najtežjih trenutkih, za izrečeno sožalje, sorodnikom za darovane vence in spremstvo na zadnji poti. Hvalo smo dolžni DO Iskra Žužemberk in DO Novoteks, še posebej pa gasilskemu društvu Reber, pevskeemu zboru iz Žužemberka, Janezu Gliha za poslovilne besede ter župniku za lepo opravljene obrede. Vsem še enkrat najlepša hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

Dom je prazen, ko tebe več ni. Spomin nate še vedno živi.

V SPOMIN

8. februarja bo minilo deset žalostnih let, odkar ni več med nami naše ljubljene mame in stare mame

ALOJZIJE VIDIC

iz Prečne pri Novem mestu

Radi obiskujemo grob, prinašamo cvetje in prižigamo svečke.

VSI NJENI

V SPOMIN

Te dni minevata dve žalostni leti, odkar se je od nas za vedno poslovila naša ljuba žena in mamica

JOŽICA GAZVODA

iz Trdinove 5 c, Novo mesto

Hvala vsem, ki vam spomin nanjo ni ugasnil.

Neutolažljivi: mož Jože, sinova Robj in Denis ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 71. letu nas je za vedno zapustil naš ljubi oče, stari oče, brat in stric

ANTON GORŠE

iz Velike Lahnje 11 pri Črnomlju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom. Posebej se zahvaljujemo za nesebično pomoč družini Šterk, Mariji Gregorič, Mariji Simonič, Mariji Svajger, govornikoma Janezu Romšku in Dušanu Kokliču, za darovane vence OOZS Rudnika Kanižarica, Iskri iz Semiča in Beltu iz Črnomlja, g. kaplanu pa za lepo opravljene obrede. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste pokojnika pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: žena Katica, sin Jože, sin Lojze z družino, hčerka Cvetka z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči, nenadomestljivi in prerani izgubi našega ljubega moža, očija in sina

MIHE GOSTIŠA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste v težkih dneh sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali cvetje ter ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo dolgujemo dr. Huebscherju, dr. Starcu in drugemu osebju internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, kolektivu in nekdanjim ožjim sodelavcem Zavoda za socialno medicino in higieno dela Novo mesto, kolektivu in in učencem OS Katja Rupena Novo mesto, GIP Pionir — TOZD TKI, Tovarni zdravil KRKA — DSSD, OOZB, KS in organizaciji ZB Center ter DU Novo mesto. Prav lepa hvala LD Novo mesto, ki je velikemu ljubitelju narave, lovca in ribiču, opravila lep pogrebni obred, govornikom, sošolcu in prijatelju Mitju Ančiku, mag. dr. Pečaverju, tov. Črvu in tov. Rolihu za tople ganljive poslovilne besede ter pevcem za zapete pesmi. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi, cenili njegovo plemenitost in ga boste ohranili v lepem spominu.

Gostiševi

Novo mesto, dne 22. januarja 1986

ZAHVALA

V 75. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

FRANC STARIHA

iz Bušinje vasi št. 36

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, dobrim prijateljem in vsem, ki ste nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč in nam kakorkoli pomagali, še posebej zdravnikom metliškega zdravstvenega doma dr. Mlačku, dr. Ivki, dr. Petrinovi, kakor tudi sestram, ki ste ga zdravili in mu lajšali bolečine, ter zdravnikom in sestram pljučnega oddelka bolnice Novo mesto. Lepa hvala GD Suhor, govornikoma Francu Tomcu, Jožetu Žlogarju, župniku za opravljene obrede in godbi iz Metlike. Lepa hvala za darovano cvetje, izrečeno sožalje in vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

Ptica je zginila v daljni snjini, krsta je zginila v črno zemljo, vrba je sama ostala v tišini, v grobu je reklo: »Kako je temno!« (Lili Novy)

ZAHVALA

V 47. letu nas je nenadoma zapustila ljuba sestra, teta in svakinja

FANI GOLOB

iz Novega mesta, Šmihelska 13

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom z Volavč, Srebrnič, Zaloga in Lok, prijateljem, znancem, Sajatovi družini, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje ter pokojno spremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo kolektivu tovarne Labod Novo mesto, govorniku tov. Tekstorju za poslovilne besede, gospodu proštu Lapu za govornico lepo opravljene obrede in pevskeemu zboru iz Šmihela za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

Bolezen in trpljenje — bilo je tvoje življenje.

ZAHVALA

V 48. letu nas je po hudi bolezni zapustil naš dragi sin, mož, oče in stric

FRANC PELKO

Radovlja št. 15

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali ter izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo za nesebično pomoč družinam Golob, Kopina, Bokal, Rodič in Kerenc, GD Šmarjeta, AGP Pionir — TOZD MKI in Postaji milice Ljubljana-Center za podarjene vence. Hvala župniku za opravljene obrede, tov. Vinku Sušteršiču za poslovilne besede in gasilec za žalni spreved ter vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

ŽALUJOČI: mama, žena Vika, sinova Franci in Janez ter hči Andrejka, brat Ivan in vsi njegovi

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je za vedno zapustila draga mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA DAROVEC

iz Gor. Straže

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno pa sosedom, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in nam pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojnico v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Zahvalo smo dolžni tudi govornici za poslovilne besede, OOS tozd TSP Novoles za podarjeno cvetje ter duhovniku za opravljene obrede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: hčerka Melita z družino, brat Tone z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat in stric

FRANC POGLAJEN

Ručetna vas 17

prisrčno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in stali ob strani, darovali vence in cvetje, izrekli sožalje in pokojnega spremili na zadnji poti. Še posebna zahvala sodelavcem Mizarstva ROM, sodelavkam Tonosa Adlešiči ter govornikom ŽTP Novo mesto — sekcija za vzdrževanje prog Novo mesto, GD Petrova vas in ZB za poslovilne besede ob odprtem grobu, Hvala g. kaplanu za opravljene obrede.

Žalujoči: žena Rozina, hčerka Nada z družino, sin Tine z Zdenko, sestra Anka in ostalo sorodstvo

SLAVKO RAUCH

Slavko Rauch je glasbenik. Glasbenik po poklicu in notranjem klicu. A najprej in predvsem je glasbenik po notranjem klicu. Ta klic se je v njem prebudil zelo zgodaj. Oglašati se mu je začel že v prvih otroških letih, ki jih je preživel v Ragovem pri stari mami.

»Bilo je v letih kmalu po vojni, se spominja. Oče je moral na novo vojaško dolžnost v Beograd, in ker sem bil premajhen, da bi šel z njim, me je dal v varstvo svojim staršem, ki so se medtem preselili iz Rožnega dola. Stara mama je rada prepevala in učila tudi mene. Večkrat sva skupaj poslušala melodije po radiu. Jaz sem najraje prisluhnil harmoniki. Stara mama je to takoj opazila in me vprašala, če bi rad svojo harmoniko. Da mi jo bo kupila, je pristavila, in res mi jo je.«

Slavko pravi, da ne more trditi, da bi se potem samo zaradi te harmonike in pesmi, ki so mu zlahka šle v ušesa, zapisal glasbi tudi poklicno. Zagotovo pa je res, da je moral nekoga dne s to harmoniko na dolgo pot v Srbijo in da je v Valjevu začel obiskovati nižjo glasbeno šolo. Oče je bil spet premeščen, zato je to šolo dokončal v Loznici. Srednjo glasbeno šolo pa je nadaljeval v Tuzli. Oče je moral potem na novo dolžnost v Novi Sad, Slavko pa je odpoval v Ljubljano na glasbeno akademijo.

Njegovega križarjenja po širši in ožji domovini pa s tem še ni bilo konec. Brž ko mu je profesor Pavel Šivic, znani skladatelj, dejal, da je goden, kar je pomenilo, da je študij na akademijo končal, že se je napolnil v Logatec, kjer ga je čakalo prvo službeno mesto. Na osnovni šoli je poučeval glasbo in se preizkusil kot zborovodja, vodil je otroške in mladinske zборе logaške šole.

»... zdaj pa sem že deveto leto v Novem mestu,« se zamislil. »Priti v ta kraj sem si želel, saj sem bil tako bliže svojim. Na osnovni šoli Grm, kjer sem se zaposlil, seveda kot glasbeni pedagog, sem takoj začel voditi pevске zборе. Poleg šolskih zborov so mi zaupali tudi vodenje mešanega zbora IMV. Ta zbor je bilo treba šele ustanoviti, kar je pomenilo delo od začetka, to pa vzame veliko časa.« Drugače je bilo z mladinskimi zborom grmske šole, ki je imel že tradicijo. Rauch je z njim kar trikrat nastopil na reviji v Zagorju in prav tolikokrat na pevskem festivalu v Celju. Za take prireditve pa se ve, da smejo nanje samo zbori, ki lahko kaj pokažejo.

Zbor je običajno takšen, kakršen je njegov zborovodja. V pevskih krogih vedo, da je zborovodja nekakšno ogledalo za vse pevce. Zato ni lahko biti zborovodja. Ne na vajah ne na nastopih. Na nastopih še celo ne. Tam je zborovodja na očeh vseh, pevec in poslušalcev, to pa je dvojnja psihološka obremenitev.

»Kdaj mi je najteže?« ponašlja Slavko Rauch. »Vselej na začetku nastopa,« odgovori. »Takrat čutim vso odgovornost in tremo. Kajti vsakokrat že pred nastopom vem, kako bo. Zato pravim, da mi je takrat najhuje.«

O njegovem pedagoškem delu nisva veliko govorila, le mimogrede. A če bi, bi ga najbrž vprašal, kako pridobi učence, da ga poslušajo. Morda jim enostavno pove, naj imajo glasbo radi zaradi nje same. Ker je to čudovita stvar. Kot knjiga, ki te v prijateljstvu ne razočara. Glasba te dvigne, ko si v stiski ali na tleh. Z njeno pomočjo se pobereš.

I. ZORAN

Kočevska jelka že izumira

Onesnaženi zrak najbolj prizadel iglavce in predvsem jelko — Mnenje gozdarjev, ki so jih prve meritve tako osupnile, da jim skoraj ne morejo verjeti

KOČEVJE — Medved je kralj, jelka pa kraljica kočevskih gozdov. Oba v svojih kiparskih ali slikarskih delih uporablja tudi znani kočevski akademski kipar Stane Jarm, jelko celo mnogo bolj kot medveda. In prav ta jelka umira. O tem smo se pred kratkim pogovarjali z vodjem proizvodno-tehničnega oddelka pri GG Kočevje Tonetom Gregoričem.

»Na našem območju se jelka suši. Lahko rečemo, da izumira ali celo, da je odpisana. Nadomešča jo smreka, ki se širi naravno, pa tudi umetno jo vnašamo,« pravi Anton Gregorič.

preznetljive in osupljive, da jim gozdarji ne zaupajo in jih bodo še preverili.

Gozdarji nadzorujejo spreminjanje razmer v gozdovih. Na vsake 4 km imajo posebne kontrolne ploskve gozdov, velike 25 krat 25 m, in stanje na njih redno pregledujejo in ocenjujejo. Takih ploskev je na območju GG Kočevje 97.

dnja objektov sploh ni dovoljena, če nimajo čistilnih naprav. To je gotovo še pomembnejše kot gradnja zaklonišč, a slednjo smo vendarle uzakonili.

J. PRIMC

V soboto pustne igre na Gačah

Največja dolenjska zimska turistična prireditev

ČRMOŠNJICE — Časopis Delo in potovalna agencija Kompas sta v želji, da bi pomagala iz anonimnosti manjšim turističnim krajem po Sloveniji, pričela organizirati zanimive igre pod naslovom »Delo—Kompas igre za poletni in zimski čas«. Tako pripravljene poletne igre so v Dolenjskih Toplicah v lanskem letu že imeli, zimske pa pripravljajo za soboto, 8. februarja, od 10. do 16. ure v smučarskem centru Rog.

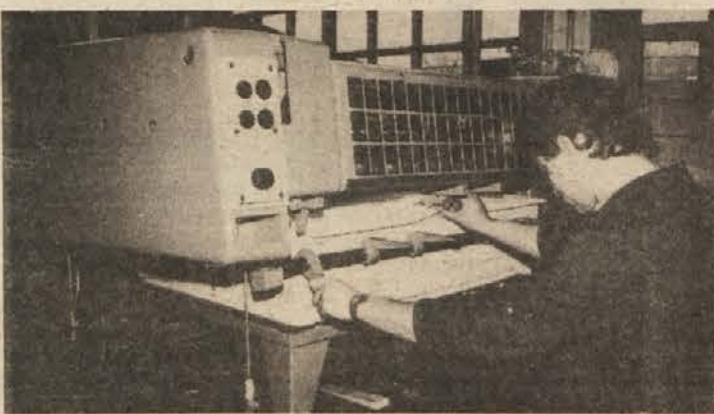
Prireditve vedrega značaja bo na samo pustno soboto, zato bodo tudi igre pustno obarvane. Kot gostitelji se bodo domači tekmovalci v igrah pomerili z ekipo s Črnege vrha nad Itrijo, naši pa se bodo v naslednjem kolu srečali z ekipo Bleda. »Nevesta v trugi« in druge pustne igre bodo že zato, ker bodo tekmovalci nastopali v maskah, vzbudile pri gledalcih obilo smeha. Program bosta povezovala Jože Falkner in Rado Časl.

Za dopoldanski del od 10. ure do 14.30, ko se bodo začele prave igre, je organizator pripravil več zanimivosti. Tako si bodo vsi, ki bodo ta čas na Gačah, lahko ogledali šolo smučanja,

Istega dne bo ob 10. uri na Gačah tudi start devetih roških smučarskih tekov za pokal TV-15, ki ga že tradicionalno pripravlja uredništvo časopisa TV-15 — Naš tovariš skupaj z odborom IV. brigade VDV partizanskih kurirjev Slovenije, OO ZZZ Novo mesto in Črnomelj ter Dolenjska turistična zveza. Pionirji, borci in kurirji, novinarji ter pripadniki JLA se bodo pomerili na dva in štiri kilometrov dolgi progi. Pred začetkom tekov bodo nekdanji kurirji ob 9. uri položili vence pri spominski plošči nekdanje kurirske postaje TV-15 v Občinah.

paralelni slalom, sankanje in smučanje nekoč in danes ter nekatere etnološke zanimivosti, kot so spravilo lesa z Roga, jamarske večerine in to, kaj je počel Dolenjec v pustih zimskih večerih.

Na to, doslej največjo dolenjsko zimskoturistično prireditev bodo vozili posebni avtobusi. Pr. i bo z novomeške avtobusne postaje odpeljal v soboto ob 8. uri in se bo ustavljal na vseh postajališčih do Dolenjskih Toplic. Prav tako bo ta dan ob 8.30.9. uri, 10. uri, 11. uri in 13. uri odpeljal na Gče SKIBUS. Prvi avtobus bo z Gač odpeljal ob 16. uri, potem pa bodo v dolino vozili vsake pol ure.

NAJVEČJI OFSETNI TISKARSKI STROJ — V krški Papirkonfekciji so veseli pomembne pridobitve: po 7-mesečnih prizadevanjih so delavci Papirkonfekcije uspešno namestili največji ofsetni tiskarski stroj na Dolenjskem in v Posavju, največji tako po dimenzijah in količini barv (zmore jih kar pet!) ki jih lahko naenkrat tiska. Ko bodo predvidoma sredi februarja pričeli z redno proizvodnjo, predvsem blanket za tabočno industrijo in velikih etiket za živilsko industrijo, bo to velik korak v specializaciji proizvodnje. (Foto: P. Perc)

Računalnik izžrebal

Prva nagrada gre v Zdole pri Krškem — Odziv na aketo zelo dober — 402 izpolnjevalna lista

Od novoletnih praznikov, ko smo v zadnji lanski številki Dolenjskega lista pripravili anketo za naše bralce, smo prejeli lepo število izpolnjenih anketnih listov — 402. Odgovori, kaj je našim bralcem všeč in kaj jim ni, kaj bi želeli novega in kaj od starega ne marajo več, so bili zanimivi in za nas poučni, saj bomo tako veliko lažje krojili obliko in vsebino našega tednika. In kot smo obljubili, smo opravili tudi zbiranje. Za čim večjo objektivnost je poskrbel računalnik commadore, ki je izžrebal dobritnik nagrad, in sicer s pomočjo naključnih števil.

- Prvo nagrado 5.000 din prejme TINE TURK iz Zdol pri Krškem,
- drugo nagrado 3.000 din prejme JOŽE STEPAN iz Črnomlja,
- tretjo nagrado 2.000 din prejme MILKA MAKOVEC iz Borovnice.
- Celoletne naročnine na Dolenjski list so dobili: VIRČ ROZALIJA iz Dol. Kamenc, LEOPOLD PAVČEK iz Strazarje v JANEZ TOMC iz Novega mesta.
- Knjižne nagrade prejmejo: DARJA MURGELJ iz Dolenje vasi, PAVLA ERMAN iz Jablance, MARI PETJE iz Dol. Jesenic, IVAN KRALJ iz Celine in ANITA LONGAR iz Rumanje vasi.

Vsem nagrajencem čestitamo! O rezultatih ankete pa bomo pisali čez čas, ko jo bomo obdelali in analizirali.

PUSTNI TOREK TUDI NA DVORU

DVOR — Tudi na Dvoru letos pripravljajo pustne norčije. Pustovanje se bo začelo že v soboto, ko bo v mladinskem klubu ples v maskah. Zaključek bo v torek, 11. februarja, ob 16. uri s karnevalom, ki bo prikazal »dosežke« in »pridobitve«, krajanov in KS v prejšnjem letu.

V BREŽICAH OTROŠKA MAŠKARADA

BREŽICE — Društvo prijateljev mladine in turistično društvo Brežice prirejata na pustni torek otroško maskarado. Zbirališče bo ob 15. uri pred prosvetnim domom, odkoder bo pisana povorka krenila skozi mesto. V osnovni šoli bo pogostitev vseh mask in rajanje. V primeru, da bi medtem zapadel sneg, bodo prišli na račun tudi smučarji. Za isti večer je na Catežu napovedan slalom v maskah, ki ga že več let zapored organizira brežiško smučarsko društvo.

VELIKO GLASBE V ŠPORTNI DVORANI

NOVO MESTO — Veliko glasbe se obeta obiskovalcem jutri, 7. februarja, v športni dvorani, kjer bo Radio Ljubljana v sodelovanju s KO ZSMS SGP Pionir priredilo I. finalno oddajo DEMO TOP, na kateri bo nastopilo 10 novih slovenskih skupin ter gostje: Drevored, De Gazelas in Skupina za sodobni ples. Organizatorji so pripravili tudi bogate nagrade za obiskovalce. Vabljeni!

PUSTOVANJE PO KOLESARSKO

METLIKA — Če še ne veste, kje in kako bi začeli letošnje pustovanje, potem se odločite za pustno zabavo, ki jo v petek, 7. februarja, ob 19. uri priredi v metliškem disko klubu tukajšnje kolesarsko društvo. Zabave ne bo manjkalo, saj bosta gostovala celo ansambel Popolnočne kočije pa Toni Gašperič, nagrajene bodo najzvirnejše maske in vsi tisti, katerih vstopnice bodo izžrebane. Obiskovalci bodo deležni celo kančka kulture, saj bodo vstopili v slovenski kulturni praznik — pa četudi na pustni zabavi — s predstavitvijo nove Gašperičeve zbirke humoreske z naslovom Ljudje z zaščitenimi hrbti.

Anton Gregorič: »Jelka na Kočevskem izumira. Nadomešča jo smreka, za katero pa smo tudi ugotovili, da se suši.«

plini uničevali gozdove daleč naokoli, tudi kočevske. Nasploh so proti vsakemu mešetarjenju z gradnjo objektov, ki onesnažujejo okolje, brez čistilnih naprav. Tudi pri nas bi morali z zakonom določiti, da gra-

Dnevi brez dima?

SKROMEN ODZIV NA ENODNEVNO PREKINITEV — Kaj pravijo pri sevniškem društvu nekadilcev?

SEVNICA — 31. januar naj bi bil dan brez cigarete. Vsaj take so bile pobude. Kaj posebnega ni bilo. Z govori in resolucijami se ni moč boriti niti proti kajenju. Tajnik

Miloš Dernovšek: »Premalo denarja za resno delo.«

sevneškega društva (drugega v Sloveniji) Janko Blass se je na zadnji skupščini sindikata v galskem domu zavzel za to, da na sestankih, kjer so tudi nekadilci, ne bi kadili, češ da je v Sevnici zrak že tako dovolj onesnažen, zakaj bi si dihanje oteževali še s cigaretinim dimom. »Nekadilci imajo ustavno pravico do čistega zraka!« je pribil. Blagajnik Miloš Dernovšek pa se srečuje z drugimi težavami. Članarina v društvu nekadilcev je resda borih 50 dinarjev, s čimer si ne morejo kaj dosti pomagati. Še dobro, da jim stojijo Ljubljanci ob strani predvsem s propagandnim gradivom. V društvu mnogo pričakujejo od predvidenega zakona o varstvu pri delu, ki bo bojda kajenje ob delu celo prepovedal. Se torej obeta nekakšna prohibicija? Doslej se o tem osnutku premalo resno razpravlja.

A. Ž.

V Kočevju pustna ohcet

Organizatorji obljublajo pet dni vselih norčij — Pustna himna je napisana — Simbol kočevski medved

KOČEVJE — »Doslej svet še ni videl kaj takega, kot bo letošnja pustna ohcet na kraljevem dvoru,« pravi glavni organizator te prireditve Dušan Kaluža.

Kraljevske svatbene svečanosti se bodo začele že jutri, 7. februarja, ob 15.30, ko se bo na odru sredi mesta predstavila kraljeva družina in razglasila, da išče za nevesto ženina.

V soboto bodo ob 10. do 15. ure kandidati oz. delegati osvajali nevesto. Na vprašanje, kakšen mora biti ženin, nam je nevesta povedala, da se koordinacij-

Pust o volitvah in telefonu

Pustni društvi iz Črnomlja in Semiča ne bosta razočarali

SEMIČ, ČRNO MELJ — V črnomljski občini se na pustovanje pripravljata dve pustni društvi, in sicer semiški gusarji in črnomljske preste. V Semiču bodo začeli z rajanjem v nedeljo dopoldne, ko bo ob 9.30 pred penzionom Smuk gusarski zbor občanov, hkrati pa bodo že začeli napeljevati telefon na Maline, ki ga bodo napeljevali vse do pepelnice srede, ko bodo ob 18. uri od novega galskega doma do penziona Smuk pospremili pustna na njegovi zadnji poti. V ponedeljek bo ob 20. uri v novem galskem domu izredni sestanek telefonade in tiskovna konferenca za časopis Kaj, v torek ob isti uri pa gusarske litanije. Seveda bodo gusarji vse dni poskrbeli, da se bodo gostje lahko zabavali ob zdravem humorju, gasilci za žejne in lačne želodce, za ples pa številni ansambli.

Črnomljsko pustno društvo Presta pa bo na pustno soboto pripravilo v tukajšnjem penzionu Lahinja tradicionalni ples z maskami, v torek pa ob 16. uri karneval skozi mesto, katerega tema bodo volitve. V sredo bo vse do 16. ure pust ležal na mrtvaškem odru v gostilni Roje, potem pa bo pogreb do malega mostu čez Dobljico, kjer ga bodo »pokopali«.

kozerija

VSAM ZATOPLJEN V SVOJO MISEL

Imeli smo redovalno konferenco. Učiteljji so skakali v zrak, ker se mule in mulci premalo učijo.

— Leni so, poleg tega pa še veliko manjkajo. Opravičila prinesejo od doma ali pa iz zdravstvenih ustanov. Vse lepo podpisano.

— Marsikdo ve, kdaj bo vprašan, a vse zaman. Ko ga pokličem, ne odpre niti ust.

— Morda pa jih premalo motiviramo za pouk? Tudi v to smer bi se morali zamisliti.

— Vse sem že poskusila: zlepa, zgrda, s prepričevanjem, s pogovori, celo psihologa smo poklicali na šolo. Uspeh je bil skoraj nič.

— Dvaintrideset odstotkov jih je izdelalo. Drugi imajo pa eno, dve, tri, štiri in celo enajst nezadostnih ocen.

— O katerem razredu govorite?

— O I. b. Enajst nezadostnih. To je rekord, odkar učim.

— Kdo je ta tiček?

— Rezka Cvek. Nezadostnega nima samo pri telesni vzgoji. Tam je manj uspešna.

— Kaj pravijo profesorji?

— Tudi na najlažja vprašanja ne odgovarja.

— Ste ji nudili pomoč?

— Pred poukom in po njem.

— In?

— Izboljšanja nisem opazila. Stari mami sem pisala trikrat, a ni odgovorila, kaj šele da bi se prikazala v šolo.

— Kje pa sta mati in oče?

— V Nemčiji. Že petnajst let. Tja sta odšla takoj po Rezkinem rojstvu. Mati je telefonirala. Povedala sem ji, kako je z Rezko. »Napravite kaj, lepo vas

prosim,« je moledevala, »midva z možem sva nemočna. Saj bi se že vrnila, a morava zaslužiti še za traktor, priključke, a tudi hiša še ni dokončana.« Nato je odločila služalko...

Petindvajset učiteljev je strmelo v mize z eno samo mislijo: kako pomagati Rezki Cvek, da se znebijo enajstih negativnih ocen. Na drugem koncu Evrope pa sta njena mati in oče razmišljala o tem, kaj bosta prej kupila s prigraniranimi markami: les za obložitve stopnic ali napravo za raztresanje gnojca.

TONI GAŠPERIČ

»Gradaški mački« bodo spet praskali

GRADAC — Čeprav so »Gradaški mački« pred leti pogoreli, jih to ni toliko potro, da ne bi še naprej grebli, praskali in mijavkali. Pustno društvo tudi za letošnje pustovanje pripravlja vrhan koš razvrdila. Tokrat bodo na moč aktualni, saj so se v vsesplošni predvolilni mrzlici tudi oni odločili za volitve.

Ker pa se na volitve morajo pripraviti, bodo na sobotni pustni veselici, ki se bo pričela ob 19. uri v gradškem kulturnem domu, imenovali volilno komisijo ter predstavili volilcem tri evidentirane možne kandidate: mačka, petelina in pujska. Mačka zato, ker je simbol gradških maskar, petelina kot tiste-ga, ki jim je »požri« vso opremo, ki je izginila v ognjenih zubljih, pujska pa, da bi jih rešil vseh svinjarij, ki se dogajajo v Gradcu. Že v soboto bodo začeli kuhati volilni golaž, v nedeljo pa bo imel vsak od kandidatov svoj kotel.

V nedeljo pa se bodo na križišču cest za Semič, Metliko in Črnomelj začele volitve in Gradčani obljublajo, da bodo najbolj demokratične, kar jih je kdaj bilo. Volilci bodo metali kroglice v prozorne cevi, za demokracijo pa bo poskrbljeno tudi na ta način, da bodo vse volilne kroglice pristale v mačkovi skrini. Volilci bo lahko vsak, kdor bo maskiran in bo imel odprt dežnik (čeprav Gradčani upajo, da ga zares ne bo nihče potreboval).

Volitvam bo sledila veselica v kulturnem domu, vstopnice v obliki ploščic, ki jih bodo obiskovalci nosili okrog vratu, pa bodo veljale za sobotno in ob nedeljski prireditvi. Za razliko od preteklih let, ko so imeli pustovanja po gostilnah, bo letos tudi v ponedeljek, torek in sredo v kulturnem domu, kjer bo za ples skrbel ansambel Kolpa-san. Pustovanje bodo »Gradaški mački« zaključili v sredo, 12. februarja, ob 16. uri s pogrebniimi svečanostmi. Izkupiček od prireditve bodo namenili za redno galskega doma v Gradcu.

B. M.